

Vývoj kulturní krajiny v okolí zaniklé vsi Mariánské Skoky

**Tomáš Kekrt, Matouš Bičák, Jakub Jindra, David Štěpánek, Jan Chaloupek,
Matěj Horák, Martin Liška, Miroslav Pavlíček,
Vojtěch Nedbal**

Odborný konzultant: Mgr. František Tichý, Bc. Štěpán Macháček, Jiří Schierl
Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola, o. p. s.
Expedice Tepelsko – Praha 2009
29.června 2009

Obsah

Obsah	2
Úvod.....	3
Poděkování	5
Charakteristika zkoumaného území	5
Celkové cíle	8
Rozdělení práce ve skupině	9
Celková metodika a postup práce	9
Výsledky.....	10
Analytická část.....	11
Historie Skoků a okolí.....	11
Oral history - rozhovory s pamětníky	42
Geologická stavba	44
Botanika a vývoj lesních ploch	50
Vývoj vodní sítě v okolí Skoků.....	63
Drobné sakrální stavby v okolí zaniklé obce Skoky	68
Vývoj cestní sítě v okolí zaniklé vsi Skoky	79
Syntézní část.....	91
Závěr.....	91
Vliv poutního místa na blízké okolí	91
Přílohy	107
Dodatek k historii	107
Současný porost Skoků a okolí	130
Zdroje	167

Úvod

Auto se jen namáhavě a houpavě propracovávalo skrze hluboké kaluže a pohozené balvany neupravenou polní cestou zcela opuštěnou krajinou. Jen zářez úvozu a několik ovocných stromů kolem cesty prozrazovaly, že i tady kdysi žil člověk.

„Tak jsme tady...“ ozvalo se z místa pro řidiče, cvakly dveře a před námi se otevřela široká zvlněná krajina se zubatým lemem lesů na obzoru, mozaikou luk a remízků. Kousek dál se pod vzrostlým javorem vyjímal široký kamenný podstavec, které zjevně kdysi nesl litinový kříž. Obklopilo nás zvláštní ticho a samota.

„Tak jdeme...“ zavelel Tomáš a všechny jakoby nás v té chvíli probudil ze zvláštního snu. Popadli jsme stany, historické i dnešní mapy, nakopírované archivní materiály, pomůcky na výzkum i zásoby jídla na několik dní, zamávali odjíždějícímu autu a vydali se cestou dále k hradbě stromů před námi.

Za malou chvíli začalo návrší klesat a nás pomalu pohltilo šero a vlhko hlubokého kaňonu zaklenutého střechem starých javorů. Vstoupili jsme do zaniklé vesnice. Tady všude bývala stavení, žili lidé, radovali se, plakali, modlili se. Teď tady nezbylo v podstatě nic. V zatáčce jsme si jen všimli česko – německého ukazatele na hřbitov a o kus dál zachovalého kusu zdi ruiny stavení.

Ještě pár metrů a ... Klenba stromů se otevřela a před námi se zjevil monumentální kostel. Zastavili jsme se a jenom tiše zírali. Omítka byla oprýskaná, cibule barokních věží byly nahrazeny jednoduchou stříbřitou krytinou, ve vitrážích oken byly vystřílené díry. A opět ticho. Jako bychom se dívali na dobrotivého obra, který navzdory vší bolesti a zranění dokáže rozdávat jen soucit, mír a požehnání.

„Pánové jsme na místě...“ řekl jsem tiše. „Tohle jsou Skoky...“

Krajina domova... Co si pod tím vlastně každý z nás představí? Určitě to není jen místo k bydlení, práci, setkávání s těmi, které máme rádi. Je to zvláštní prostoročas, kde jsme v jistém smyslu sami sebou, kde dokážeme znovu a znovu žasnout jako malé děti, cítíme odkud jsme a tušíme kam směřujeme. Místa a chvíle, kde jsou poschovávané střípky naší vlastní duše. A možná, že teprve ve chvíli, kdy se nám právě krajina domova nepozorovaně nebo třeba i velmi dramaticky před očima změní, cítíme, jakoby spolu s ní umíral i kus z nás samotných. Proto je důležité o krajině mluvit, zkoumat jí, učit se jí naslouchat a mít jí rádi.

Již dlouhá léta navštěvujeme s našimi studenty různá místa v České republice a všude se snažíme krajinu zkoumat. Vždy si vybíráme místa, která jsou z nějakého hlediska zajímavá. A tak vznikly studie o pohraničním pásmu a zaniklých vesnicích na Jindřichohradecku, práce dokumentující vliv zaniklého kláštera u Nové Bystřice na okolní krajinu i vývoji kulturní krajiny v okolí Smolotel a poutního místa Maková Hora. Výjimkou neměl být ani letošní rok.

Na počátku byla vcelku náhodná návštěva zaniklé vesnice Mariánské Skoky poblíž Žlutic vloni v létě na česko – německé pouti a pak návštěva koncem ledna, která v nás zanechala nesmazatelný dojem. A pak řetěz zajímavých setkání a informací na jehož konci byla dvoutýdenní terénní práce devítičlenné skupiny kluků od třinácti do osmnácti let. Před očima se nám postupně odkrýval podivuhodný příběh zapadlé vesničky, do které nevysvětlitelné události během několika let přitáhly desetitisíce poutníků, kde ani totalitní zvůle a několikanásobné vystěhování obyvatel nevyhladily víru v zázračný obraz P. Marie, kde nebývalé barbarství vandalů probudilo solidaritu a nadšení mnoha lidí, kteří se pustili do obnovy místa.

Věříme, že Vám naše práce alespoň trochu přiblíží historii, krajinu a památky v okolí Skoků, ale i neopakovanou atmosféru Mariánských Skoků a dá Vám alespoň na okamžik zažít, že ať se děje cokoli, zlo nikdy nemá poslední slovo.

Přejeme příjemné čtení.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali lidem, kteří nám při naší práci pomohli. Děkujeme našemu učiteli Mgr. Františku Tichému a Bc. Štěpánu Macháčkovi, našim odborným konzultantům. Taktéž děkujeme Občanskému sdružení Pod střechou a panu Jiřímu Schierlovi (předsedovi Občanského sdružení), všem pamětníkům a biologické skupině naší školy „Polární Zmije“ za její podrobný botanický průzkum. V neposlední řadě také premonstrátským bratrům a knihovnici z kláštera Teplá. Další díky patří všem, kteří se na této práci jakkoli podíleli, byť jen malou pomocí. A nakonec i vám přátelé, že se zajímáte o tento překrásný kout naší země...

Charakteristika zkoumaného území

(Jakub Jindra)

Skoky se nachází v Karlovarském kraji na Tepelské vrchovině mezi Toužimí a Žluticemi (ty od nich leží asi 7 km severozápadně) ve vnitřním záhybu Žlutické údolní nádrže. Nejbližší vesnice jsou Polom a Martice severně od Skoků. Samotná zkoumaná oblast je velká přibližně 3 x 4 km a zabírá Skoky, okolí Skoků a vtok Střely do Žlutické nádrže, kde byl dříve Röhreřův mlýn. Na jižním okraji zkoumané oblasti leží Žlutická údolní nádrž.

Skoky leží na vyvýšené plošině, ve které potoky vytvořily údolí s příkrými svahy. Průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 500 až 600 m n. m., nejvyšší vrchy jsou Čerťák – 650 m n. m., Vraní vrch – 635 m n. m. a nepojmenovaný vrch vysoký – 598 m n. m.

Geologické podloží Skoků je tvořeno převážně svorem (byl používán i jako místní stavení kámen) místy s granitovými vložkami, jsou zde časté křemenné žíly. Zaniklou vesnicí pravděpodobně prochází geologický zlom, díky kterému vyvěrá za kostelem slabý pramen v minulosti pokládaný za zázračný. Jeho voda protéká odvodňovacími štolami pod kostelem a po průtoku obcí pokračuje na jih a vlévá se do Žlutické nádrže. Mimo tento tok jsou ve zkoumané oblasti ještě dva další – Jesenický potok ústící do Žlutické nádrže ze severu a Ratibořský, tekoucí stejným směrem východě od Skoků. Na západě zkoumaného území protéká řeka Střela napájející Žlutickou nádrž. Ve zkoumané oblasti není žádný rybník a podle vojenských mapování zde nebyl ani dříve. Jedinou výjimkou byl podle sdělení pamětnice malý okrasný rybníček s kašnou před kostelem.

Skoky jsou obklopeny lesy ze tří stran. Na východě a západě podél potoků a na jihu na břehu Žlutické nádrže. Tvoří je zejména smrková monokultura, na sušších místech s příměsí borovice lesní. Obec a její bezprostřední okolí je dnes zarostlá poměrně mladým javorovým - jilmovým porostem (který se pravděpodobně rozšířil ze zahrad). Zaniklou vesnicí obklopují louky – většinou bývalá pole – které mají navzdory kyselému geologickému podloží poměrně bohaté druhové složení.

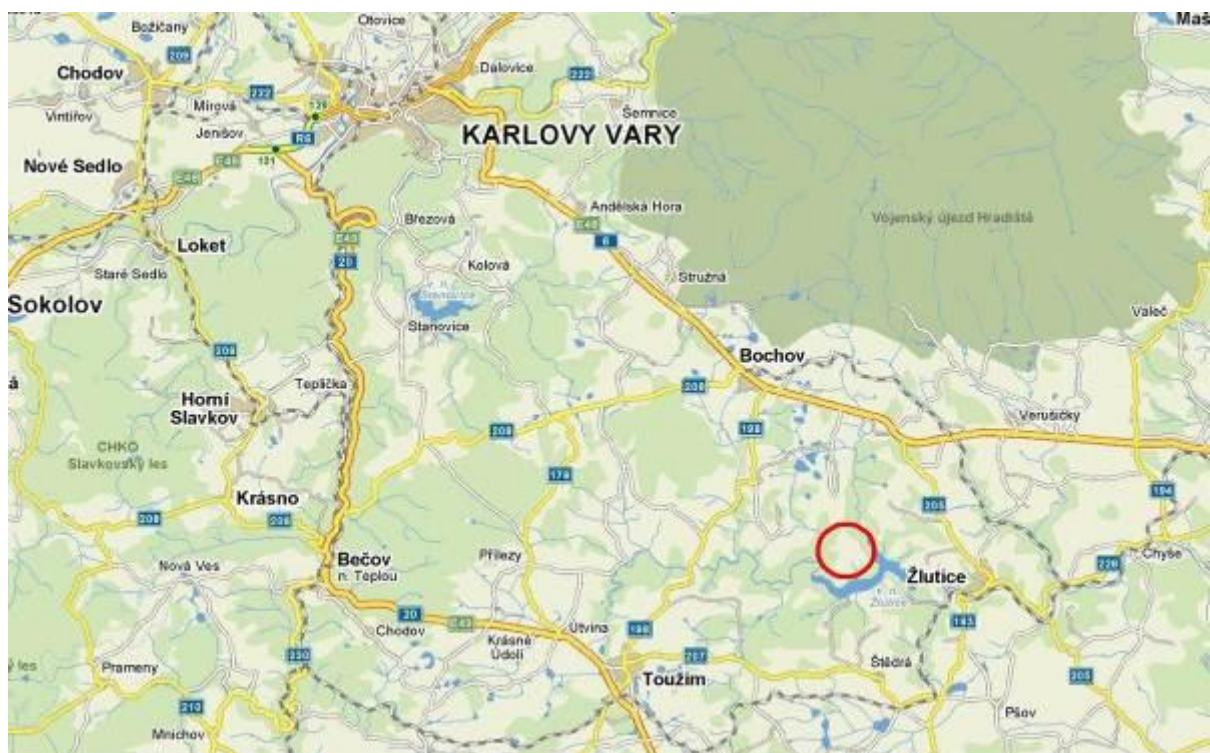
První osídlení v širší oblasti bylo keltské hradiště na nedalekém vrchu Vladař. Přímou ve zkoumaném území je nejstarším osídlením až vesnice Skoky, o níž je nejstarší zmínka až z roku 1513, i když vesnice pravděpodobně vznikla již ve středověku. Roku 1717 byla na návsi postavena a vysvěcena kaple Panně Marii Pomocné. Od té doby se zde začalo dít tolik

zázraků, že již o 18 let později, roku 1732 požádala markraběnka Sibyla Augusta konzistoř o jejich vyšetření. Konzistoř po prozkoumání prohlásila obraz P. M. Pomocné za milostivý a dobrotivý a povolila jeho uctívání a poutě k němu. V roce 1738 byl na místo kaple postaven barokní kostel Navštívení Panny Marie. Roku 1748 byly Skoky povýšeny na superiorát a o rok později se staly samostatnou farností. V té době byly Skoky malá vesnice, ale měly svou vlastní školu, kovárnu a dvě hospody. Bohužel Josef II. roku 1838 zakázal poutě do Skoků (i náboženské poutě obecně), na které chodilo až 30 000 lidí za rok a kostel začal pomalu chátrat. V roce 1902 byl kostel předán Tepelskému klášteru, který ho dal tentýž rok opravit.

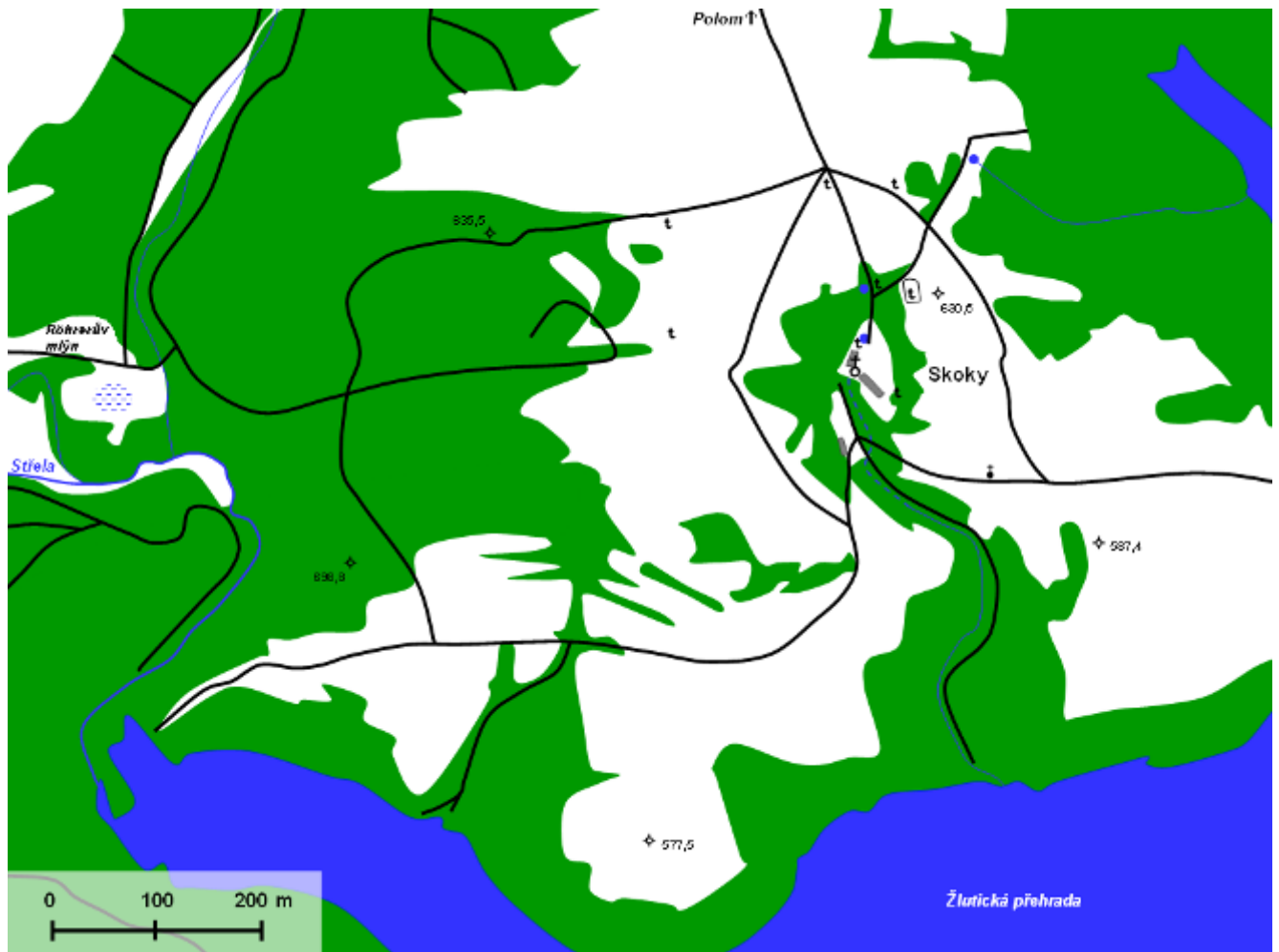
Roku 1945 bylo z vesnice vysídleno původní německé obyvatelstvo. Vesnice byla dosídlena Slováky. Slovenští dosídlenci ale odmítli okolo roku 1950 vstoupit do JZD. Jejich majetek byl rozebrán a oni byli vysídleni. Obec byla částečně dosídlena Čechy a prázdné domy byly roku 1960 zbourány. Roku 1968 byla dostavěna Žlutická nádrž na pitnou vodu, jejíž blízkost posloužila jako záminka pro poslední vysídlení a úplné zbourání vesnice. Statut kulturní památky zachránil kostel.

Dnes ze Skoků zbyl jen kostel, budova bývalé hospody, jedna stodola a hřbitov s márnicí. Kostel je zchátralý a téměř vše co se dá je ukradeno. Co zbylo nebo se našlo, je uloženo v depozitáři v Tepelském klášteře. Roku 2007 byly zloději dokonce uříznuty špičky věží.

Klášter Teplá, kterému kostel patří, nestačí na jeho obnovu, přestože se snaží a tak mu v tom pomáhá Občanské sdružení Pod střechou. Dvakrát do roka jsou zde pořádány poutě. Občanské sdružení připravilo poutní stezku Teplá – Skoky - Žlutice a organizuje kulturní akce, brigády atd..

3 - Mapa regionu - červeně vyznačeno zkoumané území (zdroj: www.mapy.cz)

4 - Mapa zkoumaného území – dnešní stav

LEGENDA K MAPĚ ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ			
	lesní porost		významný výškový bod
	louka nebo pole		drobná sakrální stavba
	vodní plocha		kostel
	budova		kaple
	potok		hřbitov
	potok vedený v podzemí		mlýn
	cesta		pramen nebo prameniště

Celkové cíle

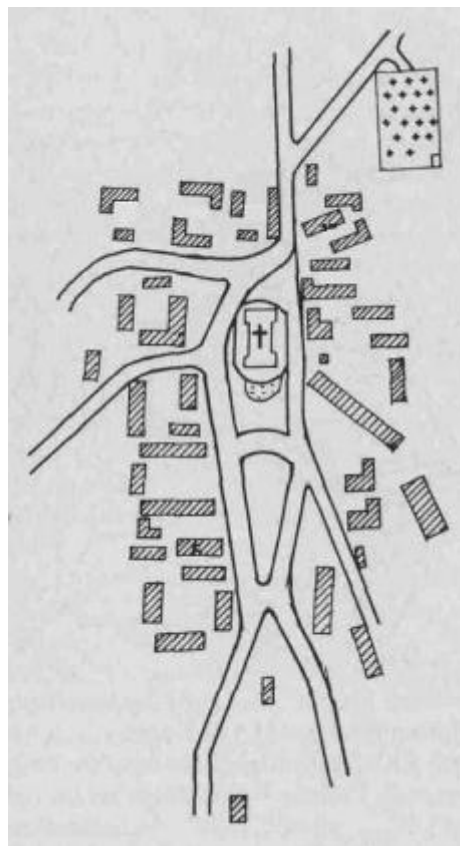
(Tomáš Kekrt)

Hlavním cílem naší práce bylo zdokumentovat historii a současnost zaniklé vesnice Skoky a pomoci s rozšířením povědomí o této lokalitě na veřejnosti a přilákání dalších návštěvníků. Z toho vyplývají naše další dílčí cíle.

Prvním dílčím cílem našeho výzkumu bylo popsat vývoj krajiny v okolí zaniklé obce Skoky od nejstarší historické zmínky až do současnosti a zdokumentovat tento vývoj v krajinných složkách: porost (vývoj charakteru a využití ploch v krajině), zástavba, vodní síť, cestní síť, sakrální stavby. K tomu se váže další cíl, a to vytipovat faktory, které vývoj krajiny na zkoumaném území nejvíce ovlivnily, zejména tedy vliv významného mariánského poutního místa na vesnici a její okolí.

Druhým cílem bylo zdokumentovat polohu a současný stav všech důležitých krajinných prvků (vodní síť, kostel, kaple, křížky, cesty, významné dřeviny, stavení atd.), dle možností popsat i jejich historii a atraktivitu(?) pro případné návštěvníky Skoků. Vybraná místa podrobně zdokumentovat a navrhnout jejich začlenění do meditační zahrady, který chce občanské sdružení *Pod střechou* (se kterým na práci spolupracujeme) v prostoru zaniklé obce zprovoznit.

Třetím dílčím cílem naší práce bylo vytvořit interaktivní mapu zachycující zaniklou ves a její okolí, ve které by na CD nebo webových stránkách zájemce o zdejší lokalitu přímo získal současné i historické fotografie, plánky, historii i popisy k jednotlivým zajímavým místům. Propagační výstupy naší práce by měly doplňovat tři dokumentární filmy: o zaniklé vesnici a okolní krajině, o kostele - poutním místě Navštívení Panny Marie a krátká „upoutávka k návštěvě“ pro návštěvníky plánovaného meditačního parku. Filmy i interaktivní mapa by měl být součástí připravovaného DVD občanského sdružení *Pod střechou*,

5 - Podoba obce v době fungování

Rozdělení práce ve skupině

Tomáš Kekrt (14 let)	vedení skupiny, historie Skoků a okolí, spolupráce na geologickém průzkumu
Matouš Bičák (14 let)	vývoj cestní sítě a sakrálních staveb, fotodokumentace, tvorba dokumentárních videofilmů, tvorba map, tvorba interaktivní mapy, obnova drobných sakrálních staveb
Jakub Jindra (15 let)	botanický průzkum a vývoj lesních ploch, vývoj rybníční sítě
David Štěpánek (14 let)	geologický průzkum, spolupráce na historickém výzkumu
Jan Chaloupek (14 let)	vývoj zástavby
Matěj Horák (14 let)	spolupráce na vývoji zástavby, orientační plánky budov
Martín Liška (13 let)	spolupráce na vývoji cestní sítě a sakrálních staveb, spolupráce na obnově sakrálních staveb, spolupráce oral history
Miroslav Pavlíček (14 let)	spolupráce na botanickém průzkumu, vývoji lesních ploch a rybníční sítě
Vojtěch Nedbal (18 let)	oral history rozhovory, vedení rozhovorů

Celková metodika a postup práce

(Tomáš Kekrt)

Během přípravy na letošní expedici v Praze jsme si nejprve stanovili cíle, rozdělili práci na jednotlivých podúkolech a vypracovali metodiku jednotlivých výzkumů. V Praze jsme také obstarali z Městské knihovny v Praze a knihovny Umělecko průmyslového muzea potřebné publikace. Z nich jsme vybrali potřebné informace a ty vypsali. Dále jsme kontaktovali archiv Úřadu pro odhalování zločinů komunismu a zde získaly kopie demoličních výměrů vydaných při první vlně likvidace obce.

Dále jsme zašli do archivu zeměměřičského a katastrálního úřadu v Praze 8 v Kobylisích, kde jsme okopírovali císařské otisky stabilního katastru a mapu zkoumané oblasti z padesátých let minulého století. Další mapové podklady jsme získali z internetových stránek

6 - Výzkum archivních materiálů v archivu Kláštera Teplá

(www.oldmaps.geolab.cz), konkrétně šlo o mapy prvního, druhého a třetího vojenského mapování. K přesnému zakreslení současného stavu a orientaci v terénu jsme zakoupili základní mapy v měřítku 1:5 000 a 1:10 000.

Během terénní části expedice jsme navštívili archiv v premonstrátském Klášteře Teplá. Velké množství knižních zdrojů i archiválií jsme obdrželi také od pana Jiřího Schierla z občanského sdružení Pod střechem.

V prostoru zaniklé obce jsme strávili celkem 7 dní. Zde jsme se rozdělili do několika podskupin, každá měla nejméně dva členy, které se zabývali jednotlivými dílčími výzkumy. Terénní výzkumy probíhaly celkem šest dní a poté jsme výsledky začali zpracovávat na základně. Navečer jsme si vždy udělali poradu, na kterém jsme probrali, co jsme ten den zjistili a co nás další den čeká.

Zpracovávání získaných údajů jsme se věnovali asi čtyři dny v Klášteře Teplá ještě v rámci výjezdové části expedice a další dva týdny v Praze. Ze získaných dat jsme důležité

údaje sepsali do souvislého textu, příp. je zachytili do různých tematických map. Dále probíhala tvorba filmů a interaktivní mapy.

Výsledky

(Matouš Bičák)

Předložená práce se skládá ze dvou hlavních částí. V analytické části shrnujeme výzkumy a závěry v jednotlivých dílčích oborech: historie Skoků a okolí, vývoj zástavby, vývoj cestní sítě a sakrálních staveb, geologická stavba, botanika a vodní síť. Každý výzkum charakterizuje jak současný stav, tak i stav za jednotlivých starých vojenských mapování. Druhá, syntézní část se skládá z několika článků, kde je popsán celkový vývoj krajiny, vliv poutního místa na okolí a na vesnici a na závěr doporučení pro další rozvoj mikroregionu, která nám z našich výzkumů vyplynula. Dále je zde umístěn text představující z různých hledisek nejzajímavější místa v zaniklé vsi a jejím okolí, který by se měl stát základem pro texty v připravované meditační zahradě.

Další výstupy našich výzkumů, zvláště interaktivní mapa a dokumentární filmy, jsou součástí přiloženého DVD. V příloze také uvádíme doslovné přepisy výpovědí dvou pamětnic.

7 - Interiér kostela Navštívení Panny Marie ve Skokách (červen 2009)

Analytická část

V následující části jsme se pokusili popsat historický vývoj obce Skoky a jejího okolí. Zaměřili jsme se především na vývoj jednotlivých krajinných složek a na vliv poutního místa na okolní krajinu.

Historie Skoků a okolí

(Tomáš Kekrt, David Štěpánek)

Časová osa historie vsi Skoky

1513	První písemná zmínka; Štampachové; ves připadá pod údrčské panství
1557	Panství získává hrabě Šlik a rozděluje je na dva díly, kínický a martický, Skoky připadají ke kínickému dílu
1613	Kínický díl prodán s Údrčí Jáchymu Libštejnskému z Kolovrat
1616	Martický díl prodán také Jáchymu Libštejnskému, oba díly jsou následně znovu spojeny
1623	Údrčský statek kupuje katolík Severin Thalo, který vrací své poddané ke katolické víře, Skoky přifařeny ke žlutické faře
1629	Statek prodán a připojen k toužimskému panství
1651	Ve vsi žije 52 poddaných, z toho 7 sedláků, 6 podruhů, 1 pastýř a 9 poddaných na panském dvoře
1689	Od teď až do roku 1789 patří statek markrabatům z Baden-Badenu
1791	Statek připadá královské komoře a je rozparcelován a propachtován
1904-1945:	Statek patří rodině Hilschnerů
1945	Německé obyvatelstvo vysídleno a nahrazeno slovenskými dosídlenci
50. léta 20.století:	slovenští dosídlenci odmítají vstup do JZD. Jejich majetky jsou rozebrány a slovenští dosídlenci jsou vystěhováni. Obec je z poloviny dosídlena Čechy. Nepoužívané budovy jsou zbořeny
1968	Výstavba žlutické přehrady odřízla Skoky od světa a většina obyvatel byla vystěhována
2009	Příjezd studentů Přírodní školy a začátek výzkumů.

Časová osa historie vsi Skoky jako poutního místa

1717	Výstavba kapličky v obci Skoky na žádost žlutického kněze Johanna Ricka; zasvěcena Panně Marii Pomocné; zhotoven obraz Panny Marie Pomocné ze Skoků malířem Rychtrem podle obrazu stejného jména z Pasova. V kapli se začínají dít zázraky (údajně léčivý pramen, vyslyšení proseb o uzdravení dobytka, vyslyšení proseb o záchranu polí). V této době sem přichází tisíce poutníků ze sousedních vesnic i z dalekého okolí.
1732	Markraběnka Sibyla Augusta žádá arcibiskupskou konzistoř, aby zázraky vyšetřila. Obraz Panny Marie Pomocné není prohlášen za zázračný, nýbrž za milostivý a dobročinný.
1733	Počet poutníků navštěvující obraz přesahuje 20 000 lidí ročně.
1734	Arcibiskupská konzistoř povoluje mše svaté do Skoků.

- 1736 Arcibiskupská konzistoř povoluje konání procesí do Skoků. Počet poutníků přesahuje 29 350 lidí. Plán stavby zadán Johannu Schmidovi z Útviny.
- 1738 Kostel dostavěn (od původního plánu došlo ke změně a místo jednověžového průčelí bylo vystaveno průčelí dvouvěžové) slavnostně vysvěcen. Kostel spravovalo žlutické panství (Kokořovci), ale patronát měli Bádenští. Tyto dvě vrchnosti ze začaly přít o pravomoc na skokovský kostel. Bádenští začali ve Skocích čepovat své vlastní pivo a kontrolovat obětní peníze poutníků.
- 1740 Bádenští získávají exempční bulu, kterou zajistili odejmutí pravomocí Kokořovských. Kostel byl poté přifařen k tepelské klášterní farnosti. Spor ale pokračoval dále.
- 1746 Marie Terezie vydává dekret, který rozhodl o přifaření kostela ke žlutické faře. Bádenským se zakázalo čepovat pivo.
- 1748 Skoky jsou povýšeny na superiorát a přejímá je superior Johann Rick.
- 1749 Skoky prohlášeny za samostatnou faru. Postaven hřbitov. K nově vzniklé farnosti byly přifařeny dvě vesnice Mlyňany (Linldles) a Martinice (Maroditz).
- 1784 Josef II. zakazuje poutě, následkem toho i poutě do Skoků téměř ustávají. Kostel začíná chátrat.
- 1838 Kostel chátrá a hlavní loď kostela je pro veřejnost uzavřena.
- 1902 Kostel je převeden z údrčského statku na Tepelský klášter.
- 1903-1904: Tepelský opat Gilbert Johann Baptist Helmer nechává kostel opravit.
- 1958 Kostel prohlášen za kulturní památku; snaha sdružení o zachování a pozvednutí kostela do kulturního povědomí. V dalších letech se obnovují poutě za účasti českých i německých poutníků. Kostel opakovaně vykraden a zdevastován. V důsledku obtížného zajištění interiéru z důvodu velké vzdálenosti od obydlených oblastí jsou zbylé cenné věci postupně odvezeny do kláštera Teplá, dobročinný obraz P.Marie Skokovské je umístěn v konventní kapli.
- 2006 vzniklo Občanské sdružení Pod střechou, které se stará o kostel ve Skocích.
- 2007 Odříznuty věžní lucerny. Skoky se díky medializaci dostávají do povědomí.
- 2009 Příjezd Přírodní školy.

Počátky poutního místa Skoky

První písemná zmínka o Skocích pochází z roku 1518, kdy ves vlastnil rod Štampachů a náležela pod panství Údrč. Skoky vedly běžný život malé, středověké vesnice, ale protože ve vsi nebyl kostel, museli docházet do Údrče. Po třicetileté válce ves připadla pod žlutickou farnost místo údrčské. V té době žilo ve vsi asi 7 sedláků. Nikdo si nepomyslel, že Skoky mohou být poutním místem. V této době nebyly protestantské poutě už léta konány.

Nutnou podmínkou poutí bylo pokatoličtění tamějšího obyvatelstva, což umožnila až porážka stavovského vojska na Bílé Hoře v roce 1620. První katoličtí misionáři se objevili ve Žluticích, kam byly Skoky přifařeny, už roku 1623 a není náhodou, že výstavbu kaple, která předcházela dnešnímu kostelu, podnítil tepelský premonstrát a žlutický děkan P. Johannes Rick. Navázal na proslulost poutí k P. Marii Passovské a na tamní mariánské bratrstvo, k němuž patřil i sesterský klášter tepelských premonstrátů – klášter v Chotěšově.

Jednoho dne si J. Rick svolal deset sedláků ze Skok a povídá jim: „Je vás deset sedláků. Když každý z vás přispěje 10 zlatými, můžeme Skoky vybavit kaplí se zvonem. Často nemůžete pro liják sestoupit do údolí, často v zimě je cesta sněhem zavátá a zledovatělá. V takové dny byste mohli zajít do vlastní kaple a tam vykonat své motlitby.“

Sedláci souhlasili, avšak když přišlo na realizaci projektu, měli námítky. Jen sedlák Liehnert, utvrzen vlastním snem, věnoval na stavbu kaple vlastní prostředky. O schválení požádal vrchnostenský úřad v Údrči, jež mu vyšel vstříc a na stavbu poskytl (tady se nám údaje rozcházejí, v jednom zdroji je uvedeno 100 dlaždic a 3 kmeny stromů, v druhém 200 cihel a 2 kmeny stromů). Stavební kámen mu pomáhali svážet sedláci ze Skoků. V Toužimi si Liehnert zajistil zedníka a protože cestou tam našel na silnici několik krejcarů, utratil je za pivo, aby se zedníkem zapil uzavření smlouvy. Jeden krejcar potom obětoval v toužimském kostele. Na zvonek do kaple věnoval Liehnert 8 zlatých, ves Skoky deset a z majetku kostela v Údrči dostal dalších 12 zlatých. Za těchto 30 zlatých byl zvonek ulit v Praze.

Kaple byla postavena z kamene, klenutá, se dvěma okny, krytá šindelem, uprostřed střechy se nacházela věžička se zvonkem. Zvonilo se ráno, v poledne, večer, při podávání nejsvětější svátosti a při pohřbech.

S otázkou, komu kapli zasvětit a jaký obraz do ní dát, se Liehnert obrátil na žlutického děkana, jenž rozhodl pro P. Marii Pasovskou. Její obraz určený pro kapli namaloval toužimský malíř Johann Wolfgang Richter, u nějž jej Liehnert objednal.

Johannes Rick vysvětil kapli, která byla postavena na místě dnešního kostela 29. září 1717.

Obraz P. Marie Pasovské a další osudy poutního místa

Zázračný obraz ve Skocích má vztah k obrazu Marie Pomocné v Innsbrucku. Když arcivévoda Leopold Tyrolský, bratr císaře Ferdinanda II., navštívil v Drážďanech saského kurfiřta Jana Jiřího ze Saska, zavedl ho kurfiřt do své obrazové galerie a poprosil ho, aby si na památku vybral nějaký obraz. Zbožný arcivévoda zvolil obraz Marie od Lukáše Cranacha staršího (z Kronachu v Horních Frankách, 1505 dvorní malíř u saského dvora). Pravděpodobně namaloval obraz Marie s ohledem na své křestní jméno Lukáš, neboť o evangelistovi Lukášovi se traduje, že namaloval více obrazů Matky Boží. Tento obraz vzal arcivévoda do Innsbrucku, kde byl obraz velice uctíván jím a jeho manželkou Klaudíí. Vzniklo mnoho kopií po celém Tyrolsku. Mědirytec Matyáš Kosel z Augsburgu jej rozšířil v nesčetných exemplářích.

Také arcivévodův syn, císař Ferdinand III. A jeho manželka Anna prokazovali tomuto obrazu velikou zbožnost. V roce 1650 došlo mezi vrchností a městskými radními k narovnání podle něhož město mohlo ve vlastním kaplanství držet každodenně mši svatou u zázračného obrazu. Vlastnické právo si ponechal císař Ferdinand pro sebe a své potomky. 3.června 1650 byl obraz ve slavnostním procesí přenesen do městského kostela a velectěn. Ve 44 velkých knihách bylo uloženo 4400 písemných svědectví o vyslyšení motliteb.

Obraz Marie Pomocné v kapucínském kostele v Pasově byl namalován malířem Piem z Pasova pro barona Maquarda von Schendi, kapitulního děkana a správce biskupství v Pasově, který ho viděl u arcivévody Ferdinanda Karla, syna Arcivévody Leopolda. Roku 1622 nechal postavit na vyvýšenině na pravém břehu řeky Inn dřevěnou kapli a tam vystavil obraz ke všeobecnému uctívání. 20.srpna 1724 byl položen základní kámen kostela, který byl vysvěcen roku 1727. V letech 1625 – 1746 bylo zaznamenáno v Pasově 1941 mimořádných vyslyšení molítek.

Pasovský obraz Marie Pomocné byl předlohou pro obraz Marie Pomocné ve Skocích. Namaloval ho toužimský malíř Johann Wolfgang Richter. Byl zhotoven v osmi dnech a stál 9 zlatých. V sakristii ve Skocích se nacházel ještě jeden starý obraz, který znázorňoval arcivévodu Leopolda Tyrolského před obrazem.

Panna Marie Pomocná z Innsbrucku

Panna Marie Pasovská

Panna Marie Skokovská

Po zřízení kaple v roce 1717 přicházelo mnoho poutníků, aby vykonali svou pobožnost před obrazem a přes ně se rozšířilo povědomí o podivuhodných vyslyšeních molítek. Pak se obrátila majitelka panství Františka Sybila Augusta, markraběnka z Badenu a Hochburgu na pražského arcibiskupa Daniela Josefa Majera z Mayeru, zda by mohl nechat zázračné úkazy komisionálně prošetřit a prozkoumat. Komise složená ze ctihodných pánů jezuitu Maxmiliána Witrowského SJ, Jana Galacha a Josefa Haberhona se zdržela ve Žluticích 11 dnů.

Za pozornost stojí především tři vyslyšení molítek: uzdravení slepého děvčete Marie Anny Eyermannové ze Žlutic, záchrana syna Johanna Skaly z Havlova Mlýna, který byl v nebezpečí udušení poté, co polkl zlomek kosti a uzdravení dnou postiženého obuvníka Michaela Zirklerse z Doupova. Komise vyslyšení molítek uznala jako „události, které nelze připsat jen přírodním silám, ale také zvláštní ochraně a přimluvě nejsvětější Bohorodičky Marie“ a proto bylo z církevního hlediska povoleno obraz Marie Pomocné ve Skocích uctívat jako předmět dobročinný a dobro činící. Pražský arcibiskup také povolil, aby byl v kapli zřízen oltář, na kterém při svátku Bolestné Matky Boží 16. dubna 1734 odsloužil děkan Rick první mši svatou. Arcibiskupská konzistoř 16. července 1736 povolila veřejně nést při procesi zázračný obraz. Johann Altman, farář z Puschwitz byl prvním farářem, kterému bylo toto povolení uděleno. Již v roce 1714 zřídil ve Skocích prelát z Teplé mariánskou konfederaci, která v průběhu času počítala na tisíce členů a přispěla k tomu, že poutníků k zázračnému obrazu rok od roku přibývalo:

1735 bylo napočítáno 13.900 poutníků
1736: 29.300 poutníků
1738: 35.300 poutníků
1748: 40.350 poutníků

Opat Raimund Schimanowsky se s ohledem na tento zájem rozhodl postavit kostel. Základní kámen byl položen 21. října 1736 a dne 29. května 1738 mohl děkan Rick kostel vysvětit a odsloužit první mši svatou. 19.září 1737 přišlo z Říma potvrzení bratrstva o povolení vydávání odpustků při mariánských svátcích. Roku 1741 zemřel opat Raimund Schimanowsky, velký dobrodinec zázračného místa Mariánských Skoků. Papež Benedikt XIV. vydal 9. prosince 1740 papežskou bulu, kterou „přivtěлил formou nadání Mariánské Skoky ke klášteru v Teplé a v níž určil vztah klášteru k němu“.

S nařízením císaře Josefa II., které zakazovalo procesí, zřetelně ubylo návštěv poutníků také ve Skocích. Po zrušení tohoto zákazu přicházelo opět 16.000 až 20.000 poutníků ročně.

Zázračný obraz Marie byl korunován, avšak neexistují žádné písemné doklady o čase této korunovace.

(Pro korunovaci obrazu Matky Boží je nutný ze strany biskupa diecéze důkaz, že obraz se těší vynikajícímu a obecnému uctívání, které se opírá o vyslyšené modlitby. Vlastní zázraky, které by byly církevní vrchností prozkoumány a potvrzeny, nejsou v tomto případě vyžadovány. Kompetentním úřadem pro takovou korunovaci je kapitula Sv. Petra v Římě. Vlastní korunovace je slavnostně prováděna biskupem podle pontifikálního ritu.)¹

K dispozici byl jen jednoduše namalovaný obraz Marie Pomocné se zemřelým Johannem Adamem Liehnertem a jeho dětmi v sousední budově dřívějšího Liehnertova statku, který byl považován za obraz přinášející domu požehnání, a omylem byl někdy považován za původní obraz ze Skoků.

¹ FIALA, Jaroslav. *Historický sborník karlovarska : Dějiny poutí*. [s.l.] : [s.n.], [1990?]. s. 3-5.

Návštěva komise pro vyšetření zázraků

V roce 1732 nechala markraběnka Augusta Bádenská do Žlutic poslat komisi, která měla prošetřit jak kaple vznikla, jak se rozšířil její věhlas a jakých milostí a pomoci se zde poutníkům dostávalo. Komisaři přijeli dva. K výsledkům před komisí vyzívali místní duchovní, zejména asi iniciátor stavby kaple děkan P. Rick a dále sedlák Lienert, jenž řadu poutníků osobně znal.

Vyšetřování začínalo vždy zjišťováním osobních údajů (jméno, stav, zaměstnání, staří, počet dětí). Dále se pak komisaři snažili zjistit, zda poutníky nijak neovlivňoval stavitel kaple, tj. sedlák Lienert, zda s ním nejsou spřáteleni, zda od něj něco nedostali či zda jim něco neslibil. Nevyšetřovali přitom jen poutníky, kteří se uzdravili nebo byli obdařeni jinými milostmi. Předvolávali a kladli otázky i lidem, kteří mohli tyto skutečnosti dosvědčit. Systematicky se rovněž vyptávali, komu za uzdravení vděčí.

Předvolané osoby vypovídaly uvolněně, odpovídaly nejen na kladené otázky, vracely se již k řečenému, aby svou výpověď doplnily a na konečnou otázku, zda mají ještě co dodat, odpovídaly již většinou záporně. Všichni byli přesvědčeni, že za uzdravení vděčí P. Marii, již byla kaple zasvěcena a jejíž obraz visel v kapli.

Původní oltář kostela

Další otázkou bylo stáří kaple a obrazu a odkdy sem poutníci začali přicházet. Většina osob to nevěděla, stáří kaple odhadovali přibližně jen na dva až čtyři roky. Dá se z toho usuzovat, že kaple se stala známější a navštěvovanější až na přelomu 20. a 30. let 18. století, když se rozšířilo, že se zde poutníci uzdravují a že jsou jejich prosby P. Marii vyslyšeny. Potvrdil to ostatně děkan Rick, který před komisí vypověděl, že zpočátku nebyla kaple známá, teprve v posledních dvou letech sem přicházelo mnoho lidí z okolí vzdáleného 3 míle (1 míle – 7,586 km) a že kapli vystavěl sedlák Lienert roku 1717. I on pak před komisí uvedl, že je 79 let stára, když kapli stavěl, bylo mu 64 let.

Zvěsti o uzdravených lidech se rychle šířily, žlutický soukeník Einzmann jich znal řadu nejen jménem, ale i podle jejich nemoci.

Jádrem vyšetřování byly otázky na dobrodiní, jehož se poutníkům ve Skokách dostalo, jak uzdravování probíhalo, jakých léčebných prostředků bylo použito, zda bylo uzdravení trvalé nebo zda se nemoc znovu projevila apod. Předpokládalo se dokonce, že všechna uzdravení budou prošetřovat medikové, o tom se však žádné záznamy nenašly. Koncem roku 1732 bylo vyslechnuto 18 měšťanů a řemeslníků z okolních měst a vesnic. Z osmnácti poutníků se patnáct modlilo za uzdravení, ze zbývajících tři jeden za odpuštění platu za dříví, jeden za ochranu proti krupobití a jeden za uzdravení chromého koně. Nejvíce bylo nemocných dětí (7), tři z nich osleply, dvě se dusily (jedno jídlem, druhé spolklo minci), jedno spadlo ze selského vozu, který je přešel, a jedno si křikem způsobilo kýlu. Z dospělých nemocných (8) trpěl jeden muž omrzlinou, jedna žena si pohmoždila ruku lisem na mědirytiny, jeden muž měl opuchlou a znehybnělou ruku, další si pádem poranil koleno, jedna žena měla výrůstek na krku, jeden muž oslepl a dva další trpěli jakousi vnitřní chorobou. Všichni se léčili různými

odvary z léčivých bylin, hojivými mastmi, léčivými kapkami apod. Uzdravení, anebo alespoň zlepšení, nastalo podle jejich výpovědí někdy už během modliteb v kapli nebo cestou domů.

Výpovědi poutníků byly zcela věčné. Toužimský purkmistr a pekař Albrecht se během krupobití modlil se svou ženou k P. Marii ve Skokách, aby uchránila jejich pole. Kroupy padaly ve velikosti vajec, manželka slíbila obětovat Panně Marii dvě svíce po 15 krejcarech. Když bouře přešla, šla se podívat na pole ležící blízko města. Zatímco sousední pole byla kroupami zničena, jejich neutrpělo žádnou škodu.

Sedlák z Mašťova Wenzeslaus Wallesch přihnal do Skoků svého chromého koně. Ze stáje ho museli společně násilím vyhnat tři lidé, teprve ze Skoků šel ke kováři, ale cestou domů už si na něj mohl sedlák sednout, kůň už za sebou nevtlekl nemocnou nohu. Na paměť tohoto skutku sedlák do kaple přinesl podkovu.

Jedinou českou výpověď učinila před komisí Kateřina Webrová z Rabštejna nad Střelou, jejíž dítě přejel vůz. Její šestiletá dcera jela s otcem na pole, spadla skrze žebřiny pod kolo vozu a ten ji přejel. Matka pracující na poli to viděla. Modlila se k Panně Marii, dítě umyla v blízkém potoku a prohlížela, zda nemá něco zlomeného, pak je uložila a šla znovu na pole. Když se vrátila, bylo už dítě opět zdravé a čilé, potlučený zůstal jen nos.

Pouze soukenický postřihač Josephus Carolus Sessl z Toužimi se obrátil o pomoc na kvalifikovanou osobu – p. Daniela, lékárníka tepelského kláštera a teprve když ani on jeho slepé čtyřleté dceři nedokázal pomoci, putoval s ní do Skoků.

Pomoc P. Marie ve Skokách vyhledávali lidé až tehdy, pokud došli k přesvědčení, že žádné léčení nepomáhá. Žena šedesátiletého kováře ze Světce na uzdravení svého manžela už nevěřila, přivolala k němu faráře s posledním pomazáním, zároveň však s prosbami k P. Marii obešla po kolenou kapli ve Skokách. Muž se uzdravil a mohl dále pracovat v kovárně.

Do Skoků lidé docházeli opakovaně, zvláště tehdy, když se příznaky nemoci objevovaly znovu.

Stavbu kostela na místě dosavadní kaple umožnil stoupající zájem poutníků a s ním i množství obětních peněz, v letech 1728 – 1739 to bylo již 12 522 zlatých. Barokní stavba zasvěcená Panně Marii byla postavena v rozmezí let 1736 – 1738.

„Poslední pouť do Skoků“²

Bylo 21. července 1946. Mnoho rodin bylo již z domů a dvorů vyhnáno. Ty zbývající mohly stejný osud potkat každým dnem. Tu se v kozlovské farnosti ozvalo hlasité přání ještě jednou putovat na Mariánské Skoky. Jelikož tehdejší farář Maneschg požíval jako Rakušák více práv, podstoupil riziko. Na ranní mši v kozlovském farním kostele byli také poutníci z Javorné a Českého Chloubku. Mirotičtí přinesli podle starého zvyku sochu Panny Marie, pro níž se v krajní nouzi našli ještě čtyři dívky v bílém, aby jí nesly. Za modliteb se dalo malé procesí do pohybu. Před Sovolusky se rozhodovalo, zda táhnout přes vesnici a pak bylo rozhodnuto, že ano. Tam se probudilo pár spáčů v domech, které již byly obsazeny Čechy a civěli na nás s podivem a nechápavě. Zvonec na vesnické kapli zůstal němý a na návsi nikdo nestál, kdo by se k nám chtěl připojit, protože v Sovoluskách zůstala již jen jedna německá rodina. Nad Rohrerovým mlýnem jsme potkali lidi, kteří nám radili se vrátit. Byli na Mariánských Skocích, ale z kostela byli vykázáni, když dorazilo české procesí z Manětína. My jsme ale přesto táhli dál. U kříže ve Skocích jsme si jako obvykle odpočinuli, ale tentokrát nepřišlo

² FIALA, Jaroslav. *Historický sborník karlovarska : Poslední pouť*. [s.l.] : [s.n.], [1990?]. s. 6-7.

z poutního kostela žádné poselstvo, které by nás doprovodilo, jak tomu vždy bylo. Ani zvony nezazněly na pozdrav. Když jsme se blížili k obci, která byla jak po vymření, zpívali jsme „Es blüht der Blumen eine“ („Kvete jedna z květin“). Jaký pohled se nám tentokrát nabídl v Mariánských Skocích. Ani jeden, z jinak tak přečetných prodejních stánků a bud, prázdné domy se slepými okny. Bylo vidět jen několik českých dětí. Během našeho obvyklého obcházení kostela, narazil na nás farář. „Kde je váš farář?“ křičel, zatímco dral se kupředu. Díky tomu, že píseň doznívala, slyšeli jsme, že kázání je v češtině. Farář z Mariánských Skoků nám řekl, abychom počkali, až mše svatá pro Čechy bude u konce. Před kostelem jsme uviděli hlouček Němců, kteří nás přivítali se slzami v očích. Přišli až z Radyně, Přestání a z ještě větší dálky, protože se dozvěděli, že přijdou poutníci z Kozlova. A pak byli z kostela vykázáni. Byli již rozhodnutí vrátit se domů, když uslyšeli naši německou mariánskou píseň. „Neumíte si vůbec představit, jak to naším uším znělo“, opakovali stále a stále. Mezitím dále pokračovala v kostele mše svatá. Najednou se otevřely dveře kostela a v nich se objevil mladý tlustý duchovní – pravděpodobně kazatel – vyšel ven, uchopil našeho faráře za paži a naznačil mu, aby vstoupil do kostela. Ten se nenechal dvakrát pobízet a naznačil nám, abychom ho následovali. Tak jsme vstoupili do svatostánku. Ano, nyní se dokonce nějakí Češi sesedli těsněji v lavicích, takže aspoň děti nemusely stát. Nakonec sloužil náš farář poutní mši a jeho společník z Mariánských Skoků nám poskytl skutečné kázání na rozloučenou poté, co Češi opustili kostel. Omlouval se, že se musíme obejít bez varhan, protože už nemá žádného varhaníka. Byl posledním Němcem v Mariánských Skocích.

Takže jsme zkusili bez doprovodu varhan zpívat německou poutní mši. A ejhle, náhle do našeho ostýchavého zpěvu vpadly mohutné varhany. Nějaký Čech začal hrát na varhany i pro nás. Po našich zlých zkušenostech nám to připadalo jako zázrak milostivé matky Marie. Po mši svaté neotevřel žádný přátelský hostinec svá vrata, aby nakrmil hladové. Seděli jsme před kostelem a jedli chléb, který jsme si přinesli s sebou. Potom jsme v kostele ještě drželi krátkou mariánskou pobožnost. Každý potřeboval přece tak nekonečně mnoho vyprosit. Odchod ze svatostánku by mohl být jako vždy spořádaný, ale tentokrát to nešlo. Stále znovu se každý vracel, aby se podíval úplně naposled na zázračný obraz, řinuly se nám hojné slzy. Rozloučení snad navždy! Také při našem návratu přes Sovolusky vypadala obec jako při vymření. Jinak bychom zde udělali malou zastávku a ve zdobné kapli Srdce Ježíšova drželi krátkou pobožnost. Někdo zkoušel do ní otevřít dveře, ale byly pevně zavřené. Tlouklo Čechům, kteří nás schovaní pozorovali za okny ukradených domů, přece jen svědomí, že se neukázali? Bez dalších příhod jsme dorazili do našeho kostelíčku. Přes veškerou nouzi a těžký čas zněla zbožně z našich hrdel stará píseň: „Velký Bože, Tebe chválíme“ na rozloučenou po poslední pouti na Mariánské Skoky.

Původ jména Skoky

České slovo „stoka“ (v originále napsáno „Stock“) znamená odtok vody nebo její soutok. „Stoku“ (množné číslo „stoky“), znamená v češtině vodní příkop nebo příkop odtokový. Souzvuk s německým slovem „Stock“ způsobil, že původní smysl slova zmizel. Ve žlutických matrikách je obec jmenována jako „Skok“, což by ovšem mohlo být způsobeno nesprávným poslechem a výslovností.

Český původ:

- a) Název Skok může vyjadřovat charakter místa, terénu, který jakoby terasovitě skáče do údolí Sřely.
- b) Název také může vyjadřovat to, že obec leží na soutoku několika vodních toků. Avšak v tomto místě protéká pouze jediný.
- c) Název Štoky může vyjadřovat charakter místa, kde se pěstoval chmel v tehdy obvyklých „štocích“, tedy na tyčkách, z něm. Stock – tyč, Stecken – kolík.

Německý původ:

- a) Stock může vyjadřovat, kde bylo sídlo založeno:
 - 1) Na drnu, ve smyslu založení sídla „na zeleném drnu“,
 - 2) Na místě křovinatém,
 - 3) Na místě s pařezy po vymýceném lese, na mýtině,
 - 4) Na „patře“ tedy „nahore“ vzhledem k údolí či toku Sřely.
- b) Může vyjadřovat charakter zástavby sídla, tj. že byl „stoček“, patrová stavba..
- c) Může vypovídat o způsobu obživy obyvatel, tady místo, kde se lidé živí včelařstvím, kde je hodně úlů.

Vývoj zástavby

(Jan Chaloupek)

Cíle

- Zmapovat vývoj zástavby od prvního do třetího vojenského mapování, stabilního katastru z roku 1841, mapy z 50. let 20. století a dnešního mapování.
- Zmapovat dnešní stav zástavby a vytvořit podrobné orientační plánky významných budov. Sepsat stručnou historii významných budov na základě dostupné literatury a archivních materiálů, příp. i výpovědí pamětníků.
- Zajímavé zbytky zaniklých nebo zanikajících staveb zdokumentovat a navrhnout je jako zastavení v připravované meditační zahradě.

Metodika

Pro vývoj zástavby jsme si vybrali historická mapování (první, druhé, třetí vojenská mapování, stabilní katastr z roku 1841, mapa z 50. let 20. století a dnešní), která jsme mezi sebou porovnávali a popisovali jak se vůči sobě liší z hlediska zástavby a rozlohy obce.

V zaniklé obci Skoky jsme mapovali dnešní stav pomocí stabilního katastru a mapy z 50. let, srovnávali jsme jak moc se oproti sobě mapování lišila. Zjišťovali jsme jak jsou budovy staré a jak se v proměnách času měnily. V některých případech jsme u lépe zachovaných nebo významných budov dělali jejich náčrtky, do kterých jsme poté dosazovali vzdálenosti, úhlopříčky a délky zdí v budově. Na základě těchto podkladů jsme si určili měřítko a narýsovali jsme přesné orientační plánky vybraných budov. S pomocí historiků, informací z archivu a ze svědectví pamětníků jsme sepsali stručnou historii důležitých budov, které v obci stály.

1. vojenské mapování (1780 – 1783)

V období 1. vojenského mapování bylo ve Skokách 21 budov, z toho 2 budovy se nenacházely v samotné obci, ale v jejím blízkém okolí. Budovy byly umístěny podél hlavních cest, které obci dělily na čtvrtiny. První cesta vedla od Údrče na jih přes Mlyňany a druhá od západu na východ do blízkosti Havlova mlýna. Uprostřed vesnice stál kostel Navštívení Panny Marie (8), který byl postaven v letech 1836 – 1838. Na severu stála v té době již márnice (X10) na obecním hřbitově.

2. vojenské mapování (1836 – 1852)

V období 2. vojenského mapování bylo ve Skokách přibližně stejný počet budov (20), přesto se celková rozloha obce zvětšila díky rozšíření pozemků v okolí budov v obci. Je možné, že toto zvětšení je způsobeno pouze nepřesností těchto mapování. Uspořádání budov v centrální části kolem kostela (8) bylo zachováno, ale změnila se poloha budov na okraji obce. Obě budovy v okolí obce již nejsou značeny.

Císařské otisky stabilního katastru z roku 1841

V období mapování Císařských otisků stabilního katastru z roku 1841 bylo ve Skokách dohromady 50 budov a kostel navštívení Panny Marie (8). Z toho 19 budov bylo cihelných nebo kamenných a 31 dřevostaveb, pravděpodobně i s kamenným základem. Během tohoto mapování bylo ve Skocích nejvíce domů (většinou statky) za celé sledované období. V obci stály z významných budov: kostel (8), stará fara poblíž kostela (3), škola, márnice na obecním hřbitově (X10), hostinec nad starou farou (4). V té době Skoky měly největší rozlohu.

8 - Zástavba Skoků na stabilním katastru z roku 1841

3. vojenské mapování (1877 – 1880)

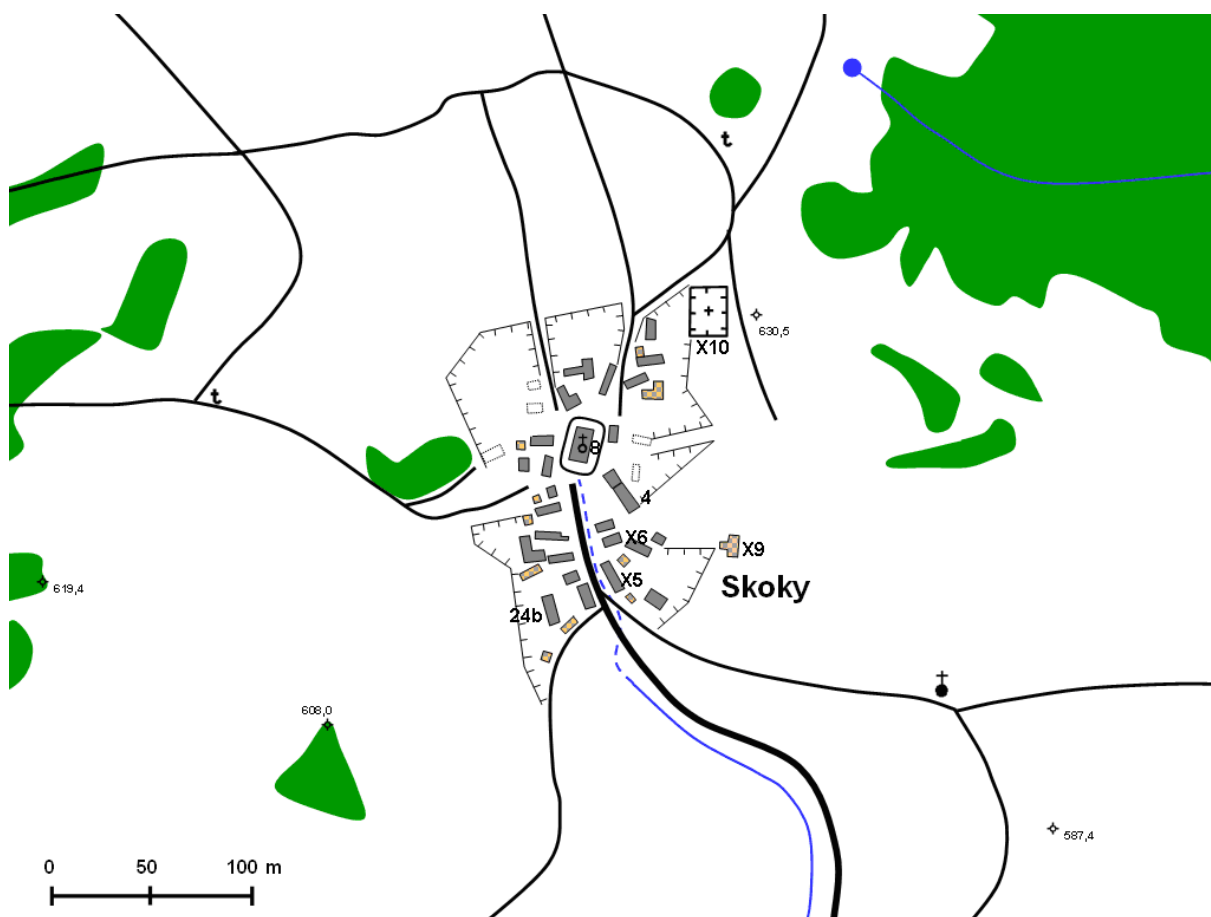
Od doby mapování stabilního katastru ve Skokách ubylo 13 budov. Zůstalo jenom 37 domů. U řady stavení ubyly hospodářské budovy. Ostatní domy zůstaly bez větších změn. Nově byl vybudován dům na jihovýchodě ve svahu, který pravděpodobně sloužil jako škola. Zmenšení rozlohy a úbytek domů mohl souviset se zákazem poutí a tedy i celkovým zchudnutím obce a jejích obyvatel.

Mapa z 50. let 20. století

V období 50.-60.let 20. století bylo ve Skokách dohromady 42 budov, z toho 37 domů stojících a 5 rozbouraných nebo zbořených budov. Budovy, které byly zbourány, se nacházely převážně na okraji obce. Budovy, které byly v centru obce a blízkém okolí centra, zůstaly stát. Několik budov bylo postaveno a některé byly přestavěny nebo propojeny. Z nově postavených budov byla nejdůležitější nová fara (X6) pod východním hostincem (4) cca 40m východně od bývalé fary, která byla vystavěna začátkem 20. století. Dále se na této mapě prvně objevuje stodola východního hostince (X9) ve svahu za hostincem. Rozloha obce se celkově zmenšila.

9 - Budova „nové“ fary

10 - Zástavba Skoků na mapě z 50. let 20.století

Dnešní stav obce Skoky (2009)

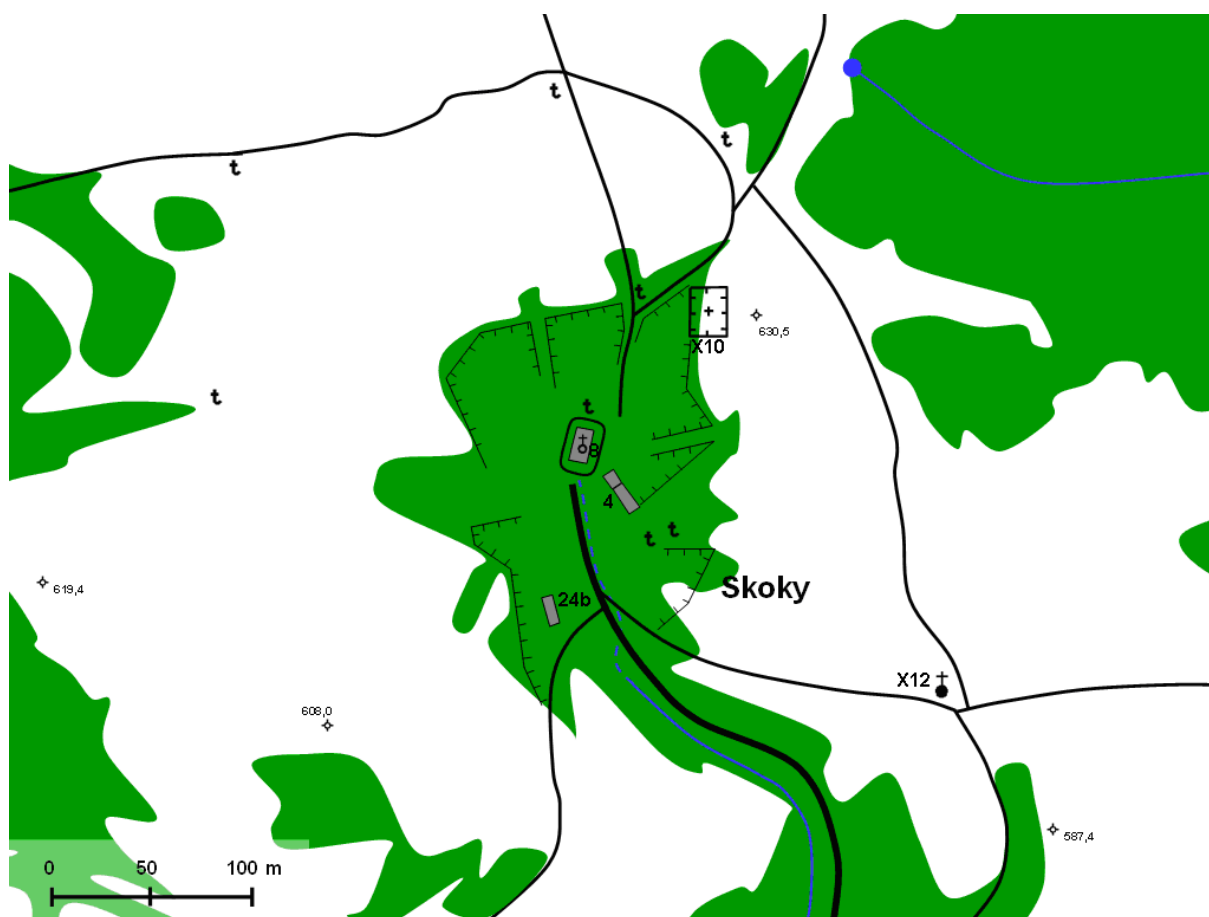
O demolici Skoků bylo rozhodnuto dne 27.dubna 1960 na radě místního národního výboru v Ratiboří. V 50. letech započala první etapa ze tří demolic Mariánských Skoků z důvodu výstavby Žlutické přehrady. Tyto demolice v pohraničí měly zároveň vyčistit bývalé Sudety od zbouraných vesnic. Práce byly prováděny jako mimořádný úkol k 15. výročí osvobození a měly být dokončeny do zahájení 2. celostátní spartakiády. Akce probíhala od roku 1952 do roku 1960. 20. října 1960 byly dokončeny demoliční práce, 9 dnů před spartakiádou.

Obyvatelům bylo nabídnuto dobrovolné přestěhování do nabídnutých lepších bytů ve městě, kde by měli lepší dopravní zázemí, někteří lidé se stěhovali raději ke svým blízkým do okolních obcí. Výjimkou byla jedna obyvatelka, která se odmítla vystěhovat a v obci zůstala. Z tohoto důvodu nebyla budova, ve které bydlela (východní hostinec), zbourána. Kromě východního hostince (4) zůstal stát také kostel (8), kaplička (X12), hřbitov s márnicí (X10) a jedna stodola (24b) v jižní části Skoků. Demolici se nevyhnula ani nová fara (X6), ačkoli neměla být bourána, protože byla církevním majetkem.

Všechny stojící budovy jsou ve špatném stavu, různě poničené a zarostlé travinami a keři. Hřbitovní zeď je poničená, v jednom rohu hřbitova část dokonce chybí. Některé náhrobky jsou povaleny a u některých jsou rozbity skleněné desky. Ve východním hostinci chybí některé příčky a místy i strop prvního patra. Stodola v jižní části zaniklé obce, nacházející se pod kostelem, byla součástí dnes již zbořeného statku.

Kostel stojí dodnes, zvenku jeví známky poškození, uvnitř byl několikrát vykraden, proto byla zbývající část mobiliáře odvezena do kláštera Teplá. Část bání na obou věžích byla zloději v roce 2007 odříznuta a při pádu se zničila, proto jsou dnes obě věže pokryty nezdobeným pozinkovaným plechem. Sanktusní věžička chybí úplně (podrobněji viz část o sakrálních památkách)

Budov, které si navzdory své demolici uchovaly zřetelné základy, příliš není. Ty, které si základy uchovaly, uvádíme v následující části práce. U většiny zbouraných budov jsou patrné základy nebo část obvodového zdiva. Zbytky zdí jsou v průměru vysoké cca 0,5 m. Nejvíce dochovaných zdí tvoří opěrné zdi ve svazích. Většina budov je ale v terénu skoro nezřetelná.

11 - Zástavba Skoků v dnešní době

Závěr

Vývoj obce v období mezi 1. a 3. vojenským mapováním byl pozvolný, do třetího vojenského mapování se počet domů pohyboval okolo 20. V době třetího vojenského mapování se počet radikálně snížil. Nejvíce budov bylo zaznamenáno na stabilním katastru, počet se poté snižoval až do demolice obce. Nesporný vliv na rozvoj obce měl kostel a význam obce jako poutního místa. Dramatickou změnou byl konec II. sv. války, kdy byly vysídleni němečtí obyvatelé, kteří v obci tvořili většinu. Poté následovalo dosídlení obyvateli ze Slovenska a z vnitrozemí Čech. Ale obec se neobnovila úplně, část budov zůstala prázdných a tyto domy byly během 50. let ponechány ladem a časem byly úplně zničeny. Avšak největší změnou byla výstavba Žlutické přehrady, která zapříčinila likvidaci celé obce s výjimkou několika budov. Tyto budovy stojí dodnes, avšak chátrají a hrozí jim zánik. Výjimkou je kostel, o který se stará tepelský klášter ve spolupráci s občanským sdružením Pod střechou.

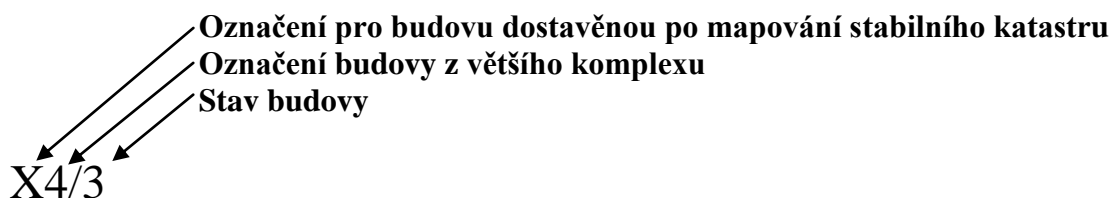
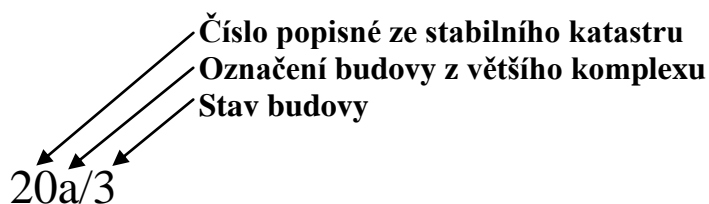
Dnešní stav zástavby v zaniklé obci Skoky (2009)

V této části popisujeme dnešní stav (2009) budov ve Skokách a jejich okolí. Pomocí následujícího seznamu budov, legendou pod textem a mapami se můžete blíže seznámit se zdejší zástavbou.

Legenda:

Číselná řada	- odpovídá popisným číslům ze stabilním katastru z roku 1841
X řada	- nejsou značeny na stabilním katastru (později postavené)
Abecední řada	- rozdělení budov v objektu čítajícím více budov
Číselná řada za lomítkem	- stav zachovalosti budovy
1	- zchovalá budova se střechou
2	- zchovalé vysoké obvodové zdi, bez střechy
3	- nízké zdi, viditelné základy
4	- nejsou zřetelné základy budovy

Příklad:

1/4 – Na místě budovy je dnes pouze travní porost. Základ je tvořen kamenu terasou, směřující ke kostelu. Je zakreslena na mapě 50. let 20. stol.

2/4 – Viz. dům č.p.1

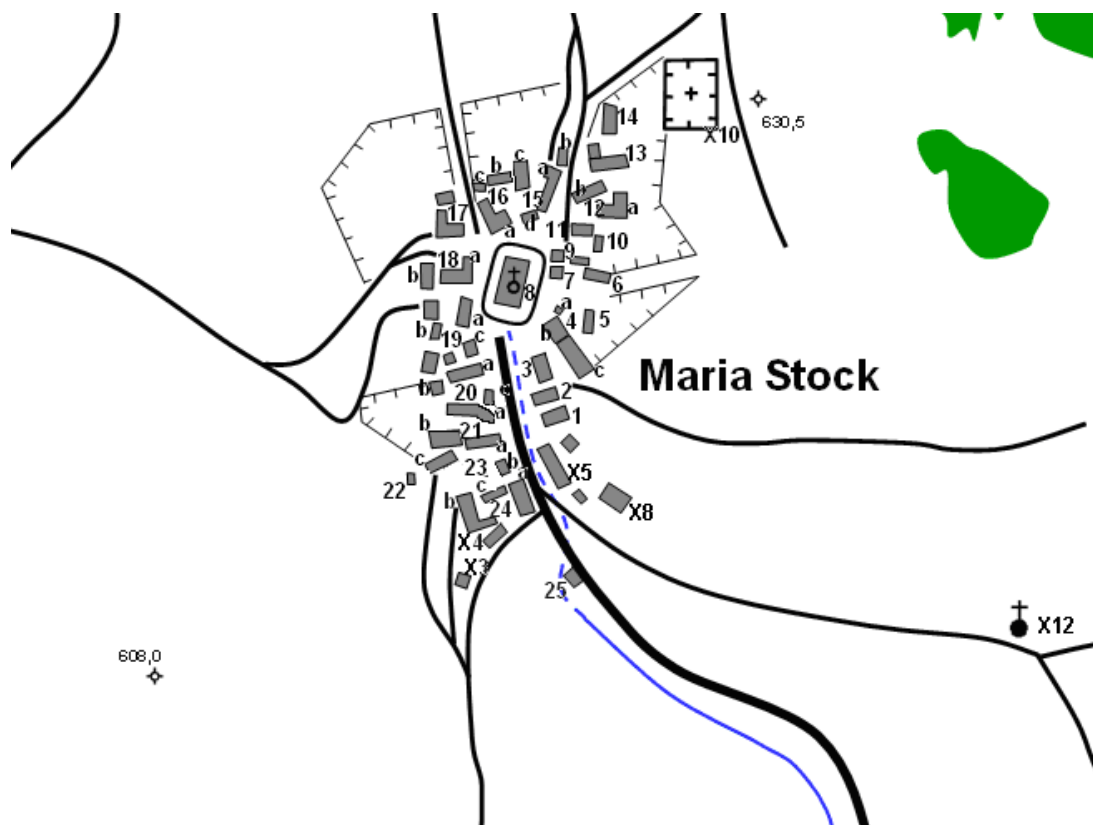
3/3 – Zbytky obvodového zdiva. Bylinné patro nízké. Byl umístěn nad opěrnou zdí, poblíž bývalé hospody a fary. Není zachycen na mapě 50. let 20. stol.. dům má 3 terénní patra základová, na kterých stál. 3. sloužilo jako zahrada.

4a/2 – První zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Dnes pouze pobořena jedna strana obvodové zdi. Budova stojí dodnes.

- 4b/1 – Budova sloužila jako hospoda. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Je rozdělena do tří částí. První sloužila jako obytná budova s lokálem. Druhá nejspíš jako chlév pro hospodářská zvířata a třetí bylo stodola. Hospoda je ve svahu a na jejím východním konci přechází do zdi podpírající svah nad farou. Budova stojí dodnes.
- 4c/1 – Dnes kamenná stodola na místě původní dřevěné stavby. Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Budova stojí dodnes.
- 5/3 – Zbytky budovy (ruiny) se zachovalým sklípkem nad budovou hospody ve svahu. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. jako ruina.
- 6/3 – Dnes z budovy zbyly pouze hromady kamení. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. jako ruina.
- 7/2 – Dům stál hned naproti vchodu do sakristie kostela. Z domu zbyla směrem do cesty zachovalá obvodová zeď. Vnitřní prostor je zasypán sutí a zarostlý rostlinami v bylinném patře. Je zakreslen na mapě z 50. let 20. stol.
- 8/1 – Kostel je zakreslen na mapě z 50. let 20. stol. Budova stojí dodnes.
- 9/4 – Není zakreslen na mapě z 50. let 20. stol.
- 10/3 – Ruiny budovy jsou zarostlé křovím (maliník, růže šípková). Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 11/3 – Kameny prorostlé křovinami (maliník, růže šípková).
- 12a/4 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Balvany zarostlé maliníkem. Pravděpodobně přestavěna na kamennou budovu.
- 12b/2 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Krásná zachovalá zeď ve svahu.
- 13/3 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Ze strany od východní cesty zřetelná zídka ve svahu.
- 14/2 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Zřetelný čtvercový základ. V základu dva zarostlé stromy.
- 15a/4 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Skoro žádné pozůstatky. Zřetelné terénní úpravy.
- 15b/3 – Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Zůstaly obvodové základy, v nich zasypány zdi. Základy jsou zarostlé porostem (stromové, keřové, bylinné patro).
- 15c/4 – Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 15d/4 – Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 16a/3 – Rovina s podezdívkou zarostlá dřevinami. Četné nálety. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.

- 16b/2 – Ve svahu zachovalé zdi zarostlé mladými stromy. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 17/3 – Je zakreslena na mapě z 50. let 20. stol. Zachovalé zbytky zdí ve svahu zarostlém rostlinami (stromové, keřové, bylinné patro). Ruiny.
- 16c/3 – Část zdi o patro výš ve svahu nad 16b. Od X2 vedou k budově kamenné sloupy bývalého oplocení. Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 18a/3 – Vyvýšená plošina nad cestou u kostela porostlá ruderálním porostem. Na okraji základů stromy neurčitého stáří. Na mapě z 50. let 20. stol. je zakreslena pouze část domu. Směrem do svahu jsou zbytky zdí.
- 18b/3 – Hromada kamení s nezřetelným základem v kopci, kudy pravděpodobně procházela cesta. Není zakreslena na mapě z 50. let 20. stol.
- 18c/2 – Pravděpodobně zbytky studny nacházející se pod svahem. Zachovalé obvodové čtvercové kamenné zdivo. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- 19a/3 – Vyvýšená plošina nad cestou u kostela, porostlá bylinným patrem. Průzor do sklepa z části zasypaného, který byl pod budovou. Sklep je ze dvou stran přístupný. Dnes je z domu vidět jen nezřetelný základ. Budova je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- 19b/3 – Dnes z původní dlouhé budovy zbyla pouze zadní zeď, která je dodnes ve svahu. Budova je na mapě z 50. let 20. století.
- 20a/3 – Dnes pouze zarostlé balvany, bez většího uspořádání. Je zachycena na mapě z 50. let 20. století.
- 20b,c + 21a,b + 23a,b,c + 24a,c – Zarostlá kupa kamení. Nerozpoznatelné obvody budov ani zdí.
- 24b/1 – Budova sloužila jako stodola. Střecha je porostlá travinami. Na boku stodoly ze severní strany je proražen otvor o velikosti 2,3 × 1,9m. Uvnitř byly nahoře trámy, na kterých pravděpodobně byly místy plošiny na odkládání sena. V určitých trámech jsou vidět dodnes otvory pro svislé trámy, které byly uprostřed stodoly. Zřetelné zbytky po příčkách do úrovně prvního patra, které nevedly až na druhou stranu. Na stabilním katastru je značena jako dřevěná, později byla přestavěna na cihelnou. Zepředu budovy byly dvě velká posouvající se od sebe vrata. V zadní zdi jsou pravidelné 4 otvory, které sloužily pro protáhnutí oje vozu. Je možné, že spodní silnější a širší podezdívka je starší než nástavba. Budova stojí dodnes.
- 25 /2 – Zachovalé části zdí zarostlé bylinným až stromovým patrem. Za budovou je rovnoběžně s domem zeď, která sloužila jako ohraničení zahrady a podpěra cesty nad ní. Budova není zakreslena na mapě z 50. let 20. století.

- X1/2 – Zbytky dvou sklípků u cesty. Bližší cestě je až 180cm vysoký. Zachovalé zdivo u obou. Bližšímu cestě chybí střecha, vzdálenější je neporušený. V jeho zadní části klenby je větrací otvor. Nejsou zakresleny na mapě z 50. let 20. století.
- X2/2 – Zachovalé zdi, které se směrem na sever ztrácejí ve svahu. Výška postraních zdí cca 1,3m. Nejspíše sloužila jako stodola nebo kůlna (množství kovu uvnitř). Není zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X3/2 – Zachovalé zdi čtvercového půdorysu. Objekt je zarostlý ruderálním porostem, bezy a javory. Budova měla dvě větší vrata po stranách naproti sobě. Střecha budovy byla sedlová. Zřetelné rozdělení na dvě patra, v zadní zdi otvory po trámech. Nejspíše sloužila jako hospodářská budova. Možná to byly stáje. V budově nebyly nejspíše okna. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X4/4 – Žádné pozůstatky po budově. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X5/2 – Zbytky zdí dlouhé budovy ve svahu. Na zídce v severní části zbytky omítky. Budova pravděpodobně sloužila jako škola.
- X6/2 – Budovu nové fary dnes vyznačuje ze dvou stran podpěrné zdi ve svahu na východ od vých. hostince. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X7/2 – Budova není zakreslena na žádných mapováních. Dnes je zbořena, v zadním úseku domu se dochoval z části železobetonový sklípek.
- X8/3 – Z budovy dnes zbylo pouze porostlé kamení. Zachovalá podpěrná zeď ve svahu pod domem. Je zakreslena na mapování z 50. let 20. století.
- X9/2 – Objekt bývalé hospodské stodoly. Z části zachovalé zdi. Výška zdí je do cca 4m. Je zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X10/1 – Cihelná márnice stojí na obecním hřbitově. Dveře byly vysazeny z pantů a uloženy uvnitř. Márnice má sedlovou střechu a pouze jedno okno. Čtvercový půdorys o rozměrech 3,8×3,8m a výškou 2,9m. Není zakreslena na mapě z 50. let 20. století.
- X11/2 – Rohrerův mlýn je prvně zakreslen až na 3. vojenském mapování. Dnes z něj zbyly jen ruiny a obvodové zdi. Mlýn byl rozdělen na obytnou budovu s mlýnským kolem, studnu s přístřeškem a budovu s chlévy. Je zakreslen na mapě z 50. let 20. století.

12 - Císařské otisky stabilního katastru z roku 1841- zástavba popisky k dnešnímu stavu

13 - Mapa z 50.let 20. století – zástavba popisky k dnešnímu stavu

14 - Mapa dnešního stavu (2009) – zástavba popisky k dnešnímu stavu

Významné budovy a plány budov

V této části popisujeme významné budovy ve Skokách a jejich okolí. Číslice v textu odpovídají číslicím v mapě číslo 12,13 a14 výše.

Nová fara (X6)

Fara byla postavena stavitelem Fernandem Schindlerem z Podbořan za částku 44.460,19 rakouských korun. Základní kámen stavby byl položen 29. dubna 1904 v 5 hodin. Fara byla dokončena 11. června 1904.

15 - Plán na stavbu fary

Bývalý východní hostinec (4)

Původní číslo popisné hostince bylo 21. Je to jedna z mála budov, které se dochovaly dodnes. Dodnes je zřetelný německý nápis *Gasthaus* nad vchodem. Při demolici obce v 60.letech se obyvatelka z bývalého hostince odmítla vystěhovat, a proto budova nebyla zbourána. Zemřela v roce 1882, utonula ve studni za záhadných okolností.

Obecní hřbitov s márnicí (X10)

Márnice spolu se hřbitovem byla založena roku 1749. Márnice stojí v jihovýchodním rohu objektu. Na hřbitově se dochovalo dohromady 102 náhrobků, z toho 64 německých, 2 české a 36 neidentifikovaných. Na hřbitově jsou také náhrobky potomků zakladatele zdejší kaple, rodiny Lienertů.

Škola (X5)

Škola byla zřízena v roce 1789. Roku 1839 byly ke škole ve Skocích připojeny Mlýňany a Martice. Jednotřídní škola byla navštěvována 37 školou povinných dětí a 22 opakovaním povinných dětí (dětí, které musely, poté co opustily školu ve 12 letech, ji po roce 1839 dále navštěvovat v neděli – týkalo se to jen chlapců). Roku 1889 měla škola, k níž byly ještě připojeny i Dolánky, 55 žáků.

Nová školní budova byla postavena v roce 1880 za starosty Johanna Tausche staršího. Od 30. let do 2. světové války byla škola dvoutřídní.

Roku 1740 je jakýsi Johann Lorenz Payer zmiňován jako učitel. Jako nezkoušený učitel působil v letech 1758 – 1800 Balthasar Harisch. Jeho syn Hieronymus byl činný na škole ve Skocích v letech 1788 – 1800 jako pomocný učitel a v letech 1800 – 1848 jako učitel, tedy celkem 60. let.

Poslední učitelé:

Franz Nassler (1897 – 1907)

Berh. Schlesinger (1907)

Josef Mikuta (1907 – 1928)

Wenzl Lerich (1928)

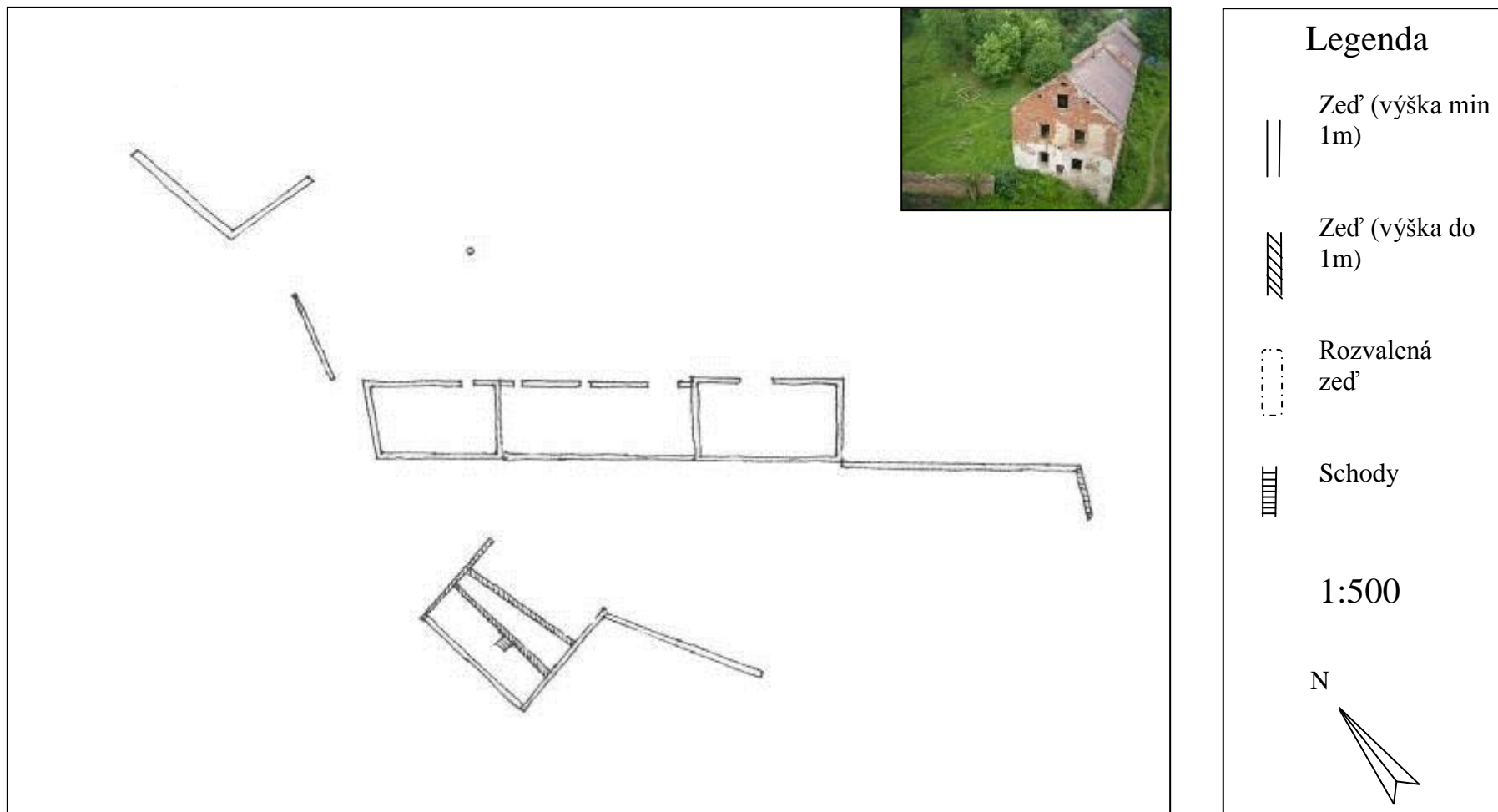
Alois Tausch jako poslední řídicí učitel

Kostel Navštívení Panny Marie (8)

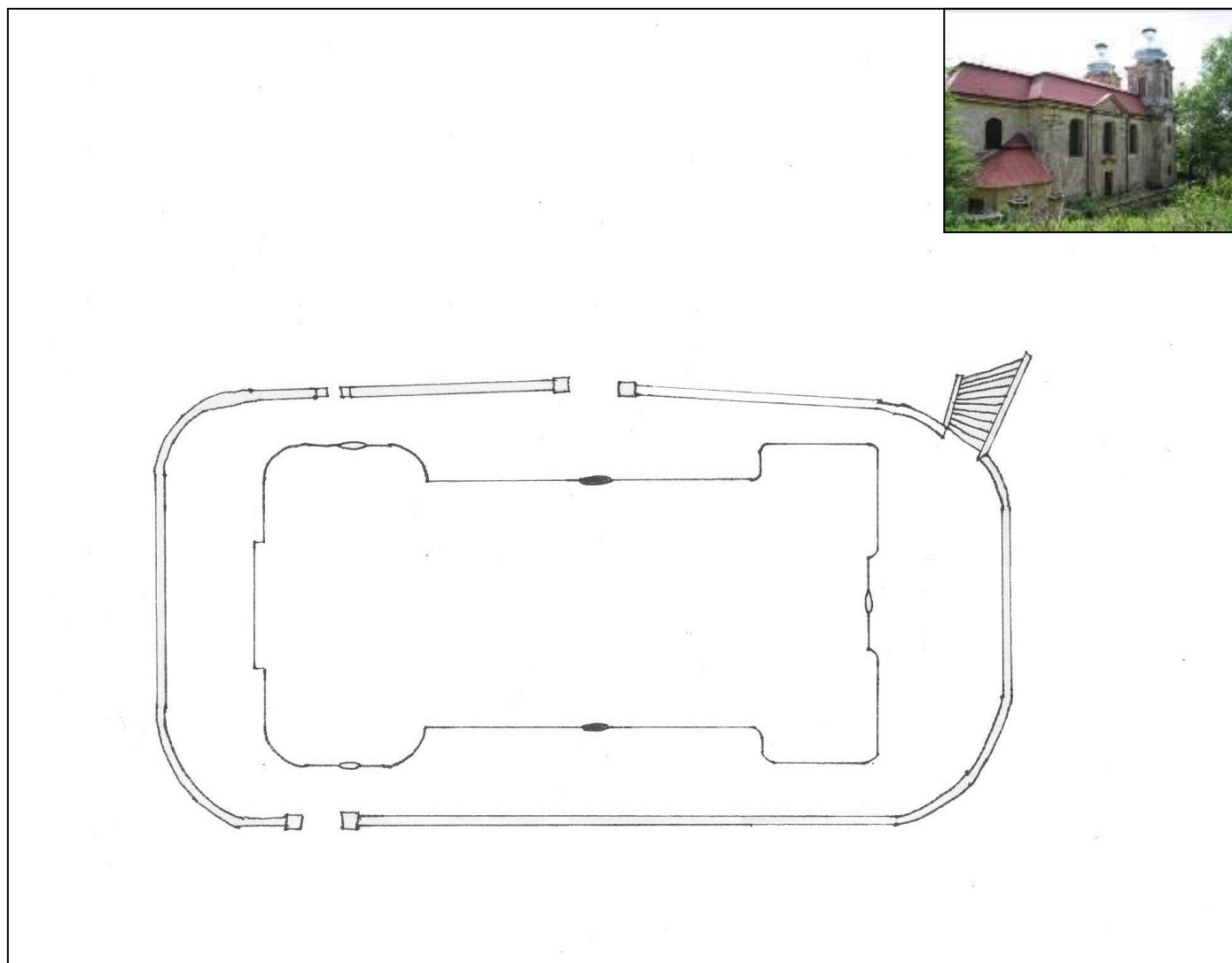
Kostel byl vystavěn mezi lety 1736 až 1738 vysvěcen Navštívení Panny Marie. Více informací si přečtete v kapitole Historie poutního místa.

Plánky významných budov – dnešní stav

Orientační plánek budov 3, 4, 7 – skokovská hospoda a okolí

Orientační plánek budovy 8 – kostel Navštívení Panny Marie

Legenda

|| Zeď (výška 1m
a více)

▨ Zeď (výška pod
1m)

--- Rozvalená
zeď

▮ Schody

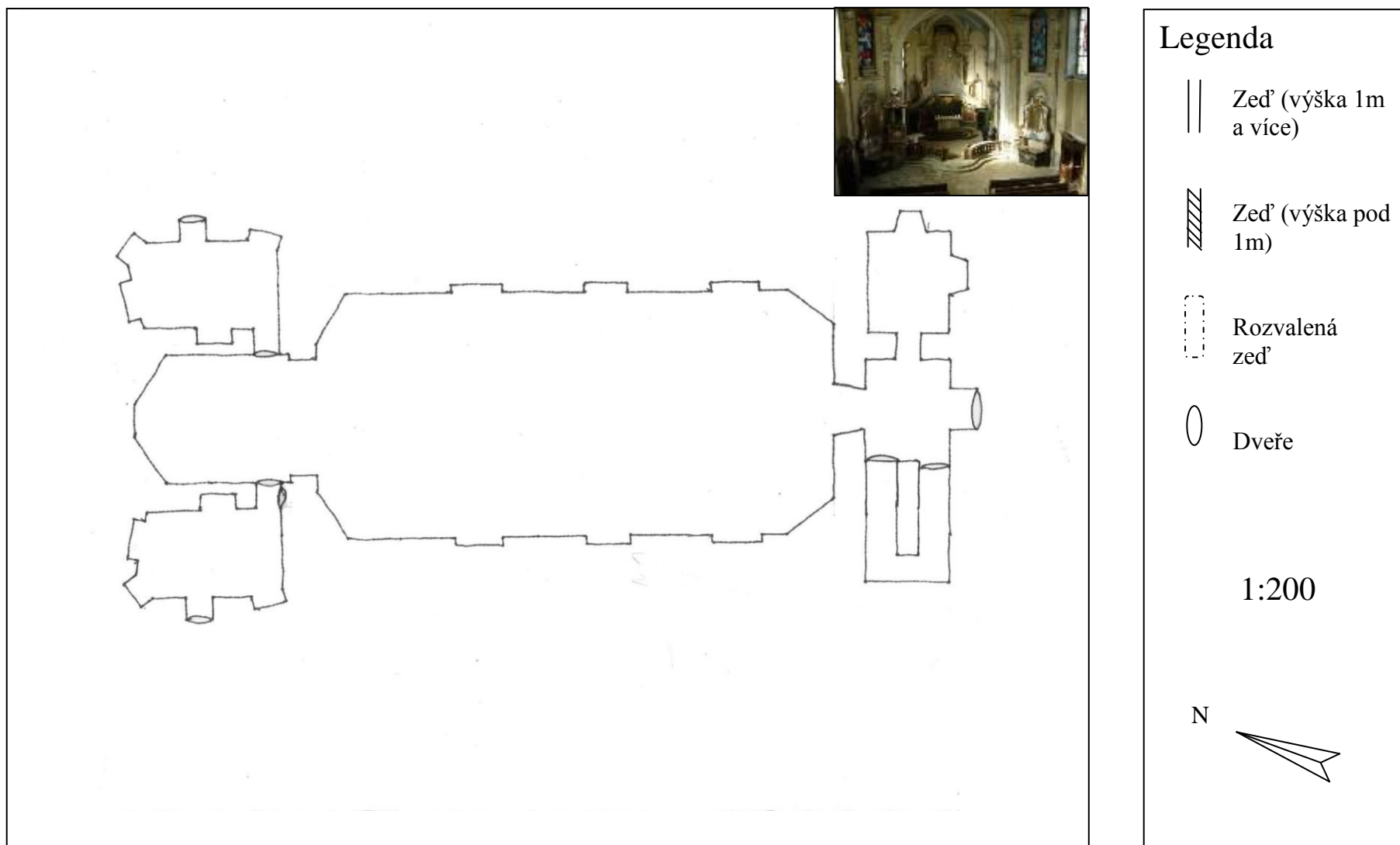
○ Dveře

● Zazděné
dveře

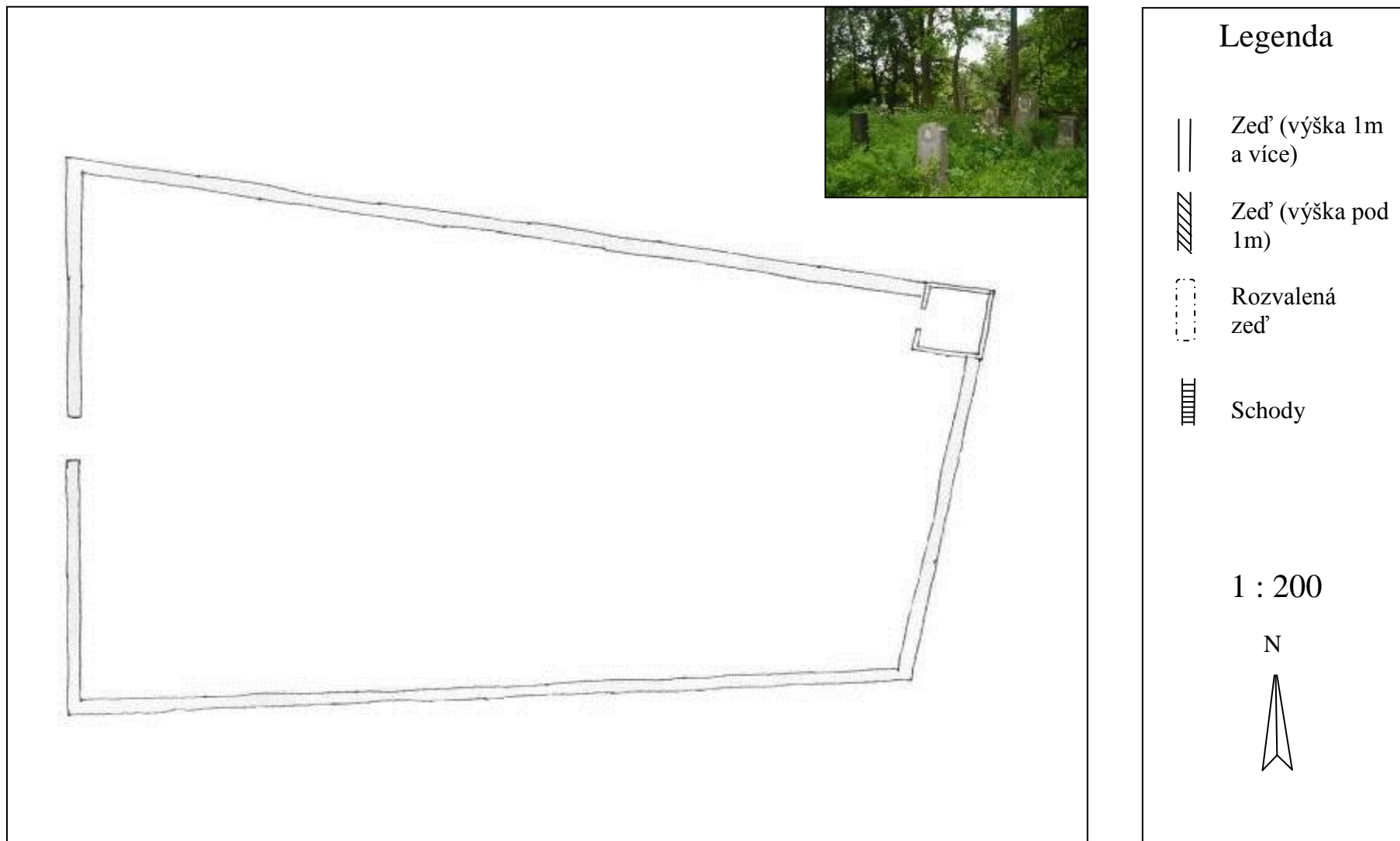
1:300

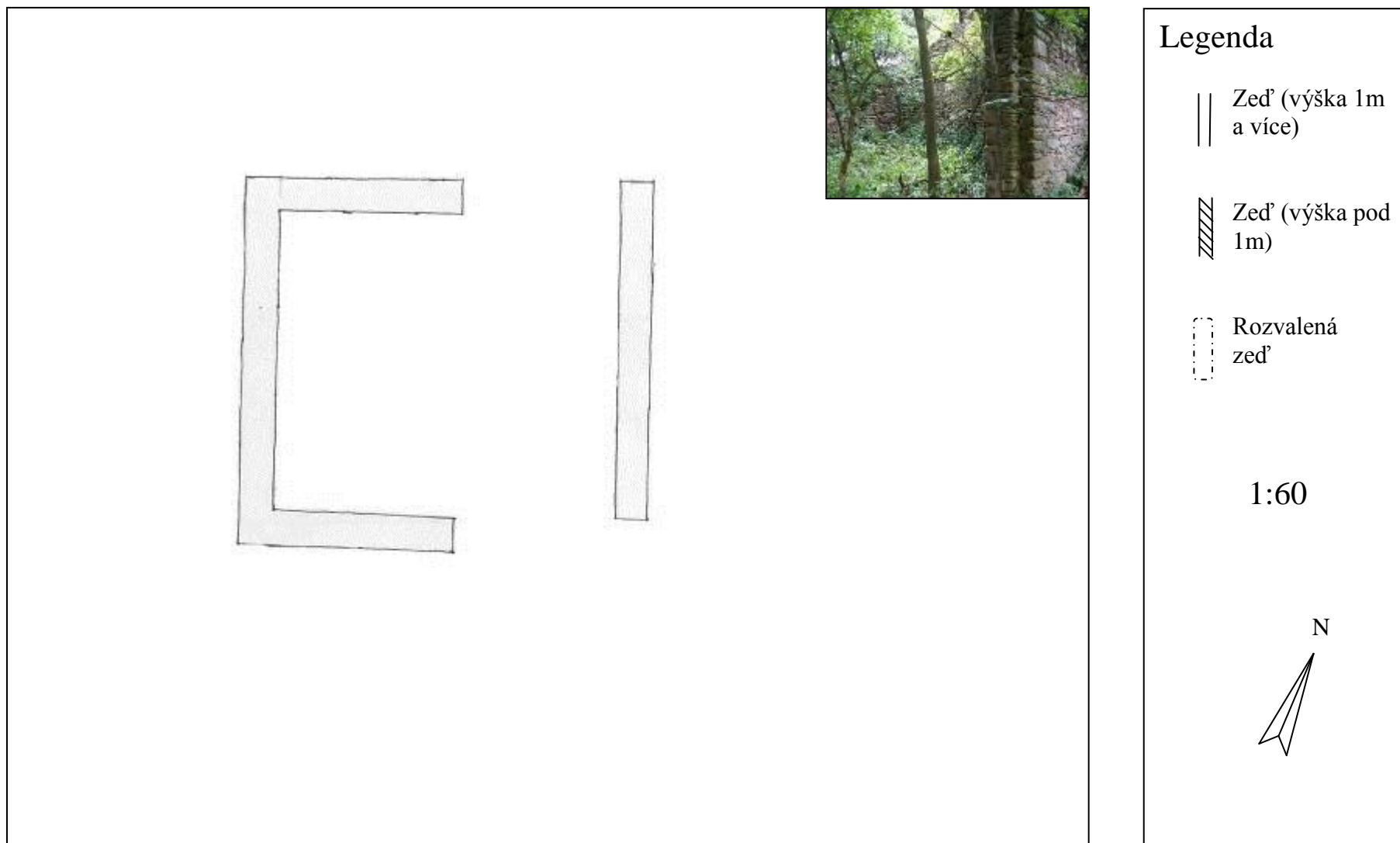
Orientační plánek budovy 8 - kostel Navštívení Panny Marie

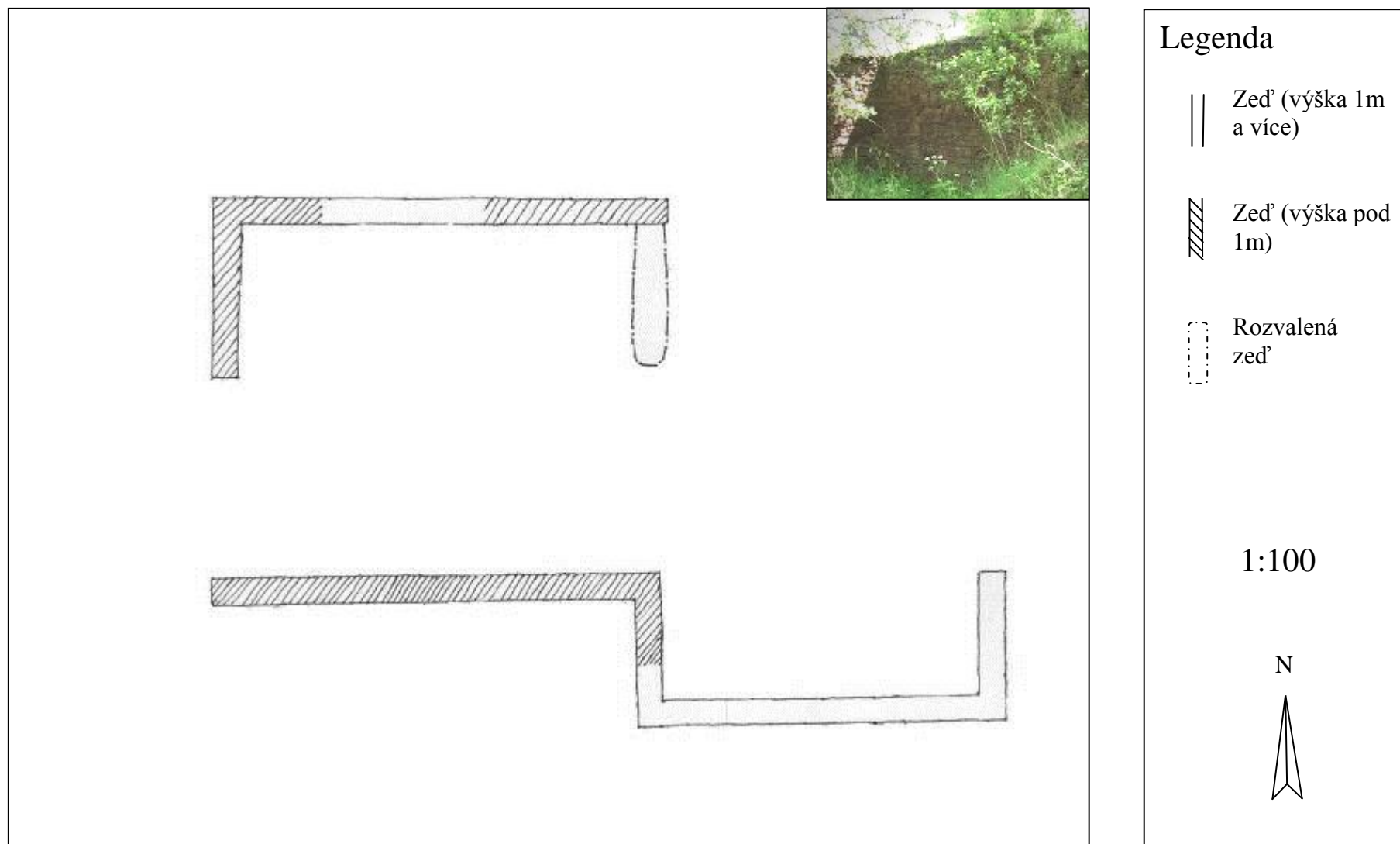
Orientační plánek budovy 14 – skokovský hřbitov

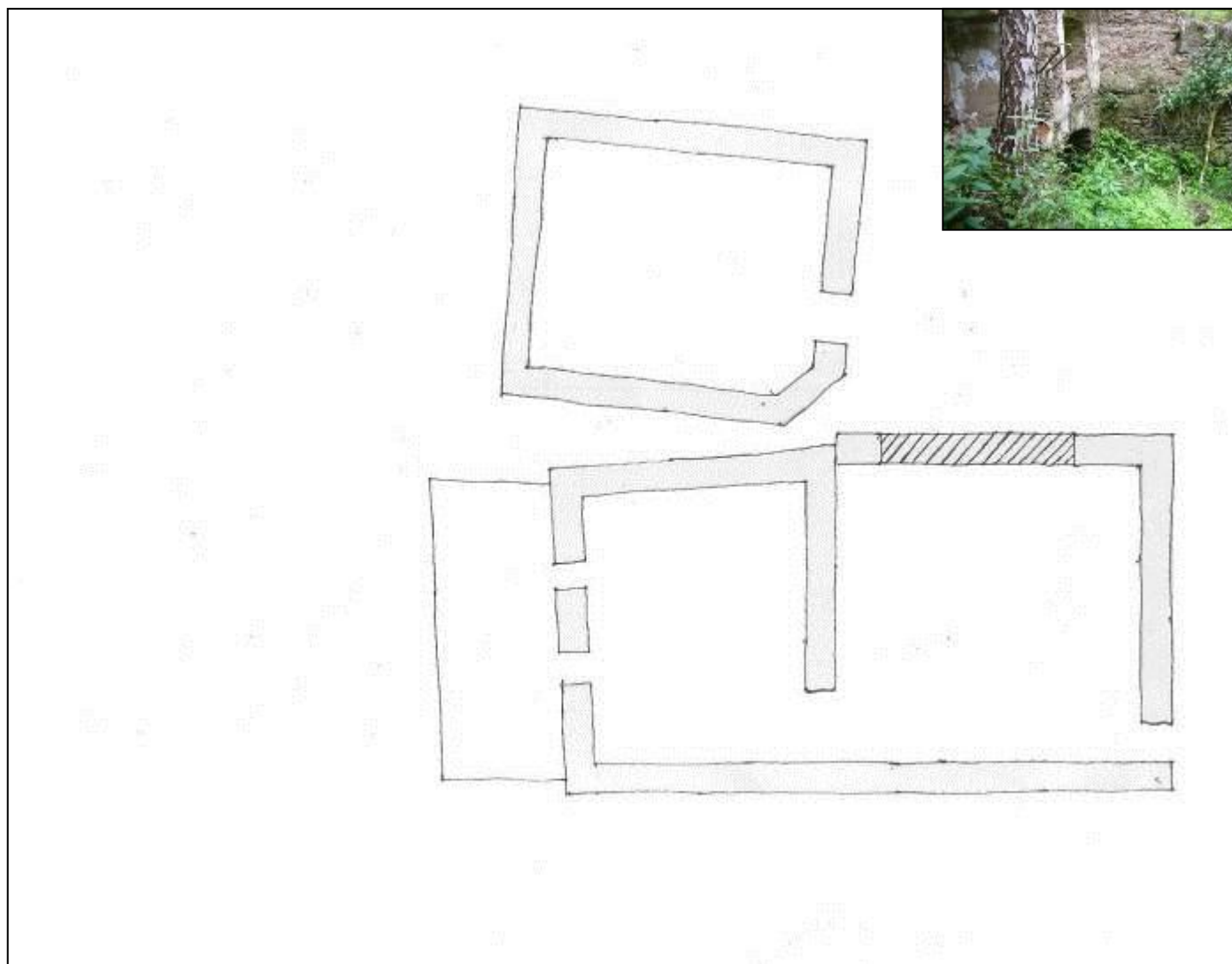
Orientační pláněk budovy X3 – budova za stodolou

Orientační pláněk budovy X9 - stodola

Orientační plánek budovy X11 – Röhrerův mlýn

Legenda

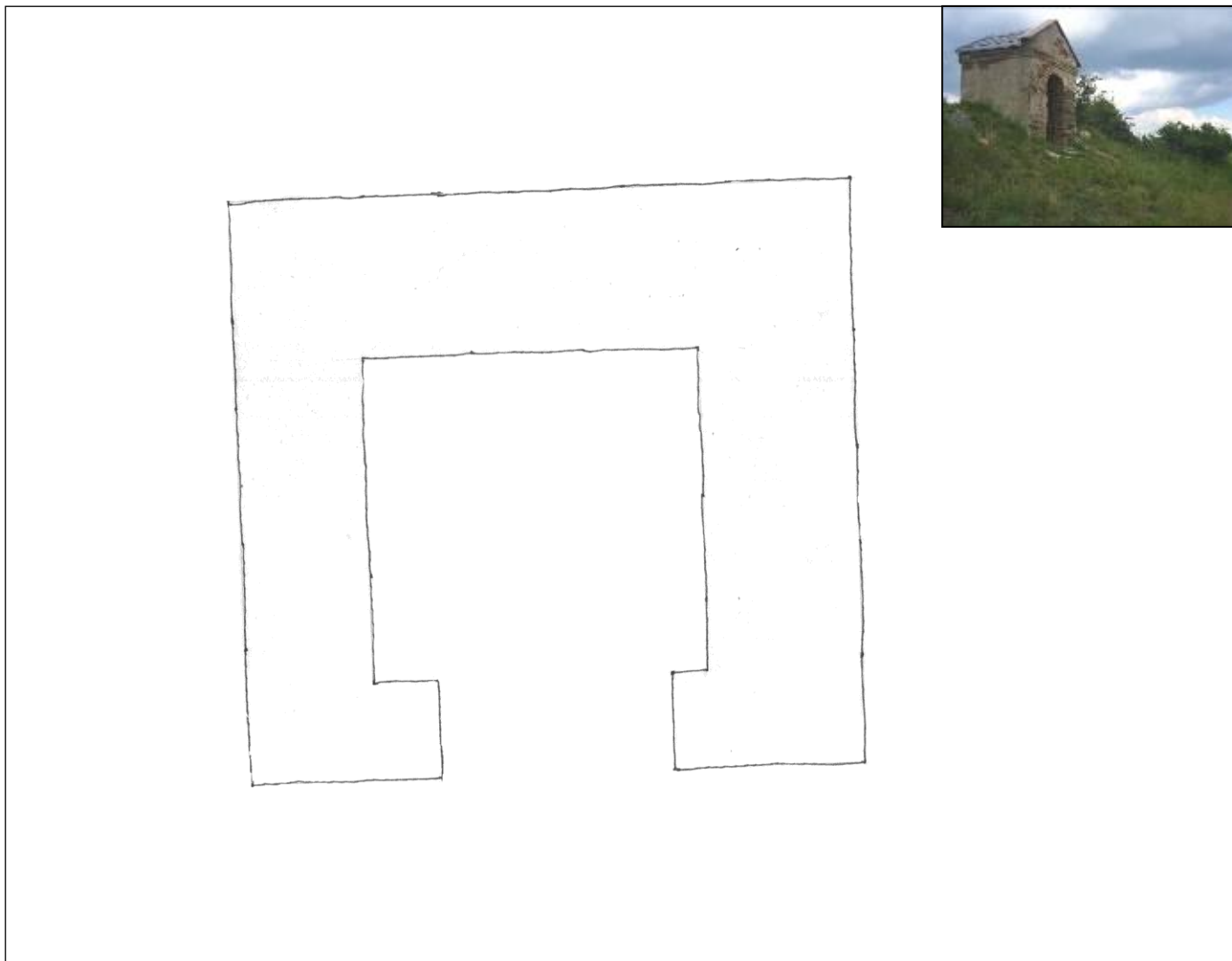
|| Zeď (výška 1m a více)

/// Zeď (výška pod 1m)

--- Rozvalená zeď

1:125

Orientační plánek budovy X12 – kaplička u Skoků

Legenda

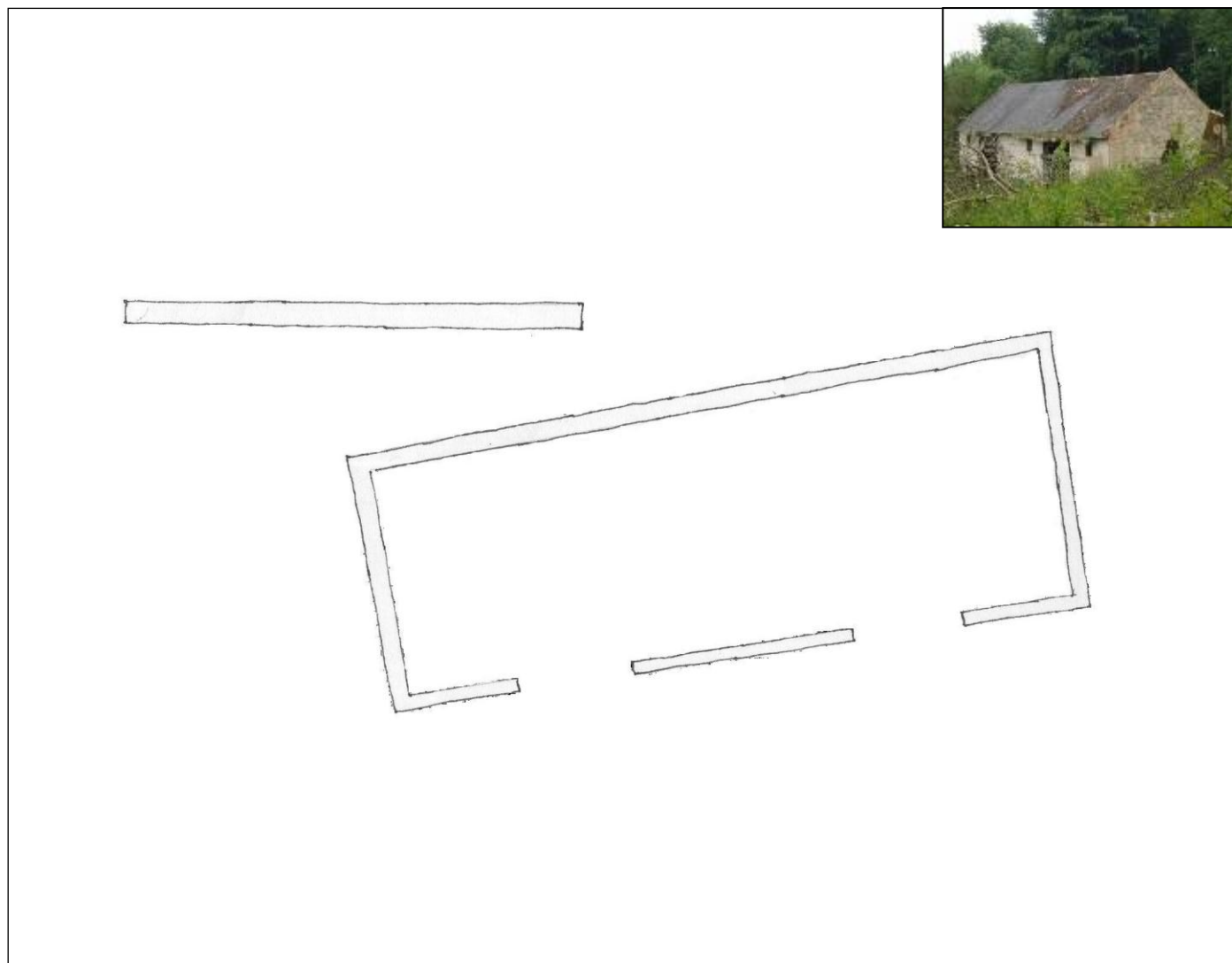
||| Zed' (výška 1m a více)

/// Zed' (výška pod 1m)

--- Rozvalená zed'

1:125

Orientační plánek budovy 24b - stodola

Legenda

- Zed' (výška 1m a více)
- Zed' (výška pod 1m)
- Rozvalená zed'

1:200

N

Oral history - rozhovory s pamětníky

(Vojtěch Nedbal)

Cíle

- Provést alespoň dva rozhovory s pamětníky
- Zjistit zajímavé informace o poutích, které byly konány do Skoků i za komunistického režimu
- Zaznamenat tyto informace
- Zjistit pomocí pamětníků funkce zaniklých budov

Vedení rozhovoru

Pro rozhovor jsem si vytvořil návodné otázky. Život vesnice během posledního století jsem rozdělil s pomocí čtyř mezníků: příchod do vesnice, zánik vesnice, revoluce 1989 a současnost. Tak vznikla časová období, jež se stala rámcem pro osobní život pamětníka. Ptal jsem se například: Kdy jste do obce přišli? Proč zrovna do Skoků? Od osobního života jsem plynule přešel k náboženskému životu rodiny. Zajímaly mne vzpomínky na podobu kostela či poutní procesí. Další otázky směřovaly k zástavbě v obci. Ptal jsem se, kde stály škola, fara i jiné významné budovy, například pošta. Rozhovor se točil také kolem místní krajiny. Zajímaly mne místní názvy, využití zemědělské půdy i druhy chovných zvířat. Otázky byly vždy zaměřeny na dané časové období. Někdy se tedy opakovaly, abych zjistil, jak se za život pamětníka proměnil sledovaný jev, například podoba poutí či okolní krajiny.

Záznam a zpracování rozhovoru

Záznam našeho rozhovoru s pamětníky byl prováděn v jednom případě na dva MP3 přehrávače a kameru, ve druhém případě byl rozhovor zaznamenáván do notebooku s vnějším mikrofonom. V první nahrávce jsem neměl zkušenosti se záznamem zvuku, a proto je zvuková stopa prvního rozhovoru velmi nekvalitní. Ve druhém rozhovoru je zvuk velmi kvalitní.

Zpracování rozhovoru bylo rozděleno na dvě základní části. Nejprve je doslovně přepsán. Na základě prepisu jsou pak vybrány relevantní pasáže a využity v textu sborníku.

Rozhovory (na CD) a jejich doslovné přepisy přikládáme do sborníku v příloze.

Rešerše rozhovoru s Emilií a Josefem Ďuryšovými

Pamětnicí je Emilie Ďuryšová. Ta žila ve Skokách do roku 1955 a poté se kvůli přehradě i s rodinou přestěhovala do Krásného Hradu.

Paní Emilie vzpomíná na kostel a na faru ve Skocích a na cyrilometodějské poutě, které přetrvaly i přes vystěhování obyvatel. Na poutích bylo také 30 dětí. Za války ve Skokách sloužili němečtí kněží a po válce kněží čeští. V kostele sloužil také mší kardinál Beran a v 90. letech 20. století i Miloslav Vlk. Největší vzpomínky se vztahují k vybírání peněz během mše. Všichni poutníci prošli ze svých lavic kolem oltáře se schůdky, kdy se nacházela pokladna. Poté se

poté se

vrátili do svých lavic. Během poutí ovšem nestačily zpovědnice na davy poutníků a tak vznikly improvizované zpovědnice zvenku kostela.

Její manžel je Josef Ďuryš, se kterým se ve Skocích roku 1953 oženila. Původně nebydlel ve Skocích a za nevěstou (paní Emílií Ďuryšovou) dojížděl 3 roky na kole a lyžích, než se s ní oženil. Jezdil jako listonoš po okolních obcích na kole a motocyklu Pionýr. V mládí také křečoval ve Varech.

Pamětnice si vzpomíná na Řezníčkovi, Kramárovi.

Rešerše rozhovoru s Cecílií Hlaváčkovou

Cecílie Hlaváčková se narodila v roce 1938 ve Francii, kam její rodiče odešli za prací na 22 let. Maminka zde byla prodavačkou a večer vedla hospodu, tatínek byl horník. Rodiče pocházeli z Těrchovej a z Bělé. Celkem se jim narodilo 10 dětí, z toho jedna dvojčata, která záhy zemřela. Celá rodina se do Čech do Skoků vrátila v roce 1945, když bylo paní Cecílii 7 let.

Rodina vlastnila statek č.p. 5 (i na stabilním katastru), kam spadala i dodnes stojící stodola tvořící statek s vlastní studnou. K jejich pozemkům patřilo i pole, na kterém rodina hospodařila. Pěstovali pšenici, ječmen a oves, chovali prasata, ovce, 30 krav, asi 3 páry koní. Jejich pole se nachází nad dnes stojící kapličkou, ve které stávala soška Panny Marie. Toto pole se při každé pouti světlo. Poté maminka s tatínkem zůstali na statku a paní Cecílie Hlaváčková se odstěhovala se sestrou Žakelínou do domu č.p.8 s krásným zábradlím. Po celkovém odchodu z obce se přestěhovala do Třebouně, kde žije dodnes.

Paní Cecílie si z dětství vzpomíná na premonstrátského opata Viléma Cetla. Ten byl pronásledován StB. Paní Cecílie nám vyprávěla, jak ho ochraňovali před zatčením, neboť byli v obci jediní, kdo kromě fary vlastnili telefon. Dříve než auto StB dorazilo na faru, muselo vždy projet kolem jejich domu. V tu chvíli rodiče hned telefonovali na faru, aby se pan farář schoval, že už si pro něj jedou.

Za dětství paní Cecílie fungovali v obci dvě hospody, kovárna, fara a jednotřídní škola. Poté ve druhé (dnes již nestojící hospodě) fungoval konzum a po jeho zrušení dostala slovo pojízdná prodejna. Paní Cecílie dále vzpomíná na to, že po jejich návratu byli Němci již z obce odsunuti. Jen několik jich ze smíšených manželství v obci zůstalo. Němečtí starousedlíci se dodnes do obce vrací na poutě a na hřbitov za svými pozůstalými. Kromě Němců se v obci usadil pan Kulak z Podkarpatské Rusi a pak sem byli dosídleni Slováci. 50.léta byla poznamenána nástupem komunismu. Sedláci museli odevzdávat desátky, např. krupoň (hřbetní kůže z prasete, ze které se vyráběli kabelky a boty).

V dětství paní Cecílie žila obec bohatým náboženským životem. Náboženský život se po odsunu obyvatel z vesnice omezil jen na pravidelné poutě a to na Boží tělo a na Cyrila a Metoděje, neboť opuštěný kostel ve Skokách zůstal bez faráře. Pořádali se poutě z Katan a Brložce, dále také z Polomu a od Žlutic, křížové cesty. Průčelí domu zdobila soška Panny Marie, u které se na Boží Tělo stavěl z břízek oltářek. V obci fungoval sbor, ve kterém zpívala i paní Cecílie.

Ve vzpomínkách paní Cecílie se objevuje krásná výzdoba kostela – 12 obrazů křížové cesty, pozlacené sloupy s anděly a 2 zvony – ale vše bylo během sériových vloupání v 90.letech 20.století vykradeno. Zachovala se jen malá část, která je uskladněna v depozitáři v Teplé.

Kvůli chystanému zatopení Žlutického údolí s obcemi Mlyňany a Velká a Malá Dolanka museli obyvatelé okolních obcí - vč. Skoků ustát s hospodářskou výrobou (zákaz práškování atd.). Stejný osud jako Skoky postihl obci Přestáň, Lachovice, Lažany. Opuštěné obce byly vyrabovány, z fary ve Skokách ukradli mramorové obložení a kachlová kamna.

Teta paní Cecilie Hlaváčkové prožila velice smutný osud. Nejprve jí zemřela dcera Viktorka ve 13 letech a poté jí někdo utopil ve studni před hospodou, kde bydlela. Před dvěma lety byl otráven na vlastních 50. syn Josef. Ze 3 tetiných dětí žije dnes pouze syn Jan

Zajímavostí je pramínek, který vyvěrá nad kostelem, podtéká ho vybudovanými šachtami a ten pak v mládí paní Cecilie ústil do kašny pod kostelem.

Geologická stavba

(David Štěpánek, Tomáš Kekrt)

Cíle

- Vytvořit geologickou mapu podloží v okolí obce Skoky.
- Pomocí „tůrování“ určit přesnou polohu geologického rozhraní mezi dvěma horninovými jednotkami.
- Pokusit se s pomocí měření radioaktivity nalézt alespoň přibližnou polohu geologického zlomu.

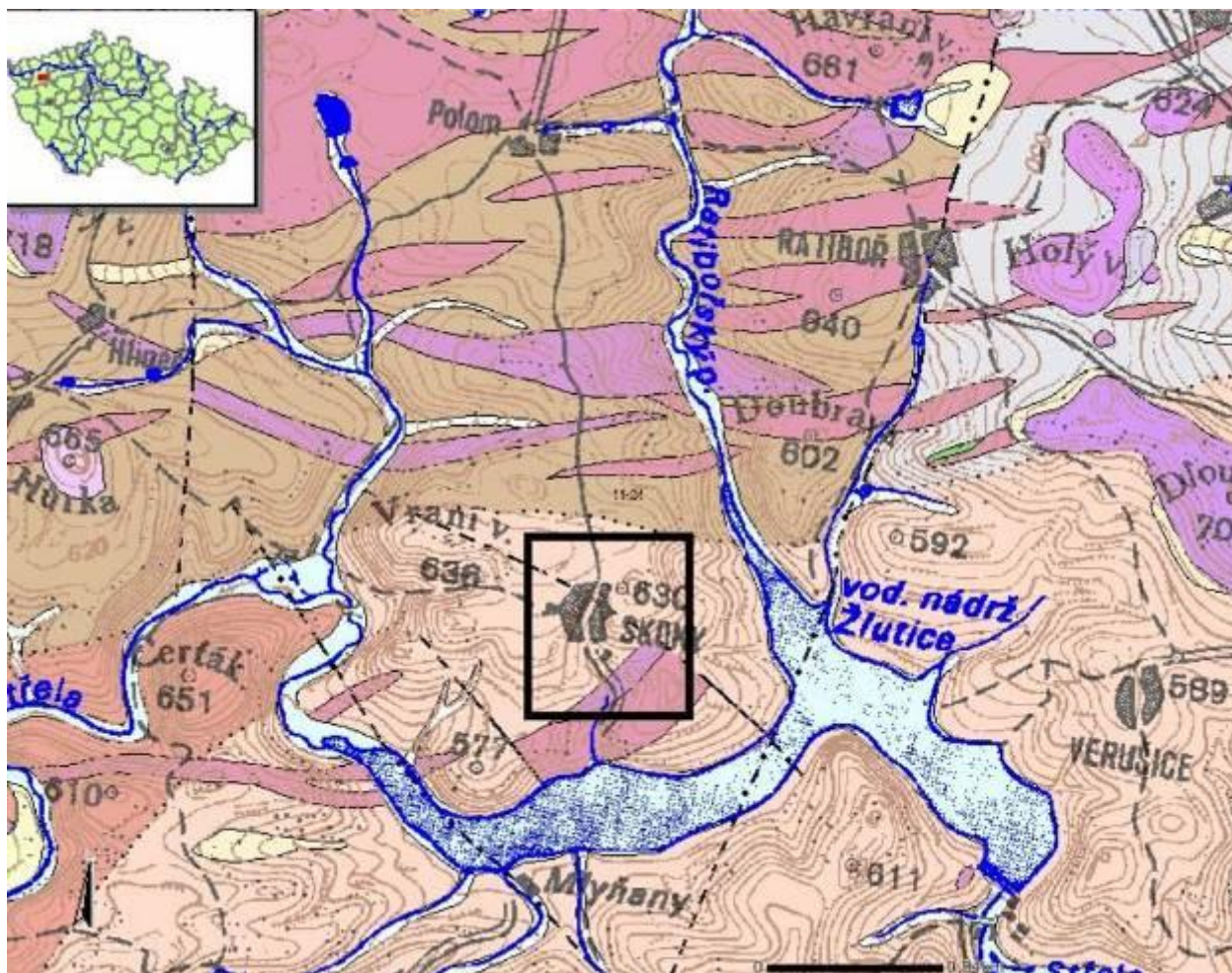
Metodika

Příprava na geologický průzkum začala již v Praze, kdy jsme si obstarali geologickou mapu podloží obce a jejího okolí České Geologické Služby (<http://mapy.geology.cz>). Další práce probíhaly v terénu.

Při výzkumu v terénu jsme použili metodu zvanou „tůrování“, kdy jsme si vytyčili 3 pomyslné přímky od severu k jihu skrz obec a její blízké okolí. Na každé „tůře“ jsme učinili několik pozorování, na kterých jsme si určili druh horniny a změřili tamní radiaci pomocí přístroje měřícího radiaci (GAMMA-SCOUT Ltd - měří α , β i γ záření jak jednotlivě, tak dohromady.). Pro přesná měření jsme si zapisovali hodnoty, které přístroj vykazoval každou půlminutu po dobu pěti minut a zapsali si údaje, které jsme při průzkumu zjistili do mapy s měřítkem 1:5 000. Toto měření nám pomáhalo určit horninové složení podloží a odhalit přesnou polohu geologických zlomů nebo puklin. Těmito puklinami totiž uniká radon (přechodný plynný prvek vzniklý rozpadem thoria) ve větším množství než v okolí, protože nadrcenou horninou má snadnější průchod než kompaktním podložím a proto je v jeho okolí zvýšená radioaktivita.

Na 28 stanovištích jsme měřili jak radiaci, tak určovali druhy hornin a na 14 dalších provedli pouze radiační měření k upřesnění radiační situace v okolí kostela.

Po skončení terénních prací jsme vykreslovali vlastní geologickou mapu a zaznamenali do ní všechny zjištěné parametry podloží.

LEGENDA KE GELOGICKÉ MAPĚ

- středně zrnitý až drobnozrnitý muskovit-biotitický granit až granodiorit
- nevýrazně porfyritický granit a granodiorit
- pyroklastika, tufy a tufity tzv. hraničních vrstev

17 - Geologická mapa okolí Žlutické přehradě, na základě které byl prováděn geologický průzkum a měření radiace (zdroj: <http://mapy.geology.cz>)

Geologická zpráva

Podloží zájmového území je tvořeno dvěma horninovými jednotkami. Metamorfovanými sedimenty (svor) a granity (žula). Svor má stříbrný lesk a jsou vidět usměrněné krystaly křemene, někdy i velké křemenné vločky. Zdejší granit má naoranžovělou až červenou barvu.

Díky našemu průzkumu se nám podařilo vysledovat rozhraní těchto dvou horninových jednotek. Svor se nachází na valné většině zájmového území a lidé ho používali jako stavební materiál pro svá obydlí (patrné pozůstatky zdí a část kostela). Vyskytuje se hojně i ve větších horninových útvarech a je ho zde opravdu velké množství. Na přítomnost granitu jsme narazili jižně od Skoků směrem k Žlutické přehradě a jeho množství je oproti svoru nepatrné.

Při porovnání geologické mapy s naším plánkem jsme v geologické mapě ČGS našli nepřesnost. Granit se vyskytuje okolo potoka a cesty jižně ze Skoků ke Žlutické přehradě, ale nikoli tolik na severovýchod, jak uvádí internetový zdroj.

Z provedených radiačních měření se nám polohu geologického zlomu přesně určit nepodařilo. Všechny naměřené hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 0,14 μ Sv do 0,18 μ Sv, ale na některých místech se nám podařilo naměřit i větší (okolí kostela, rozcestí směrem ke Žlutické přehradě atd...). Zvýšené hodnoty naměřené v okolí kostela mohou souviset s geologickým zlomem, ale také s kumulací radonu v základech a dutinách stavby (tomu by odpovídalo měření, které jsme provedli v odvodňovacích štolách, kde byly hodnoty v pásmu průměru).

V našem plánu při zanesení přibližné lokace geologického zlomu jsme brali v úvahu naměřené hodnoty přesahující 0,19 μ Sv a spojili je čarou. Tak jsme zakreslili alespoň pravděpodobnou polohu geologického zlomu. (viz mapa). Podle nás probíhá jižně od Žlutické přehrady severozápadním směrem ke Skokům, kde se na křižovatce u stodoly stáčí na sever ke kostelu, kde je možné křížení dvou zlomů. Odtud pokračuje opět na severozápad mimo zkoumané území.

Na přítomnost takto vytyčené polohy zlomu poukazuje kromě měření radioaktivity i ostrý zářez údolí a poloha pramene za kostelem v prostoru ohybu zlomu, resp. možného křížení dvou zlomů.

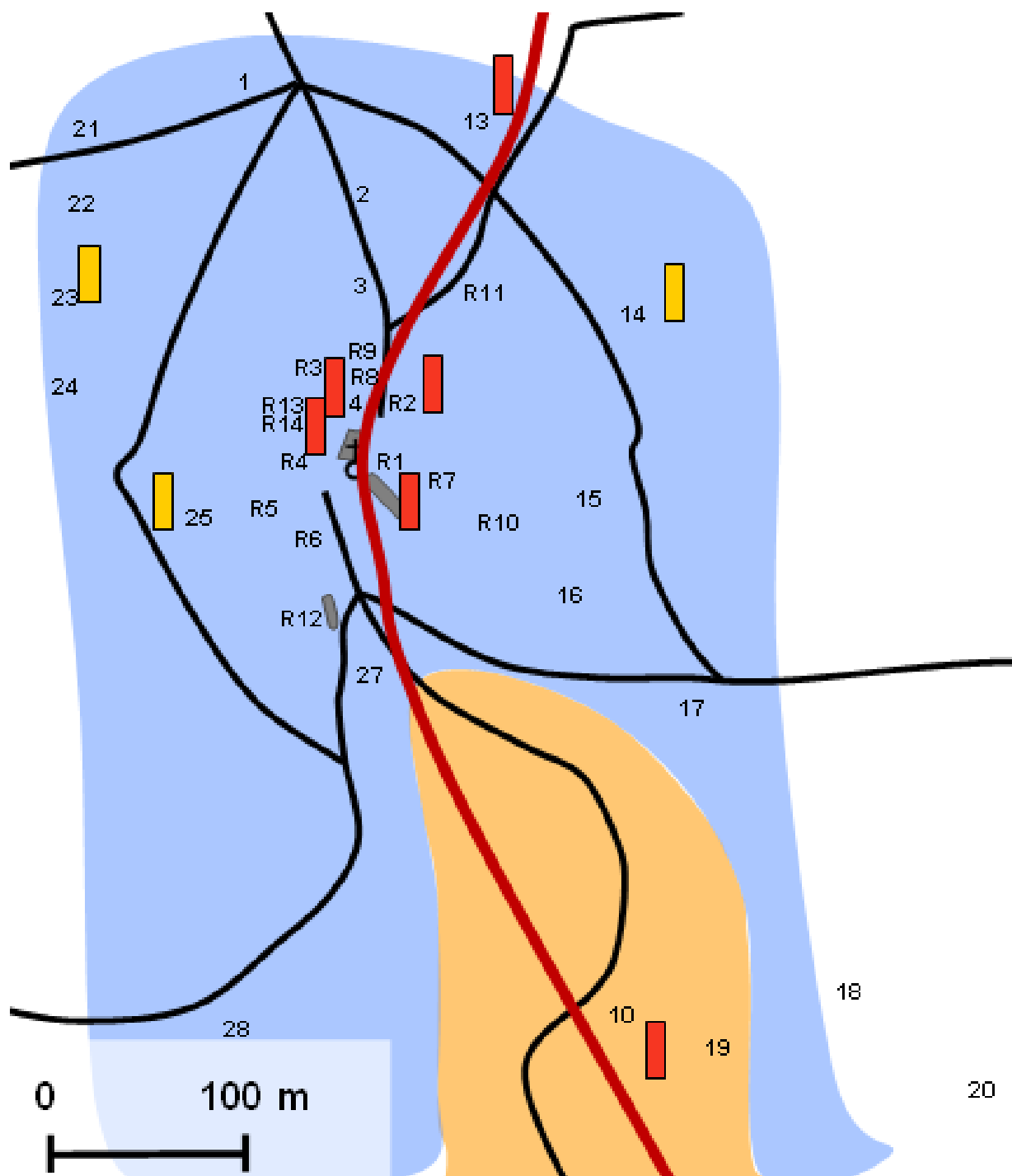
Tabulka měření radiace

V mapě níže číslo 18 jsme hodnoty přesahující 0,190 μ Sv zanesli červenou barvou a hodnoty nižší než 0,140 μ Sv žlutě. Hodnoty v rozmezí od 0,140 μ Sv do 0,190 μ Sv jsme do mapy nezanášeli. V následující tabulce jsou uvedeny podrobné naměřené hodnoty a podloží na měřeném místě.

označení	popis	horninové podloží	průměrná radiace
1	křížek severně od Skoků	svor, křemen	0,165 μ sv
2	cesta severně do Skoků	svor	0,142 μ sv
3	studna u cesty severně od Skoků	svor	0,158 μ sv
4	pramen ve Skocích	svor	0,177 μ sv
5	kaple postavená z věžních luceren	-	0,143 μ sv
6	rozcestí	svor, křemen	0,193 μ sv
7	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků 1. měření	rula, žula, křemen	0,181 μ sv
8	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků 2. měření	svor, žula, křemen	0,185 μ sv
9	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků 3. měření	žula, křemen	0,154 μ sv
10	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků 4. měření	žula	0,180 μ sv
11	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků 5. měření	žula	0,201 μ sv
12	cesta k Žlutické přehradě, jižně od Skoků ochranné pásmo Žlutické přehrady	rula	0,157 μ sv

13	křížek severovýchodně od Skoků	svor	0,239 μ sv
14	vrchol kopce východně od hřbitova	svor	0,137 μ sv
15	vrchol kopce východně od Skoků	svor s křemennou žilou	0,176 μ sv
16	svah, cca 100m nad kapličkou	svor, křemen	0,145 μ sv
17	kaplička na cestě východně od Skoků	svor	0,156 μ sv
18	louka u remízku jihovýchodně od Skoků; cca 100m od louky	svor	0,154 μ sv
19	lesík na kopci; cca 200m jižně od kapličky	přechodová hornina	0,175 μ sv
20	„prales“; cca 500m severně nad Žlutickou přehradou	svor	0,178 μ sv
21	západně hušřovací bod; cca 220m západně od 1.	svor	0,146 μ sv
22	louka severovýchodně od Skoků	svor	0,150 μ sv
23	roh lesa a remízku; západně od Skoků	křemen, svor	0,119 μ sv
24	cesta (zaniklá) západně od Skoků	svor s křemennou žilou	0,163 μ sv
25	patník; cca 150m západně od kostela	svor	0,139 μ sv
26	cesta jihozápadně od kostela	svor	0,169 μ sv
27	rozcestí od stodoly	svor	0,152 μ sv
28	roh lesa s remízkiem jihozápadně od Skoků	svor	0,155 μ s

R ₁	východní zeď kostela	-	0,316 μ sv
R ₂	severní zeď kostela	-	0,226 μ sv
R ₃	západní zeď kostela	-	0,272 μ sv
R ₄	studna severozápadně od kostela	-	0,158 μ sv
R ₅	zídka jihozápadně od kostela	-	0,155 μ sv
R ₆	cesta jižně od Skoků; cca 50m od kostela	-	0,175 μ sv
R ₇	studna východně od kostela; naproti hospodě	-	0,155 μ sv
R ₈	studna severně od kostela a východně od pramene	-	0,142 μ sv
R ₉	louka u cesty severně od kostela; cca 20m nad pramenem	-	0,167 μ sv
R ₁₀	vyhlídka na Žlutickou přehradu	-	0,153 μ sv
R ₁₁	hřbitovní márnice	-	0,182 μ sv
R ₁₂	stodola	-	0,180 μ sv
R ₁₃	stoka pod oltářem	-	0,156 μ sv
R ₁₄	oltář skokovského kostela	-	0,192 μ sv

**18 - Geologická mapa podloží Skoků a okolí k tabulce radiace (viz výše)
(na základě vlastního pozorování)**

LEGENDA KE GEOLOGICKÉ MAPĚ SKOKŮ A OKOLÍ

	vodní plocha		významný výškový bod
	budova		drobná sakrální stavba
	vysoká radiace (nad 0,190 μ Sv)		kostel
	nizká radiace (pod 0,140 μ Sv)		kaple
	svor		hřbitov
	žula		pramen nebo prameniště
R1	míra radiace		potok
1	číslo lokality se vzorkem horniny a radiací		potok vedený v podzemí
			cesta
			předpokládaný geologický zlom

Botanika a vývoj lesních ploch

(*Jakub Jindra, Miroslav Pavlíček*)

Cíle

- Zaznamenat současný porost, kulturní druhy rostlin a jejich zdravotní stav a vytvořit na základě těchto údajů porostovou mapu.
- Zdokumentovat vývoj lesních ploch.
- Zdokumentovat významné krajinné prvky (významné stromy, aleje, původní porost a sady).
- Odhadnout ekologickou stabilitu.
- Vytvořit návrh pro budoucí rozvoj oblasti.

Metodika

Historický vývoj

Z map prvního až třetího vojenského mapování a ze speciální mapy 1:10 000 byly vysledovány plochy lesů, jejich změny a posouzen možný vliv kláštera, resp. kostela Navštívení P. Marie. Výsledkem byla série map zachycující rozšíření porostu v minulosti a dnes.

Současný stav

Bylo vyznačeno zkoumané území na speciální mapy 1:10 000 a do mapy 1:5 000 jsme zaznamenávali lokality se stejným nebo podobným druhovým složením rostlin. Ke každé lokalitě byl na mapě přiřazen kód (číslo/písmeno) a přesný popis její polohy a druhového složení, zejména dřevin a ekologické stability (u větších lesních celků zdravotní stav).

V terénu byla zvláště vyhledávána území s odlišným druhovým složením za účelem nálezu známek lidské činnosti. Některé druhy rostlin totiž poukazují na činnost člověka – byly v minulosti vysazovány (zvl. kulturní rostliny) nebo lidskou činností doprovázejí (např. ruderalní rostliny).

Získaná data z terénu byla mj. zpracována do map rozšíření kulturních druhů rostlin, ekologické stability a geobotanických lokalit. Na základě botanického průzkumu jsme vytvořili geobotanickou mapu (mapa rostlinných společenstev). Na mapě, kterou přikládáme, jsme zaznamenali všechny zkoumané lokality. Jejich podrobný popis uvádíme dále.

Ekologická stabilita nám ve stupnici 1 (nejméně) až 5 (nejvíce) ukazuje, jak moc se současný stav porostu liší od původního. Porost v lokalitě s ekologickou stabilitou stupně 5 se plně shoduje s původním stavem (bez zásahu člověka). Tam, kde se les nacházel i nachází, ale se zcela jiným druhovým složením, má lokalita ekologickou stabilitu 3. Tam, kde není přirozený les, ale louka nebo pole, je ekologická stabilita 2 nebo 1.

Při botanickém průzkumu jsme se zaměřovali také na části porostu, které jsou podle našeho názoru významné pro okolní krajinu. Především šlo o staré nebo velmi vzrostlé stromy nebo jejich skupiny (některé jsou vyhlášené jako chráněné) a velmi staré nebo původní porosty. U těch jsme podrobně zaznamenali složení druhů, zdravotní stav, jejich polohu jsme zanesli do syntézní mapy.

Předpokládaný původní porost

Člověk si odedávna upravuje a přizpůsobuje krajinu podle sebe tak, aby se mu líbila nebo ji mohl nějakým způsobem využívat. Vytvářel paseky, pole, přenášel některé druhy rostlin na taková místa, kam by se vůbec nedostaly a nepřežily bez lidské pomoci nebo přinášel zcela jiné rostliny i z jiných kontinentů a později dokonce vytvářejí nové druhy rostlin šlechtěním. Tím zcela změnil původní ráz krajiny a složení biotopů. Dnes je na našem území původních společenstev málo a to zvětšuje jejich biologickou i estetickou hodnotu. Ale i tam, kde se tato původní společenstva nezachovala, je jejich znalost důležitá, protože je mj. podkladem při hodnocení ekologické stability, navrhovaných úprav v krajině atd.

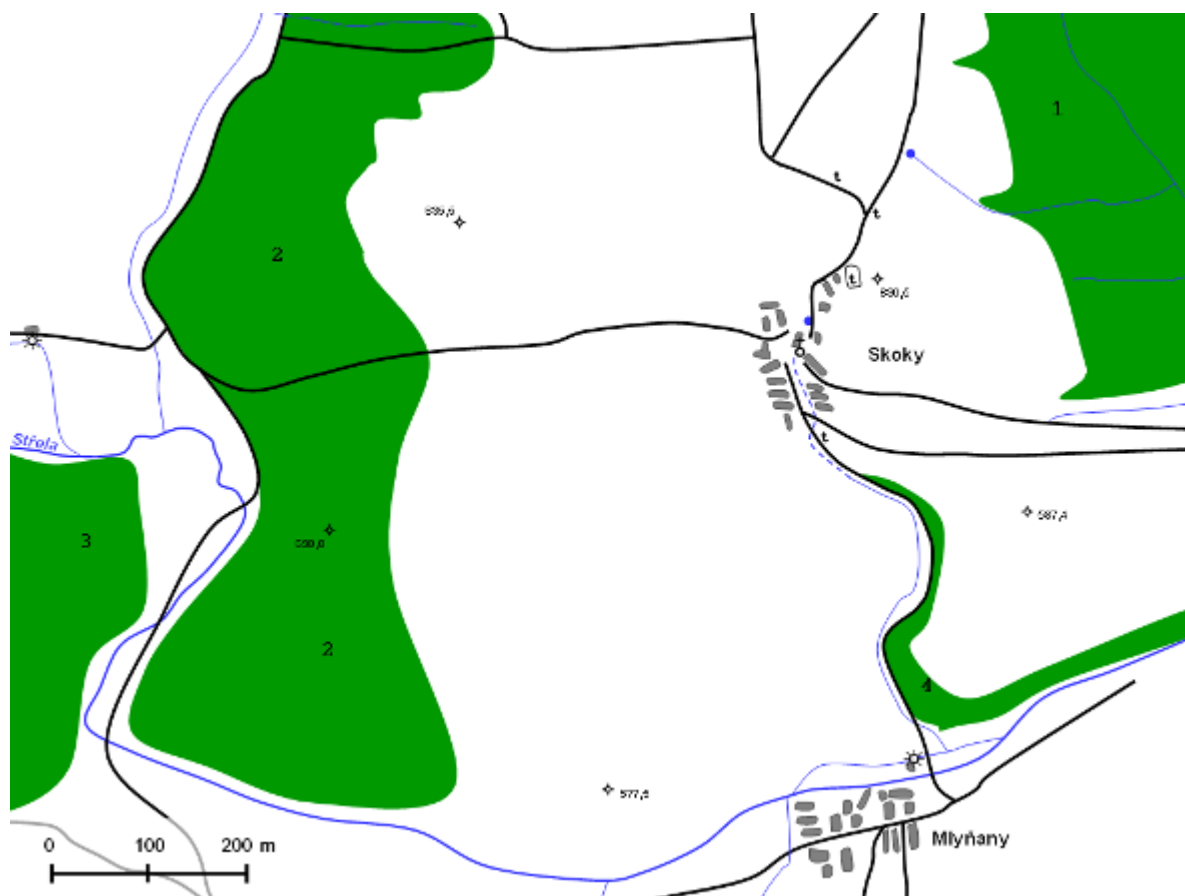
Ve zkoumané oblasti jsou původní tři typy společenstev. Na většině katastrálního území Skoků je původní biková doubrava. Ne severu ve vyšších polohách přechází na bikovou bučinu. V bikové doubravě převažuje dub zimní se slabou příměsí jiných listnáčů - bříza, habr, buk, jeřáb, lípa srdčitá a na sušších místech borovice. Dále spíše na vlhčích místech je příměs dubu letního. V keřovém patře je jalovec a krušina. Bylinné patro je hojně zastoupeno hlavně bikou, ostřicí, starčekem, šťavelem kyselým, svízelem, konvalinkou, třtinou a černýšem. Jedlová doubrava má velmi podobné složení (struktura je stejná), jen je zde větší příměs jedle. Biková bučina je tvořena převážně bukem, v nižších polohách s možnou příměsí dubu zimního (občas i letního), lípy srdčité a jedle. Keřové, bylinné a mechové patro není moc bohaté, je totiž potlačováno velkým opadem bukového listí, které se obtížně rozkládá. Je zde tedy jen bylinné patro, které se vyskytuje na místech vystavených větru, který odfoukne listy. Roste zde hlavně bika, metlice, třtina, borůvka a lipnice. Na vlhčích lokalitách, například okolo rybníka nebo potoků na nivě (naplaveniny z potoka bohaté na dusičnany, organické látky a vysokou hladinu spodní vody), je přirozená vrba, jasan a topol osika., bezprostředně u vody olše a střemcha. Podrost tvoří vlhkomilné rostliny.

Vývoj plochy a složení lesů

Čísla v textu odpovídají číslování v mapách pod jednotlivými texty.

První vojenské mapování (1764–1768)

První vojenské mapování vytvořené v letech 1764–1768 zachycuje krajinu okolo Skoků již po vybudování barokního kostela. Na prvním vojenském mapování nejsou zvýrazněny sady ani aleje. Ve zkoumané oblasti se nacházely tři lesní celky. Největší je na východ od Skoků po obou stranách Ratibořského potoka. Druhý je na opačné straně zkoumaného území na jedné straně (blíže ke Skokům) Líšnického potoka. Poslední malý pruh lesa lemuje potok vytékající ze Skokovského pramene a dál pokračuje podél Střely na východ. V okolí Röhrerova mlýna jsou pravděpodobně louky a v okolí Skok pravděpodobně pole.

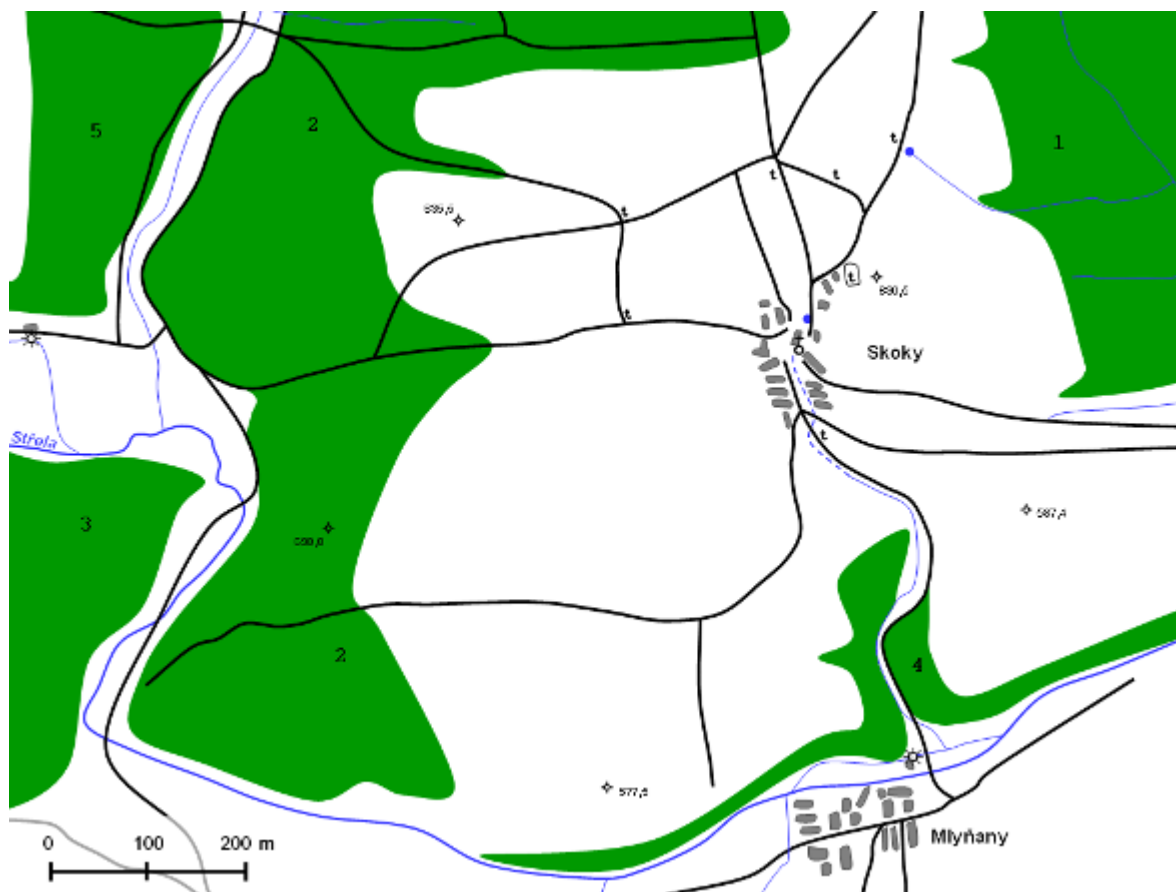

19 - První vojenské mapování (1764–1768)

Druhé vojenské mapování

Lesy 1 a 3 zůstaly stejné beze změny a les 2 se pouze protáhl v severní části směrem na východ. Jižně pod Skokami se les 4 protáhl o kousek dál proti proudu Střely. Dále vznikl nový les na pravém břehu Jísenického potoka a podél Střely. Skoky samotné spolu s okolím, které je využito jako zemědělská půda, nejsou zalesněny.

(Je možné že naše údaje jsou nepřesné z důvodu nepřehledného zakreslování do map, takže berme v potaz možné chyby).

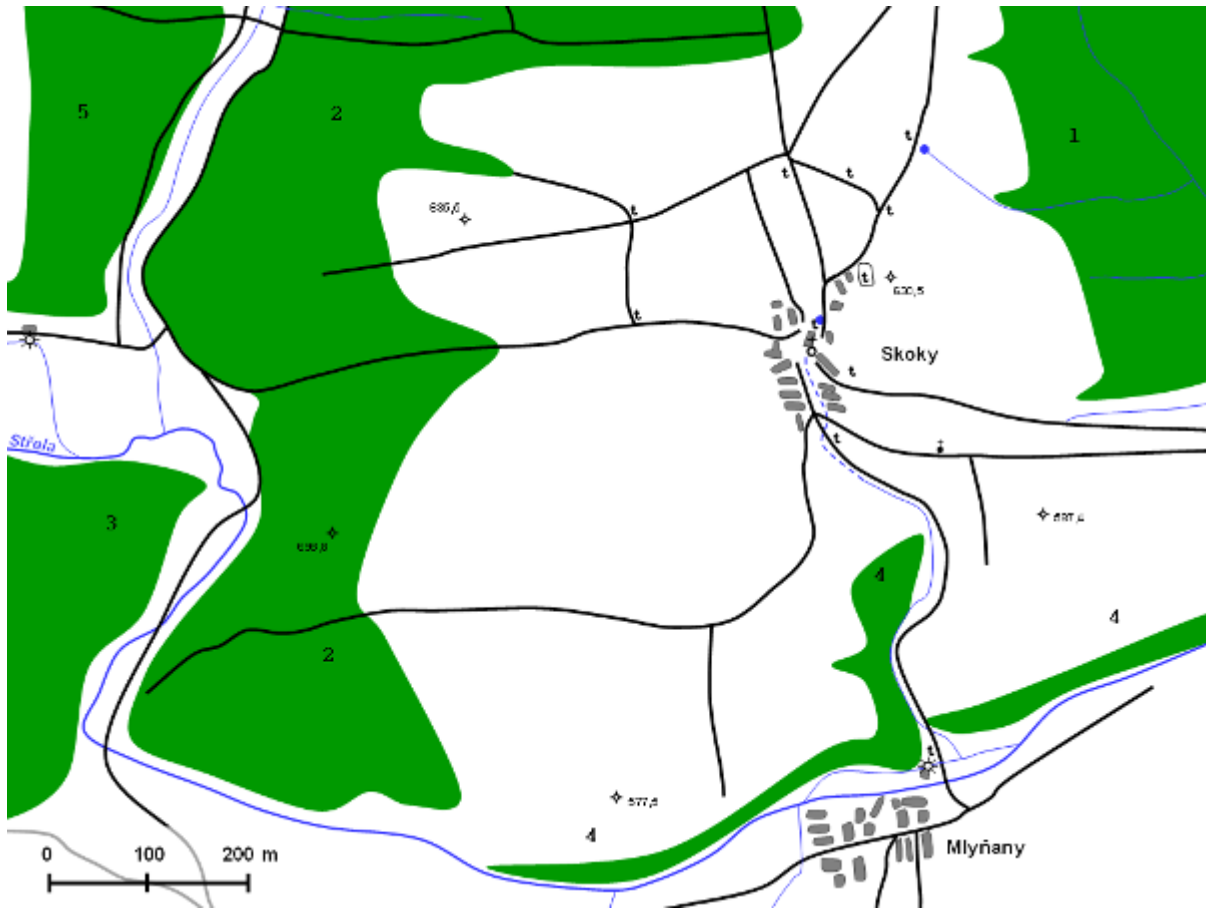
20 - Druhé vojenské mapování (1836-1852)

Stabilní katastr

K velkým změnám nedošlo ani mezi druhým vojenským mapováním a stabilním katastrem. Las číslo 1 beze změny, jen se trochu zúžil. Les 2 také téměř stejný, stáhl se z jihu o kousek výš a zanechal po sobě malý remízek. Tohoto nově uvolněného místa využil les 4, který se tam posunul, naopak jeho severní výběžek podél potoka ze Skokovského pramene se stáhl dolů. Lesy číslo 3 a 5 zůstaly na svých místech beze změny. Na stabilním katastru jsou poprvé rozlišovány lesy listnaté a jehličnaté, na katastrálním území Skoků jsou ale jen jehličnaté lesy.

Třetí vojenské mapování

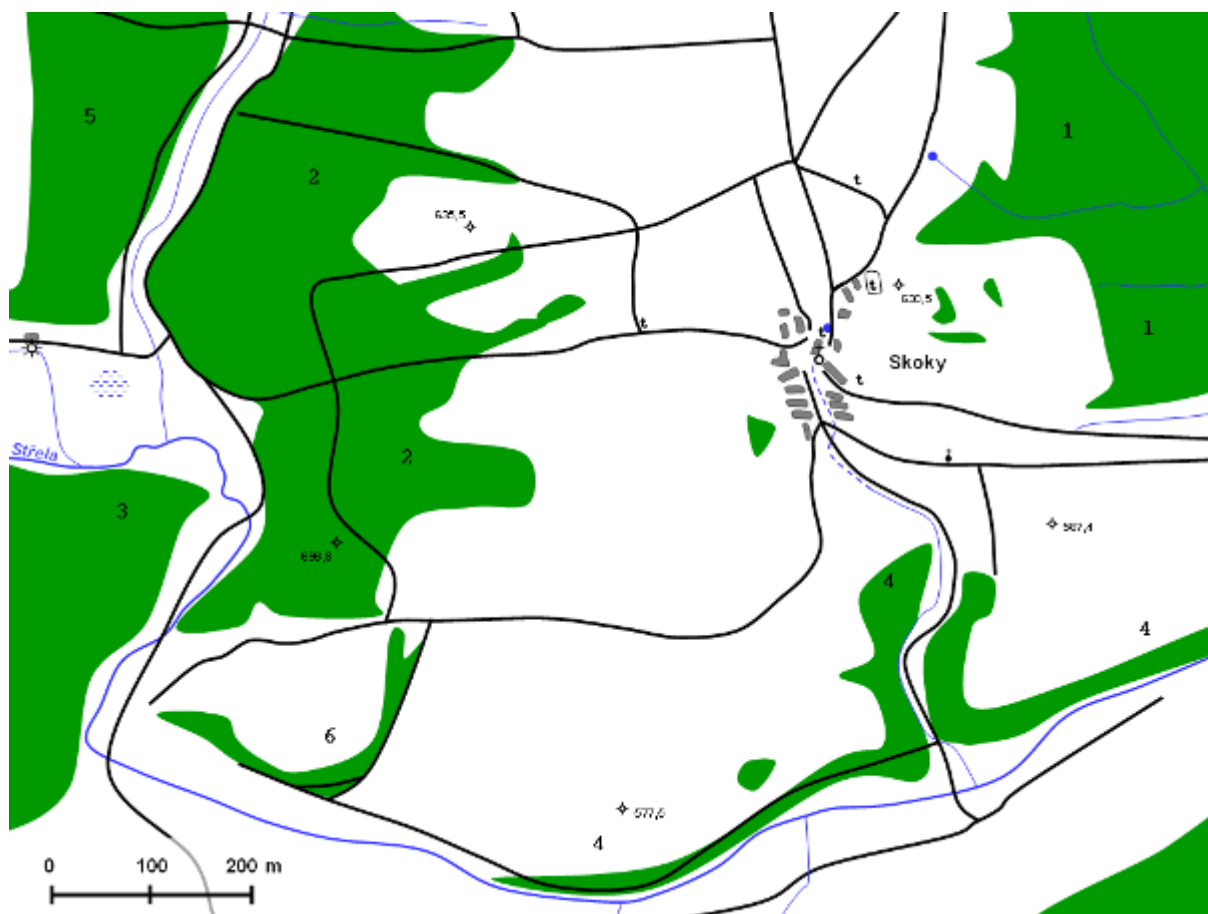
Třetí vojenské mapování je z roku 1938. Od stabilního katastru neproběhli žádné změny. Všechny lesní celky zůstaly na svých místech téměř beze změny. Změnil se jen lesní celek 4, který se na levé straně potoka vytékajícího ze Skokovského pramene stáhl níž až ke Střele a les 2 se posunul zpátky na jih ke Střele.

21 - Třetí vojenské mapování (1877-1880)

Mapování z 50. let 20.století

Jen lesní celky 1, 3 a 5 stejné jako na třetím vojenském mapování. Les 2 se stáhl ne sever přibližně o 200 m a zanechal po sobě nový malý les (6) poblíž Střely. Les číslo 4 se po celé své délce zúžil a na levé straně potoka vytékajícího ze Skovského pramene se opět vytáhl o kousek výš směrem na Skoky. Dále už jen přibylo několik malých remízků, to ale může být způsobeno podrobnějším mapováním než dříve. Remízky tam mohly být už dříve, ale zmapovány byly až na čtvrtém vojenském mapování. Druhové složení lesů je podobné jako na stabilním katastru, všechny lesy jsou jehličnaté, ojediněle je kraj lesa smíšený, ale většina remízků je listnatých.

22 - Mapování z 50. let 20.století

Dnešní stav

Od čtvrtého vojenského mapování do současnosti se lesy v základech nezměnily. Les číslo 1 zůstal stále stejný, jen se několika výběžky přiblížil ke Skokům. Les číslo 2 se přiblížil ke Skokům na poloviční vzdálenost, dále se spojil s lesem 5 a 3, který se přiblížil těsně k nově vzniklé Žlutické nádrži na pitnou vodu. Lesní celek 4 viditelně "ztloustl" a roztáhl se do obou stran a pohltit les 6. Na obou stranách se spojil s lesy (na východě s lesem 3 a na západě s lesem 1). Dále vzniklo mnoho nových remízků a lesních výběžků. Zanikl a zarostl mladým porostem i Röhrerův mlýn. Stejně zarostla i obec Skoky a její bezprostřední okolí mladým javorovojilmovým porostem 7. Druhově jsou lesy opět stejné, jehličnaté lesy a listnaté remízky. Teď už se na většinu lesních lemů rozšířila hlavně bříza bělokorá s topolem, osikou a tak jsou lesní lemy smíšené.

Zaniklý sad Skoky

Následující článek je výňatek ze sborníku skupiny, která porovnávala různé biotopy z různých hledisek. Jedním z mapovaných „čtverců" byl i sad ve Skokách.

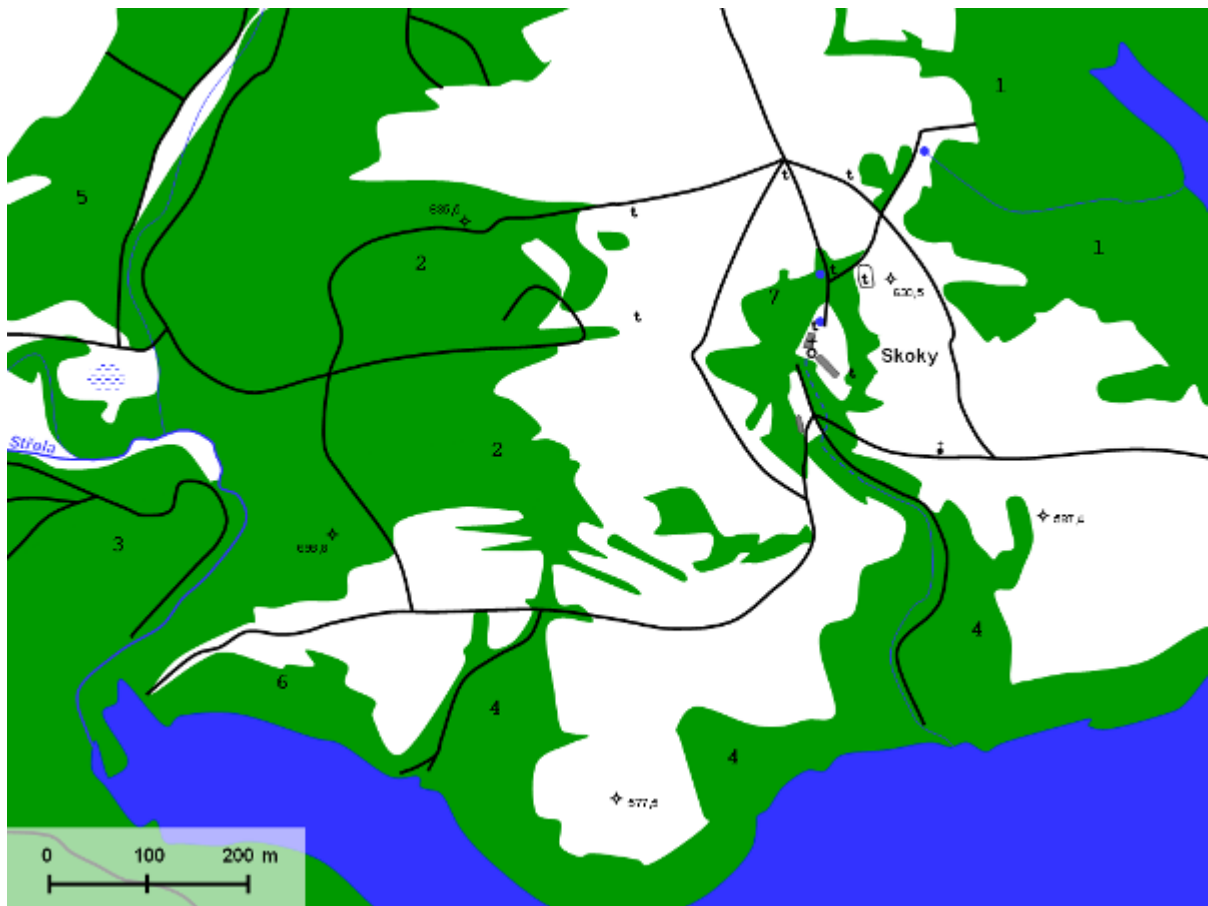
Na místě čtverce je zaniklý sad. Domníváme se, že tento sad je starý až 300 let a v posledních desetiletích byl nechán ležet ladem. Díky tomu se zde prolínají dva vlivy, sad vytvořený člověkem a postupující sukcesní stádium, kdy se ekosystém sadu vrací do původního stavu. Čtverec se nachází v mírném svahu v zaniklé vesnici Skoky, dominantním stromem je zde třešeň. V okolí sadu jsou rozsáhlé louky, půda je zásaditá. V době druhého vojenského mapování je patrné, že zde byl les, avšak není jasné, zdali to byl sad nebo les.

V tomto čtverci bylo nalezeno 44 druhů bylin a z toho 29 druhů bylo nalezeno pouze na prosvětlené loučce. Dominantním druhem byla kopřiva dvoudomá (15%). Z celkové pokryvnosti 100% bylo 20,5% kvetoucích hmyzosubných rostlin, jednalo se zejména o rostliny vyskytující se pouze na prosvětlené loučce.

Dále zde bylo nalezeno 15 druhů hmyzu, z toho 2 tesařiči (kteří byli ovšem velmi hojní). To bylo zapříčiněno slunečným počasím, vysokou teplotou a velkým množstvím tvrdého dřeva (ovlivňuje tesaříky). Bylo zde naměřeno 5 velikostí výletových otvorů, což je nejvíc ze všech čtverců.

Také zde bylo hojně plžů. Nejvíce plžů bylo nalezeno pod navalenými kameny ze staré zdi se zbytky omítky a betonu (vysoký obsah Ca). Na plže byla poměrně hojná také místa pod starými ovocnými stromy, v tomto případě to byly zejména staré hrušně a švestky.

V hromadě kamenů zde byl nalezen zajímavý druh schránkatého plže: SKALNICE KÝLNATÁ. Podle zde nalezených druhů je celkem zřejmé, že tato lokalita byla poměrně silně ovlivněna člověkem. V tomto čtverci bylo nalezeno celkem 41 jedinců řádu plžů.

23 - Lesní plochy – dnešní stav

Charakteristika současného porostu v okolí Skoků

Po dlouhém období, kdy se krajina neustále přetvářela a měnila podle životních potřeb jejích obyvatel, ale i momentálního citění krásy, se v současnosti velmi vzdálila od ideálu původního porostu. Dnes zde nacházíme tato základní společenstva:

Jehličnaté lesy, listnaté lesní lemy, nivní společenstva v okolí vodních toků, smíšené remízky, louky, staré sady a lada na území zaniklé vesnice. Rozšíření společenstev je na mapě č. 24 pod tímto textem.

Lesy se vyskytují podél Žlutické vodní nádrže na jih od Skoků, dále podél Jísenického a Ratibořského potoka. Jsou převážně smrkové, na sušších strmějších stanovištích s příměsí borovice lesní. Souvislý borovicový les jsme našli pouze na jih od Skoků. Na pasece či světlejších místech s příměsí břízy bělokoré, ojediněle topolu osiky a jilmu. V podrostu převážně bez černý, na méně světlých místech bez hroznatý. Zdravotní stav lesů je poměrně dobrý, ve stupnici od nuly do pěti (pět nejhorší) mají průměrně dva až tři. Smrky jsou občas napadeny václavkou smrkovou.

Lemy lesů jsou oproti lesům samotným výrazně druhově bohatší. Tvoří je zejména bříza bělokorá, s příměsí topolu osiky, smrku a mistry, na sušších stanovištích, i borovice lesní. Na vlhčích místech nacházíme i příměs různých druhů vrby. V podrostu převažuje trnka s příměsí bezu černého, střemchy a mistry na světlejších stanovištích i růže šípkové. Na suchých a světlých lokalitách na okrajích společenstev je i příměs janovce. Podrost tvoří převážně luční květiny z přilehlých luk, jen mistry je silně ruderalizován. Zdravotní stav lesních lemů je poměrně dobrý – dva až tři. Střemcha je silně napadena housenkou motýla bourovce, mistry je jím napadena i trnka.

Louky se vyskytují v celé zkoumané oblasti a jejich druhové složení je u všech velmi podobné. Tvoří je hlavně trávy, jetel (luční a plazivý), pryskyřník prudký, zvonek, řebříček, smetánka lékařská, bodlák, srha luční, vikev ptačí, svízel bílý, pelyněk černobýl, máta rolní, violka trojbarevná, třezalka, šťovík kyselý, jitrocel, kakost smrdutý, pryšec, rozrazil, psárka, kopretina, jahodník a mistry mateřídouška, bika a hadinec. Navzdory kyselému podloží a střední nadmořské výšce je druhové složení luk poměrně bohaté.

Remízky jsou převážně tvořeny břízou bělokorou s příměsí topolu osiky, jeřábu ptačího a mistry borovice lesní a smrku ztepilého. Často ale tvoří většinu remízku keře – převážně trnka, hloh, líska (v jižní části zkoumaného území často převládá), ojediněle růže šípková a na suchých lokalitách janovec. Podrost je obvykle silně ruderalizován. Důležitou součástí stromového patra remízků jsou také ovocné stromy (hlavně v severní části zkoumaného území), zejména třešeň, jablonoň, švestka a hrušeň. Všechny stromy až na ovocné jsou v dobrém zdravotním stavu (2-), ovocné stromy mají velmi proschlé koruny (4) a některé by bylo lepší pokácet.

Nivní společenstva se ve zkoumané oblasti vyskytují v okolí Jísenického a Ratibořského potoka, Střely a Žlutické vodní nádrže (kde nebylo možno ji zkoumat). Tvoří je převážně jasan, vrby, javor klen a smrk či borovice lesní, pokud potok protéká lesem. V keřovém patře převládá střemcha s příměsí bezu černého. Podrost je mistry silně ruderalizován, mistry ho tvoří chrastice rákosová a jiné vlhkomilné rostliny. V okolí Röhrerova mlýna právě ve stromovém patře převládá olše lepkavá, která se jinde nevyskytuje. Zdravotní stav je poměrně dobrý (2-), jen střemcha je silně napadena hmyzem.

Lada je v zaniklé obci a okolí, u mlýna. Sever vesnice Skoky zabral náletový javor klen (který se pravděpodobně rozšířil ze zahrad) a s jilmem tvoří většinu porostu. Stromy z okolních lesů se zde nevyskytují až na ojedinělou borovici lesní. Příměs tvoří hlavně bříza bělokorá, ojedinělý je topol osika, lípa a jasan. Na jižní polovině Skoků v okolí nivy převládá jasan s příměsí topolu osiky a javoru kleny. U vody převládá vrba a vrba jíva. V celé vesnici je porost silně ruderalizován kopřivou dvoudomou, svízelem přítulou, vlašovičником,

bedrníkem ad. Po lidech zde v obci zbylo několik zahradních rostlin, například jahoda, šeřík, jasmín, angrešt, rybíz, chmel, bez černý, na hřbitově např. barvínek, denivka, zplanělý pámelník, akát a zerav. Zdravotní stav je zde poměrně dobrý (2-3).

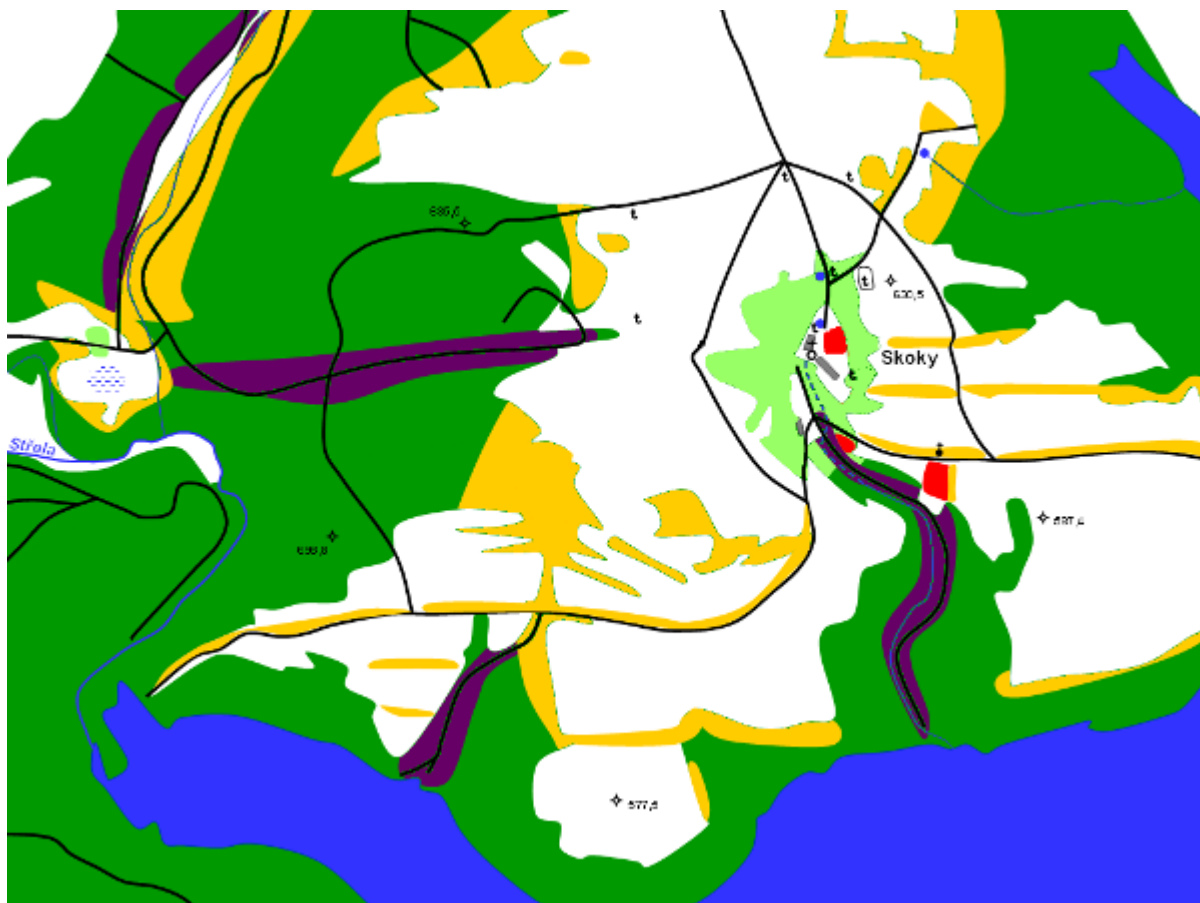
Sady byly ve Skocích dva, jeden byl naproti kostelu a druhý pod farou. Oba sady jsou již zaniklé. Jsou tvořeny hlavně třešňami a jabloni, s příměsí švestky, jabloně a několika višní. Sady zarůstají trnkou a chátrají. Stromy jsou ve špatném zdravotním stavu a dožívají. Je potřeba je prořezat a některé pokácet.

Celkově je zdravotní stav stromů v okolí Skoků dobrý, stromy mají mírně prosvětlenou korunu. Výrazně hůř je na tom střemcha napadená bourovcem. Špatně jsou na tom i ovocné stromy, které mají někdy proschlou i přes polovinu koruny. Vesnice po sobě zanechala mnoho druhů rostlin. Nejviditelnější je asi bez černý, který se rozšířil po celé zkoumané oblasti. Ze zahrad a okolí stavení pochází i četný javor klen a jilm, které pokrývají velkou plochu bývalé vesnice.

Přesné druhové složení, zdravotní stav a ekologická stabilita jednotlivých rostlinných společenstev na zkoumaném území jsou podrobně rozepsány v následující kapitole.

Podrobné druhové složení lokalit

V příloze uvádíme podrobnou mapu 1:5 000, která zachycuje všechny námi prozkoumané lokality v okolí Skoků. Následující text představuje komentář k této mapě. Čísla v textu odpovídají číslům lokalit. U každé z nich jsou určeny dominantní druhy rostlin, pokryvnost stromového patra, zdravotní stav, ekologická stabilita stanoviště a doporučení pro její další případnou úpravu.

24 - Porostová mapa okolí zaniklé vsi Skoky – dnešní stav

LEGENDA K POROSTOVÉ MAPĚ			
	lesní porost		významný výškový bod
	louka nebo pole		drobná sakrální stavba
	vodní plocha		kostel
	budova		kaple
	nivní porosty		hřbitov
	remízek – lem lesa		pramen nebo prameniště
	lada		potok
	sad		potok vedený v podzemí
			cesta

Vliv zaniklé vesnice Skoky na rostlinná společenstva v obci a jejím okolí

Člověk vždy zasahoval do okolní krajiny a snad nejvíce se to projevilo na změnách typu a druhového složení rostlinných společenstev. Pracovně jsme si rostliny, které se ve zkoumané oblasti rozšířily vlivem člověka, rozdělili do třech skupin a nazýváme je souhrnně synantropní, i když toto pojmenování není přesné.

1) kulturní rostliny vysazované kvůli užitku – tj. ovocné stromy a keře, květiny, léčivé rostliny ad.

2) rostliny bez konkrétního užitku uměle vysazované člověkem, např. v okolí stavení, cest (javory, jilm, trnovník akát, zerav západní, borovice černá, bez černý).

3) ruderní rostliny, které se rozšířily na stanoviště ovlivněná lidskou činností, zvláště místa se zvýšeným obsahem dusičnanů v půdě).

Při našem průzkumu jsme našli synantropní rostliny v celé oblasti, ale nejvíce jich bylo v zaniklé vesnici a bezprostředním okolí. Níže popisujeme hlavní lokality s výskytem těchto rostlin.

- I. V prostoru zaniklé vesnice v severní části se v bývalé zastavěné ploše rozšířil především javor klen a jilm. Předpokládáme, že byl původně vysazován kolem zahrad a stavení a semenáčky se po opuštění vesnice šířily do okolí a pokryly většinu plochy. Tomu nasvědčuje i velké množství mladých stromků. V okolí zaniklých domů je několik keřů šejřiku, jasmínu a angreštu a bezu černého, na světlých místech jsme našli jahodník. Bylinné patro je ruderalizované.
- II. V jižní části v bývalé zastavěné ploše je druhové složení poněkud odlišné. Vzhledem k tomu, že území se nachází na údolní nivě, je zde více vlhkomilných druhů. Především je poměrně rozšířen jasan, vrba jíva (i když jde o původní druhy, předpokládáme, že byly vysazovány v okolí stavení), bez černý a dále některé ovocné stromy (hlavně jabloně). Bylinné patro je silně ruderalizované, porosty kopřiv jsou zde mnohem hustší než na severu.
- III. Zaniklé sady jsou ve zkoumaném území tři. Sady pod kapličkou a východně od kostela byly převážně třešňové s menší příměsí jabloní, sad v jižní části obce byl tvořen převážně jabloněmi, švestkou a hrušní. Do keřového patra proniká trnka, bylinné patro je ruderalizované nebo do něj pronikají luční rostliny.
- IV. Hřbitov a farní zahrada jsou lokality, kde nacházíme nejvíce vysazených okrasných rostlin. Na hřbitově je vysazen zerav, trnovník akát, lípa malolistá. Velká část plochy je obsazena zplanělým pámelníkem bílým. Dále zde nacházíme několik dodnes kvetoucích květin – orlíček, denivka, barvínek ad.. Na bývalé farní zahradě roste mohutný smrk stříbrný a v bylinném patře lilie.
- V. Okolí zaniklého Röhrerova mlýna je silně ruderalizované, ve stromovém patře převládá vrba a olše. Jen vzácně nacházíme zbytky ovocných keřů (angrešt).
- VI. V okolí zaniklé vesnice se vliv člověka na druhové složení projevuje hlavně v přítomnosti bezu černého, růže šípkové a běžných ovocných stromů v remízcích. Vzácně nacházíme borovici černou a jírovec maďal. Bylinné patro lesních lemů a remízků je většinou ruderalizované.

25 - Akáty na hřbitově

26 - Lilie na hřbitově

27 - Zerav na hřbitově

Celkově lze konstatovat, že v minulosti vesnice silně ovlivnila druhové složení okolního porostu. Rostliny vysazované na zahradách se po opuštění vesnice rozšířily do okolí a vyprodukované dusičnany sem přitáhly ruderní rostliny. Vesnice ale ovlivnila druhové složení daleko více než poutní místo, to má na svědomí jen stromy vysázené okolo křížků (dnes jen jírovce a javor klen) a na hřbitově.

Ekologická stabilita

Při botanickém průzkumu jsme odhadovali také ekologickou stabilitu ve stupnici jedna (nejméně) až pět (nejvíce). Ekologická stabilita nám ukazuje jak je určité společenstvo schopno navrátit se po narušení do původního stavu. Protože původní společenstva mají tuto schopnost největší, určovali jsme ekologickou stabilitu podle toho jak se společenstva podobají původnímu porostu.

Ve zkoumané oblasti není z hlediska ekologické stability žádné společenstvo zvláště významné, jen niva okolo potoků má ekologickou stabilitu čtyři a bylo by dobré ji zachovat. Lesní společenstva nejsou příliš hodnotná, složení je většinou zcela odlišné od původního, ekologická stabilita se pohybuje kolem stupně 3. Za zmínku stojí i některé smíšené remízky a lesní lemy, taktéž v hodnotě ekologické stability 3. Bohužel v těchto lokalitách je poměrně vysoká ruderalizace, což hodnotu ekologické stability snižuje. Při průzkumu nás dále zaujalo druhové složení luk v okolí Skoků, které je navzdory kyselému podloží velmi bohaté. Vzhledem k tomu, že jde ale o společenstvo vyžadující trvalé udržování ze strany člověka, hodnotíme jeho ekologickou stabilitu pouze stupněm 3. Překvapivě hodnotná společenstva ale představují staré, postupně zarůstající sady v zaniklé vesnici. Je zde vysoká druhová bohatost a rozsáhlé keřové patro. Společenstva také poskytují hodně různých úkrytů pro drobné živočichy.

Mapu odhadované ekologické stability zkoumaného území uvádíme v příloze na stranách 154 - 159.

Vývoj vodní sítě v okolí Skoků

(Jakub Jindra, David Štěpánek)

Cíle

- Zdokumentovat současný stav vodní sítě.
- Popsat vývoj vodní sítě.
- Zdokumentovat studny v zaniklé obci a nebezpečné zabezpečit páskou.
- Získat informace o studních v obci.

Největší vodní tok v okolí Skoků je řeka Střela. Protéká po jižní straně zkoumané oblasti, přehradou je na ní vytvořena vodní nádrž Žlutice. Střela má tři přítoky, Jesínecký potok protéká podél západní strany zkoumané oblasti a vlévá se do Střely kousek před začátkem přehrady. Ratibořský potok protéká na druhé straně podél východního konce zkoumaného území a vlévá se severního výběžku Žlutické nádrže (na obou potocích byly dříve mlýny). Třetí je potok tekoucí ze Skoků směrem na jih do Žlutické nádrže, vodu mu dodává pouze pramen za kostelem, kterému byly přisuzovány léčivé vlastnosti. Všechny potoky mají ještě několik malých přítoků zaznačených na mapě, ale v reálu jsou to spíše mokré strouhy.

Podle používaných historických mapování nebyl v okolí Skoků žádný významný rybník a není zde ani dnes až na dvě výjimky. Tou první je malý rybníček cca ½ km severovýchodně od obce o rozloze asi 5x5 metrů, uprostřed zarostlý a je to spíš větší louže uprostřed podmáčené louky. Tou druhou je malý rybníček s kašnou, který byl pod kostelem napájen potokem ze „zázračného pramene“, ale zanikl spolu se Skoky. Dnes je to pouze potok zarostlý ruderálními a mokřadními rostlinami. Po kašně není ani památka.

Za zmínku stojí dva odvodňovací tunely pod kostelem, které zde byly vybudovány pro zpevnění a odvodnění podloží při stavbě kostela. Dnes jsou v dobrém stavu.

Změny na vodních tocích ve zkoumaném období nebyly v podstatě žádné, vodní toky nebyly nijak zásadně regulovány. Zásadní změna ale proběhla roku 1968. Mezi lety 1965 – 1968 totiž proběhla výstavba 27 m vysoké hráze, díky které se zaplavilo údolí Střely spolu s vesnicí Mlýnany a vznikla Žlutická nádrž na pitnou vodu. Ta posloužila jako záminka pro zničení Skoků. Nádrž je 235 m dlouhá, povrch má 161,5 ha a objem je 14,54 mil. m³. Žlutická vodní nádrž funguje jako zásobárna vody pro Žatec, Toužim a Podbořany, a také pro chov ryb.

28 - Žlutická přehrada
(zdroj: www.prirodakarlovarska.cz - 2007)

29 – Střela u Röhreřova mlýna

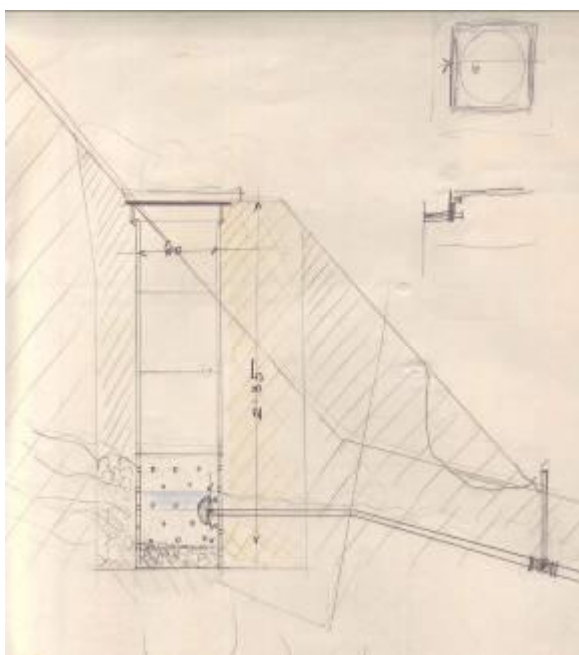

30 - Jesínecký potok před ústím do Střely

Studny v zaniklé vsi Skoky

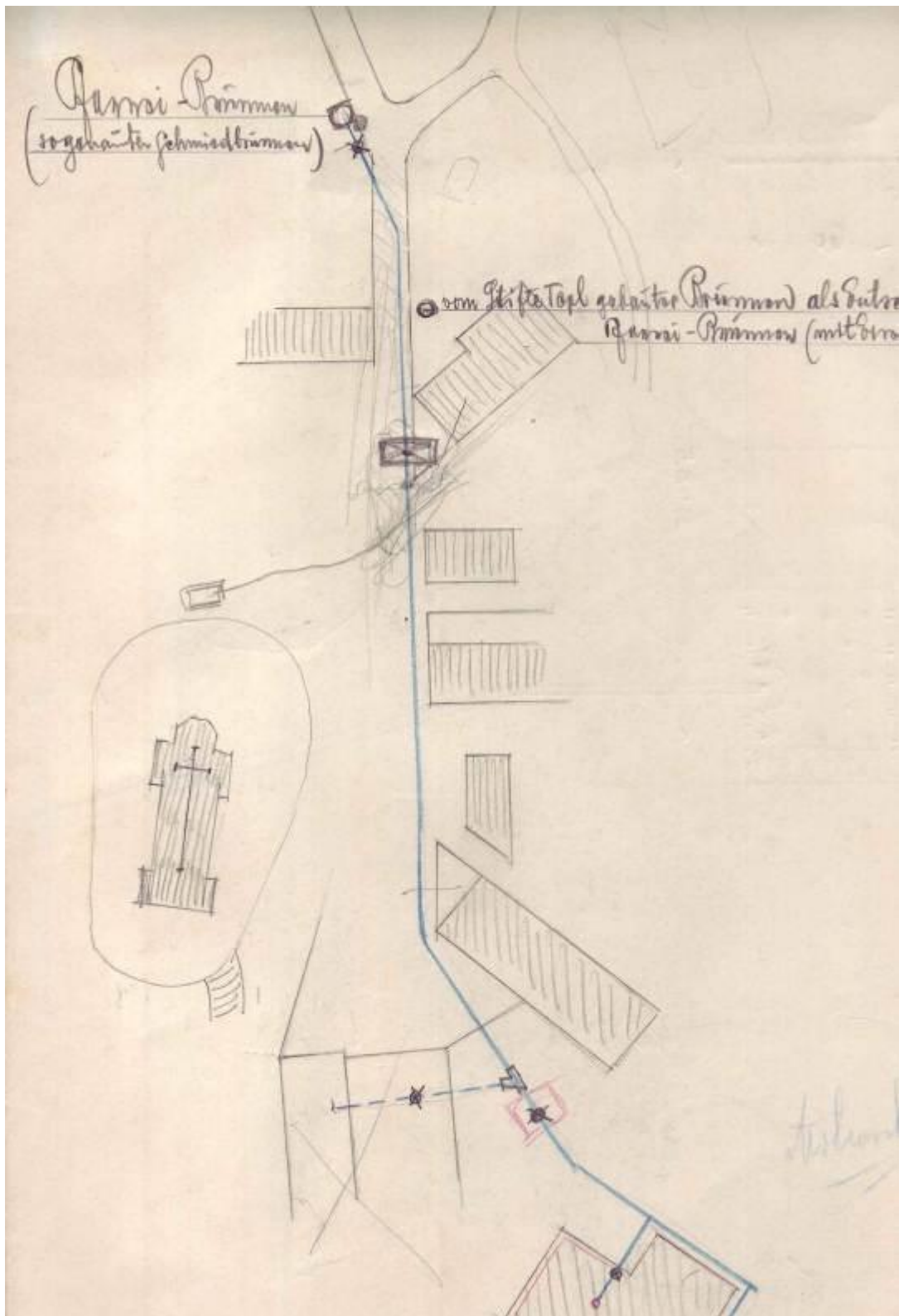
U většiny usedlostí ve vesnici Skoky se nacházely studny s čistou vodou. Jelikož je většina domů zbořena, dochovalo se do dnešní doby jen málo studen, většina byla zasypana. Několik poměrně hlubokých studní se ale dochovalo a jsou v poměrně dobrém stavu. Bohužel jsou ale často schované pod trávou nebo kameny a proto by mohly být nebezpečné pro návštěvníky lokality.

Proto jsme se na požádání sdružení Pod střechou v rámci našeho průzkumu snažili všechny zachovalé studny v nejbližším okolí Skoků vyhledat, zakreslit jejich polohu do mapy a okolí ohradit barevnou páskou upozorňující návštěvníky na přítomnost studny. Při našem průzkumu jsme objevili a zdokumentovali 6 studní. Zde je jejich podrobný popis.

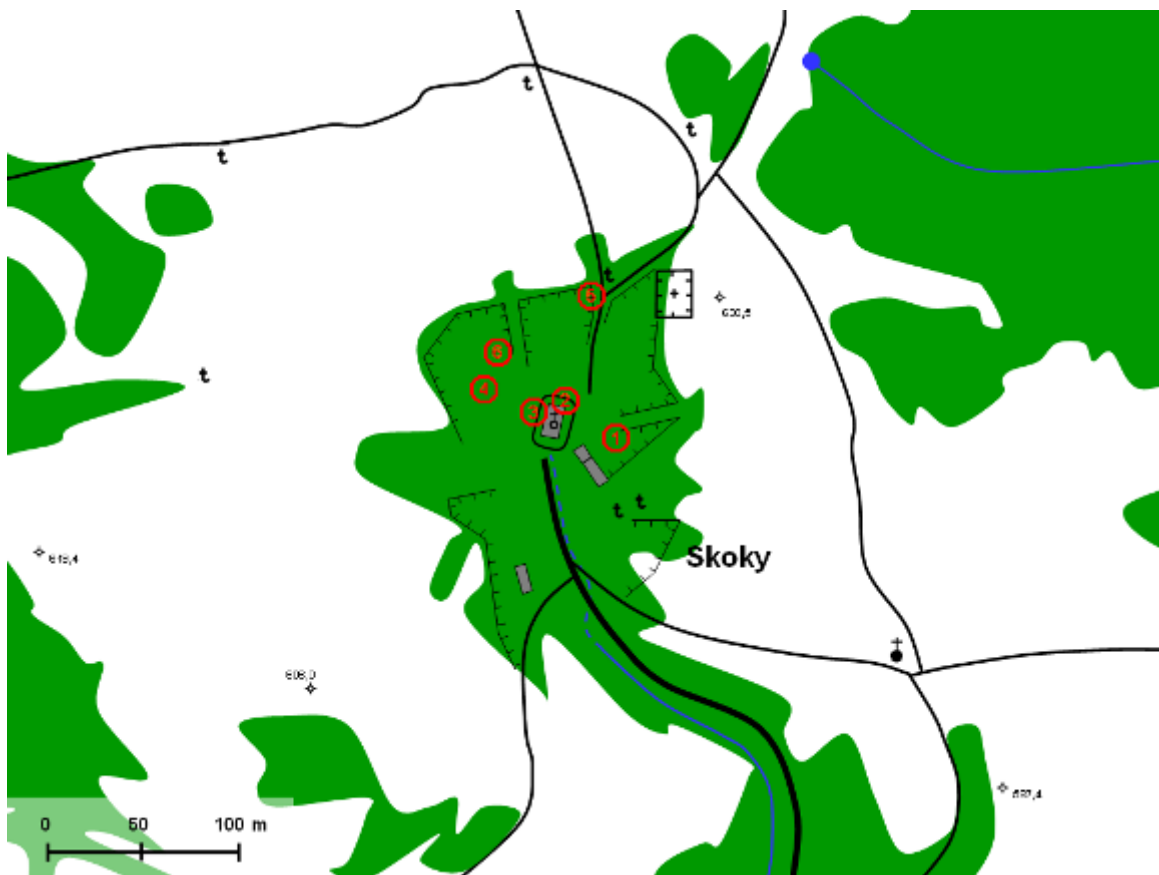

- 1) kruhová studna před hospodou, zasazená v zemi
- 2) čtvercová obvodní stoka u severní zdi kostela, zasazená v zemi; nekrytá; $a = 20$ cm
- 3) čtvercová obvodní stoka u východní zdi kostela, zasazená v zemi; nekrytá $a = 20$ cm
- 4) čtvercová studna soukromého domu, 30 cm nad zemí; krytá; $a = 80$ cm
- 5) hlavní přívod vody pro faru, 100 cm nad zemí formou skruže; nekrytá; $\text{Ø} = 30$ cm
- 6) kruhová studna u zbořeného sklípku, zasazená v zemi; krytá kamenem; $\text{Ø} = 15$ cm

31 - Detailní plán studny pro faru (viz. vedení „vodovodu“ z horní části obce k faře – mapa č. 32. Podle výpovědi nikdy nezrealizovaný plán. (archiv kláštera Teplá)

32 - Plán kanalizace fary Skoky – nahoře farní studna (viz nákres a studna číslo 5 na mapě č. 33 a podrobný nákres na obrázku č. 32) (archiv kláštera Teplá)

33 - Mapa studní v zaniklé vsi Skoky

34 - Studna č. 1 – před bývalou hospodou

Drobné sakrální stavby v okolí zaniklé obce Skoky, vývoj sítě drobných sakrálních staveb

(Matouš Bičák a Martin Liška)

Cíle

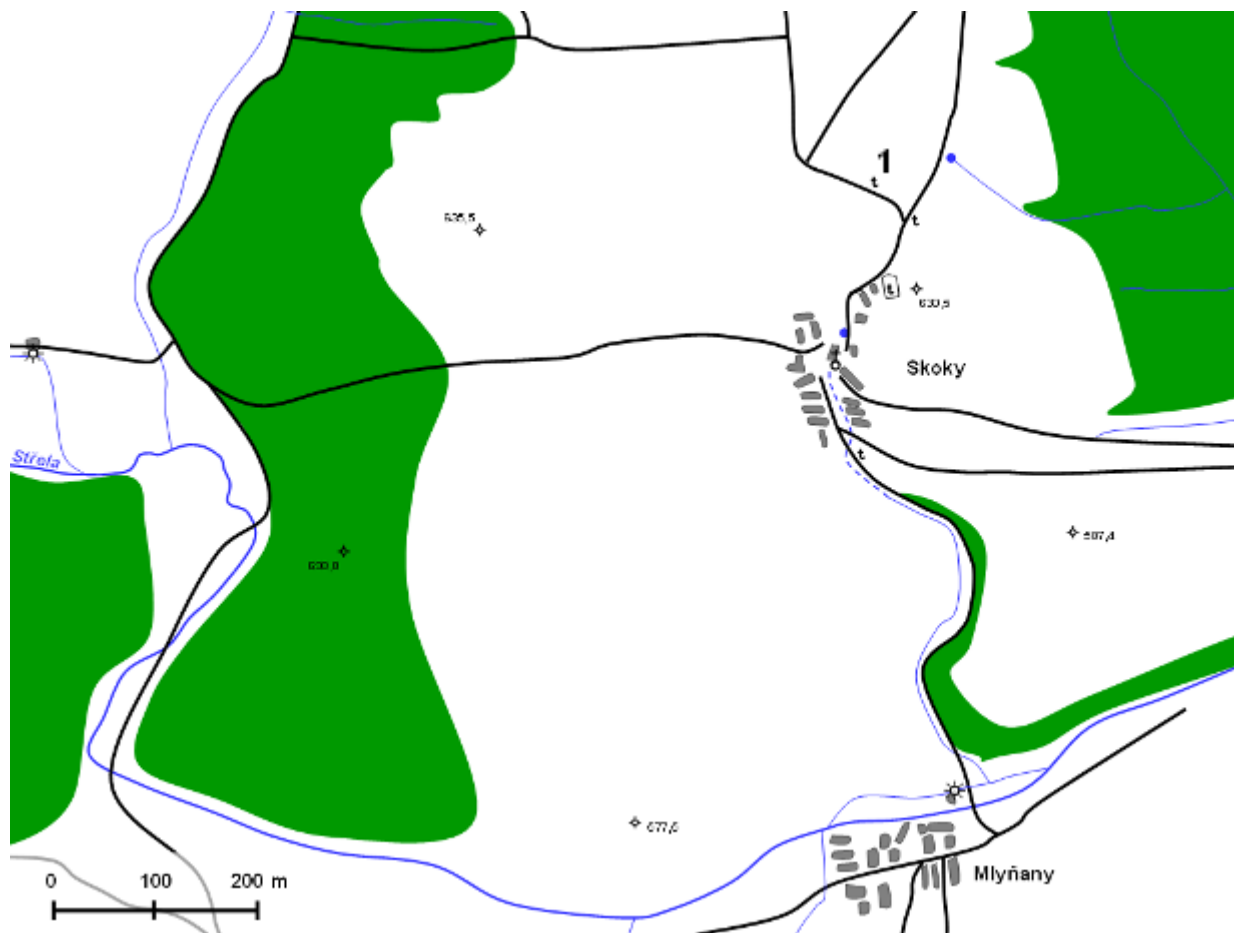
- Zmapovat dnešní stav drobných sakrálních staveb.
- Popsat vývoj sítě drobných sakrálních staveb.
- Zjistit vliv významného poutního místa na budování drobných sakrálních staveb v okolí zaniklé obce Skoky.

Metodika

V přípravné fázi v Praze jsme sehnali potřebná historická mapování (na www.oldmaps.geolab.cz a v mapovém archivu). V terénu jsme zaznamenávali dnešní stav drobných sakrálních staveb a na základě historických mapování určovali účel a dobu existence. V závěrečné fázi opět v Praze jsme na základě mapování a dnešního stavu sepsali zprávu o vývoji sítě drobných sakrálních staveb a sepsali zprávu o vlivu významného poutního místa.

První vojenské mapování (1764-1768 a 1780-1783)

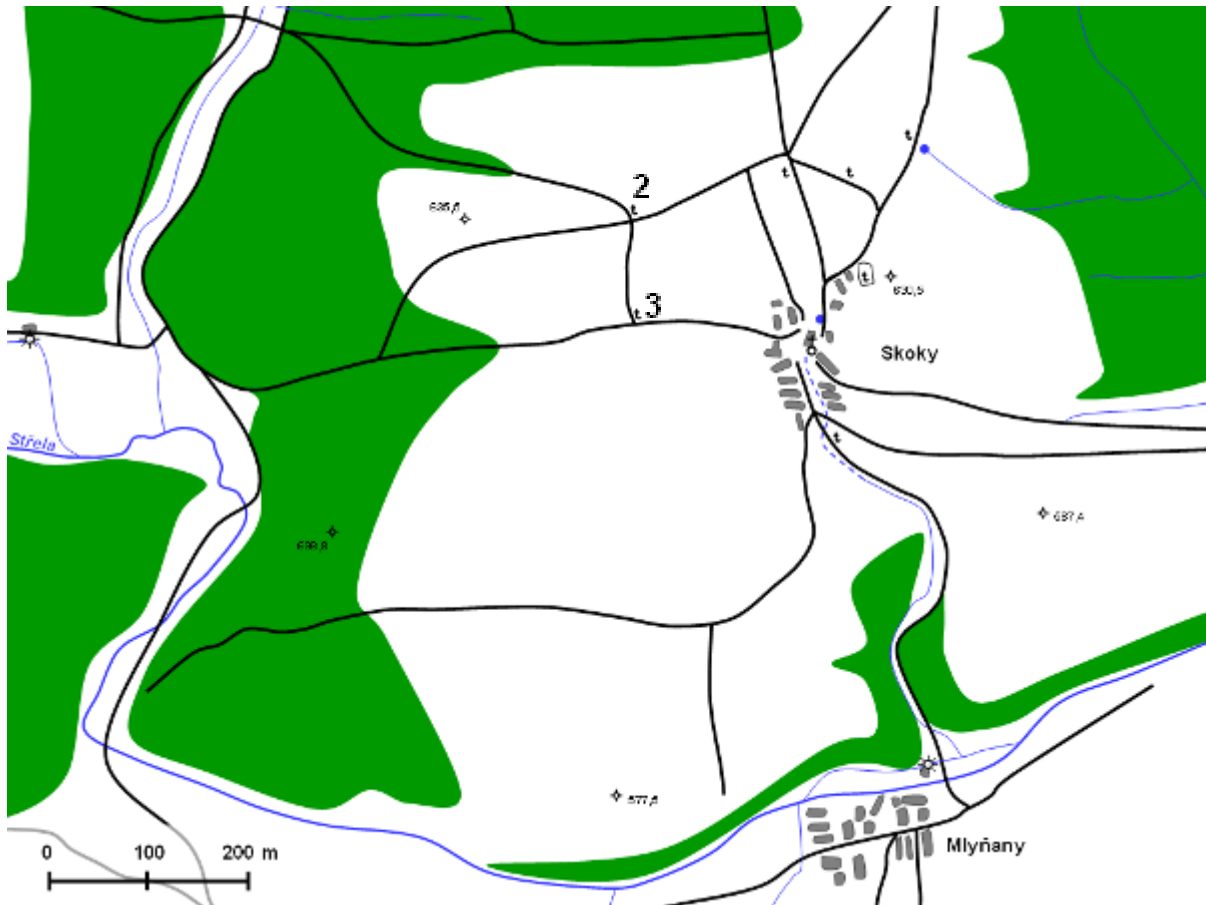
Na prvním vojenském mapování je počet drobných sakrálních staveb nejmenší. Stojí jen u hlavních příjezdových cest (na dnes zaniklé Mlyňany a na dnešní ves Polom). Dnes z těchto křížků existuje jen jeden a to bez korpusu i kříže (viz mapa níže číslo 35) a je pravda, že typově se od ostatních liší.

35 - Stav drobných sakrálních staveb na 1.vojenském mapování (1764-1768 a 1780-1783)

Druhé vojenské mapování (1836-1852)

Na druhém vojenském mapování křížků výrazně přibylo. Největší počet je zaznamenán zejména na severu od obce. Přibyli dva křížky na cestě od Sovolusk do Skoků (v mapě níže označeny číslem 2 a 3). Jeden z křížků stojí u dvou jírovců (číslo 3), jejichž vysazení by odpovídalo období mezi prvním a druhým vojenským mapováním.

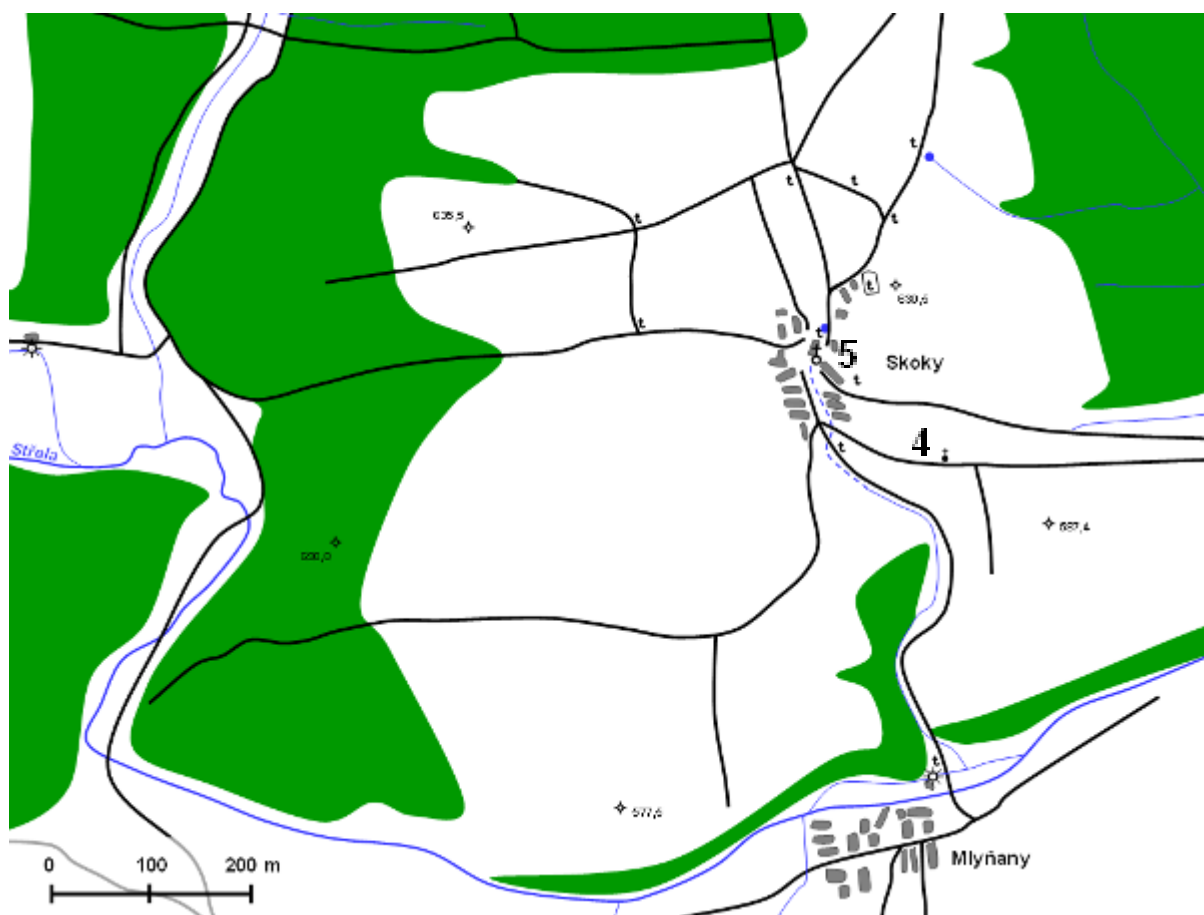

36 - Stav drobných sakrálních staveb na 2.vojenském mapování (1836-1852)

Třetí vojenské mapování (1877-1880)

Na třetím vojenském mapování přibýlo je málo křížků, tentokrát hlavně na jihu obce. Na východě nově vznikla kaple (na mapě označena číslem 4), odkud chodila procesí ke kostelu. Uvnitř kaple byl obraz Panny Marie. Kaple stála na cestě, která vedla od hlavní silnice od Žlutic, odkud do Skoků přicházelo nejvíce poutníků. A právě po této cestě a kolem této kaple.

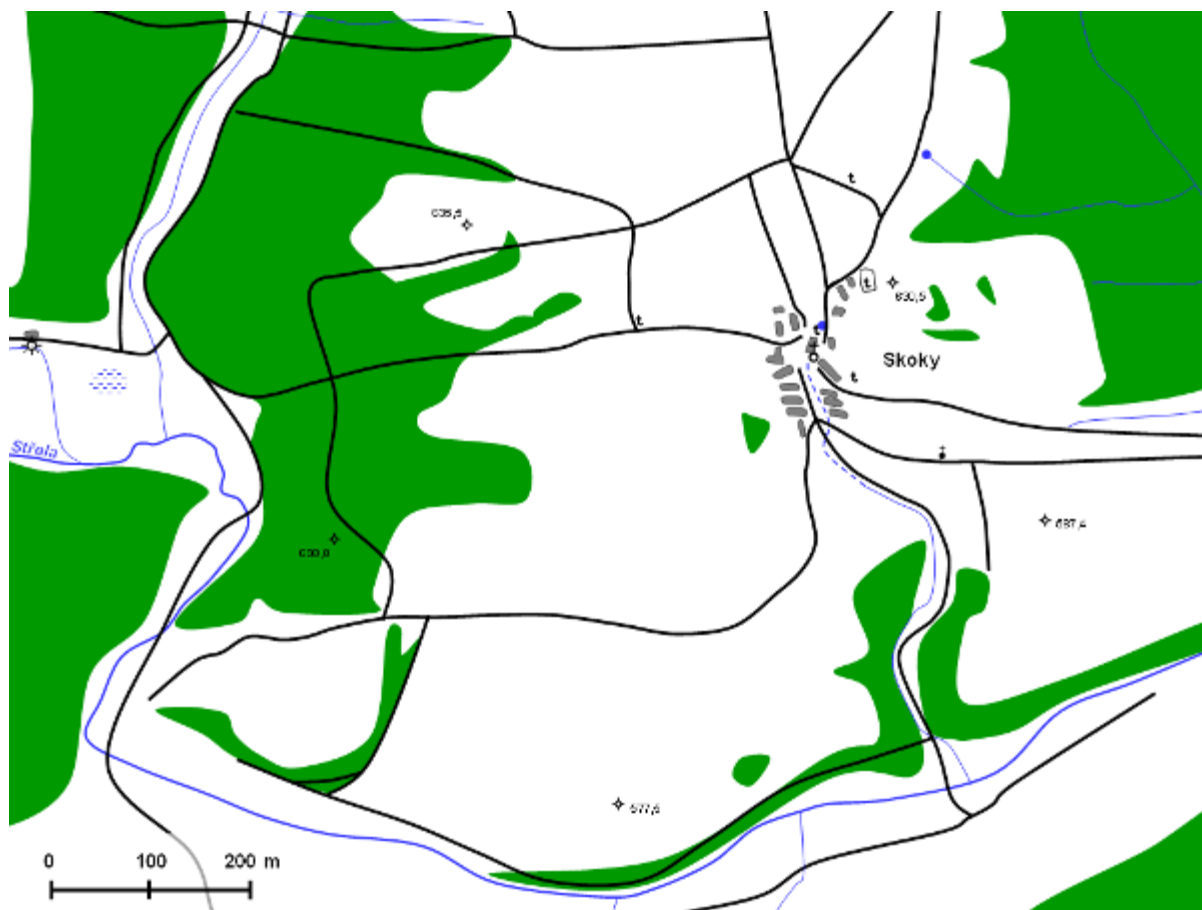
Jeden křížek také přibyl uvnitř obce, nedaleko hospody (na mapě označen číslem 5). Nad Skoky přibývá k již velkému množství křížků ještě jeden, který je dnes pravděpodobně převezen k hřbitovu (dnes jen podstavec u hřbitovní zdi).

37 - Stav drobných sakrálních staveb na 3.vojenském mapování (1877-1880)

Mapování z 50.let 20. století

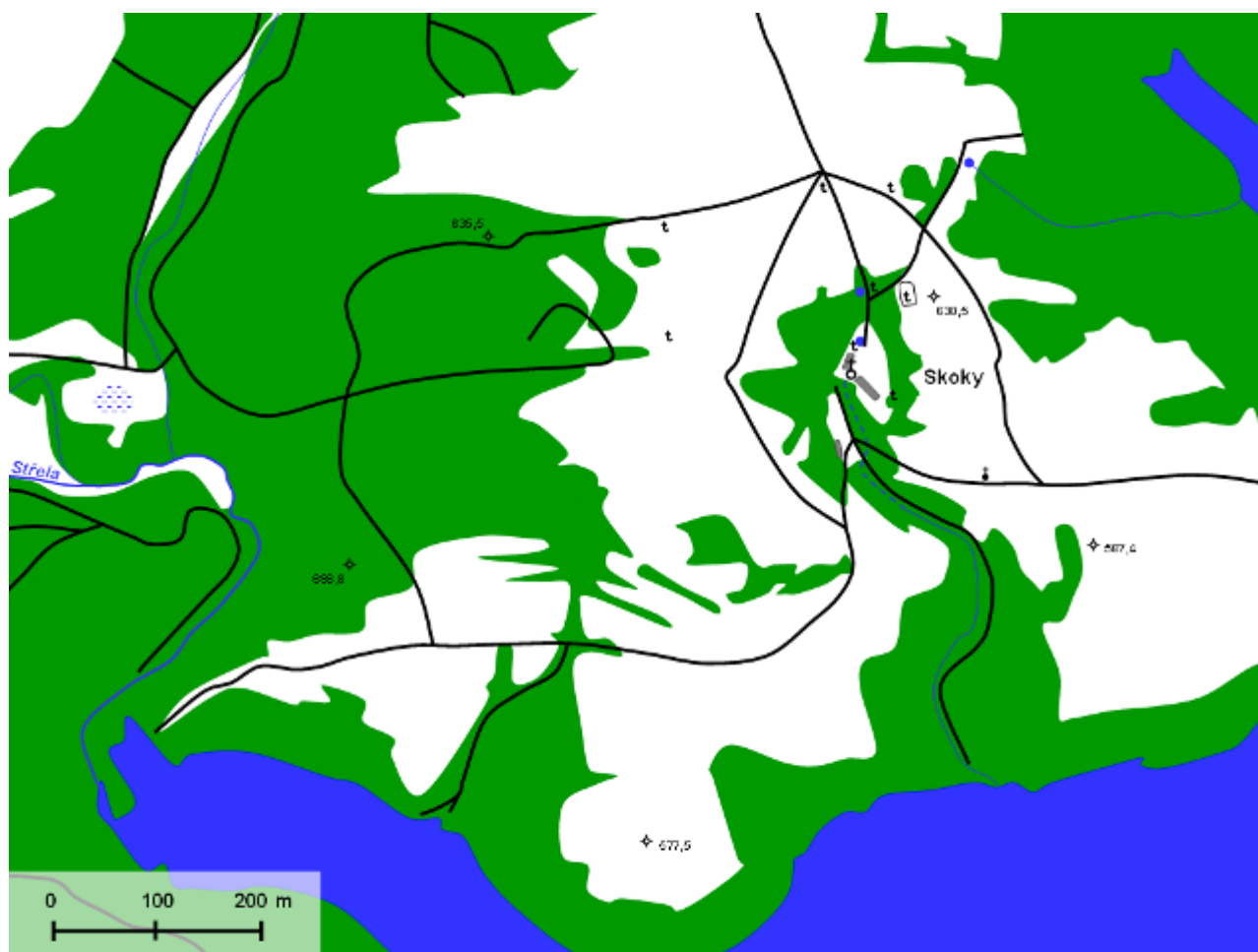
S dosídlením slovenského obyvatelstva v roce 1945 souvisí celkový úbytek drobných sakrálních staveb na tomto území. Dosídlenci totiž pravděpodobně neměli takový citový vztah k právě dosídlené krajině jako původní obyvatelé. Ale mapování není příliš přesné. Některé křížky, které dnes ještě existují a jsou zobrazeny i na 3.mapování, na této mapě vůbec nejsou.

38 - Stav drobných sakrálních staveb na mapě z 50.let 20.století

Dnešní stav (2009)

Dnes je na tomto území poměrně velký počet zachovalých drobných sakrálních staveb na to, že se jedná o zaniklou vesnici nijak neobývanou. Několik křížků je děkovných a byly budovány soukromými osobami, jednak jako možnost zviditelnění, poděkování nebo jako možnost ukázat na to, že je člověk velmožný. Většina křížů a korpusů je ale zničených a podstavce jsou ve většině případů uraženy nebo jsou jinak poškozeny. V době našeho pobytu jsme osazovali podstavce jednoduchými dřevěnými kříži. Jedná se však o velmi krátkodobé řešení. Proto doporučujeme postupně obnovit křížky v okolí vsi. Krajině tyto drobné stavby dodají svého původního ducha.

39 - Stav drobných sakrálních staveb dnešní stav (2009)

Dnešní stav drobných sakrálních staveb (2009)

V následující části je popsán dnešní stav drobných sakrálních staveb na území Skoků a v blízkém okolí. K jednotlivým označením drobných sakrálních staveb (např.S1) v textu patří příslušné číslo (v tomto případě 1) v mapce číslo 51, která je vložena pod textem níže.

S1 Křížek, dnes už jen podstavec, část podstavce je uražena, leží na C2. Pravděpodobně spadl z původního místa na vyvýšenině, kde je kamenná podesta. Železný kříž je uražený a zbyl jen malý kousek vyčnívající z podesty. Kamenná podesta je z části uražena. Na mapováních je zobrazen od 3.vojenského mapování (1877 - 1880) dodnes.

S2 Křížek na cestě C8. Dnes zbyl jen podstavec, který byl nedávno opraven a narovnan. Uvnitř podstavce otvor na kříž 50x10cm. Nápis na podstavci zní IOSEPH ROSAM 1833. Pod nápisem je zobrazena helma se šavlí a puškou. Výška podstavce je 70cm, délka 1m, šířka 0,5m. Na mapováních je značen od 2.vojenského mapování (1836-1852) dodnes.

40 - Historická fotografie S2

S3 Kaplička u cesty C10. Uvnitř původně obraz Panny Marie, v současné době zvenčí bez omítky, uvnitř pozůstatek výmalby – modrý strop s původně žlutými hvězdami (dnes zelenými), červené zdi. Strop zaklenutý. Stavební materiál je převážně místní kámen, místy doplněný cihlami. Původní omítka byla zvenku bílá. Dnes je kaplička zrekonstruovaná (rekonstrukce 2006) a zdi doplněny novými cihlami. Výška v zadní části je 1m 65cm a v přední části 2m 20cm. Pozůstatky pantů dřívě železných dřívěvek. Od této kapličky dřívě chodila procesí do kostela Navštívení Panny Marie. Leží na cestě, která mohla dřívě sloužit hlavně přicházejícím poutníkům od Žlutic. Na mapováních je zaznačená od 3.vojenského mapování (1877 - 1880) dodnes.

41 - Křížek S1

42 - Křížek S2

43 - Kaplička S3

- S4 Křížek na cestě od Skoků na Polom u odbočky na hřbitov. Není značen na žádném mapování, byl tedy pravděpodobně odněkud přesunut (pravděpodobně rozcestí za hřbitovem).
Dnes na rozcestí cest C14 a C15 a má uražený podstavec. Původní nápis není zřetelný.

44 - Křížek S4 (vpravo po naší obnově)

- S5 Tento křížek nebyl nalezen, dnes tedy již neexistuje. Je možné, že se jedná o dnešní křížek S4. Nachází se na křížení cest C15 a C16. Je značen na 1. (1764-1768) a 3. (1876-1878) vojenském mapování.
- S6 Křížek nadaleko C16 (cca 10 metrů). Je zobrazen na všech mapováních až dodnes u cesty. Dnes zbyl jen podstavec a čtyři sloupky, které zbyly po „ohradce“ křížku. Jeden ze sloupků je ulomený. Celé prostranství je podloženo velkou kamennou podestou, na které se rozkládá křížek a sloupky.
- S7 Křížek u cesty C17, dnes zbyl jen podstavec, který se rozpadá a z tohoto důvodu je zpevněn železným zpevněním. Výška 70cm, šířka v dolní části 50cm a šířka v horní části 30cm. Délka odpovídá šířce. V zadní části otvor pro podpěru. Dnes stojí u břízy. Na mapách od 2.vojenského mapování (1836-1852).

S8 Křížek u dnes zaniklé cesty C19 u dvou jírovců. Dnes zbyl jen podstavec, který je z části ulomený. Kříž a korpus je ulomený. Výška i s podstavcem je 1m, bez podstavce 80cm, šířka podstavce je 70cm. Vyroben z pískovce, v okolí kopřivy a bezy. Stáří přibližně 200 let (podle stáří jírovců). Z okolí není vidět (zastiňují ho jírovci). Na mapách od 2.vojenského mapování (1836-1852).

45 - Křížek S6

46 - Křížek S7

47 - Křížek S8

- S9 Křížek před skokovským kostelem. Na přední straně znamená řezníků (vůl a dva sekáčky), nejspíše tedy stavbu zajistil nějaký řezník, pravděpodobně jako poděkování. Podstavec z jedné části opřen o obvodovou zeď před kostelem. Zřejmě pochází od stejného autora jako S2 (v tomto kraji podobný nalezneme také např. na silnici z Údrče na státní silnici). Dnes se zachoval celý kříž i s korpusem.

Na mapách značen až od 3.vojenského mapování (1877-1880), ale pravděpodobně se jedná o starší stavbu.

- S10 Kříž na skokovském hřbitově. Dnes poměrně zachovalý, chybí jen korpus. Samotný kříž je ze železa a jsou patrné úchyty pro korpus. Na přední straně znak řezníka (vůl a dva sekáčky), po stranách podstavce jsou znamení smrti (tvar X). Výška dolního podstavce je 80cm, šířka 70cm. Výška

48 - Křížek před kostelem S9

49 - Křížek na Skokovském hřbitově S10

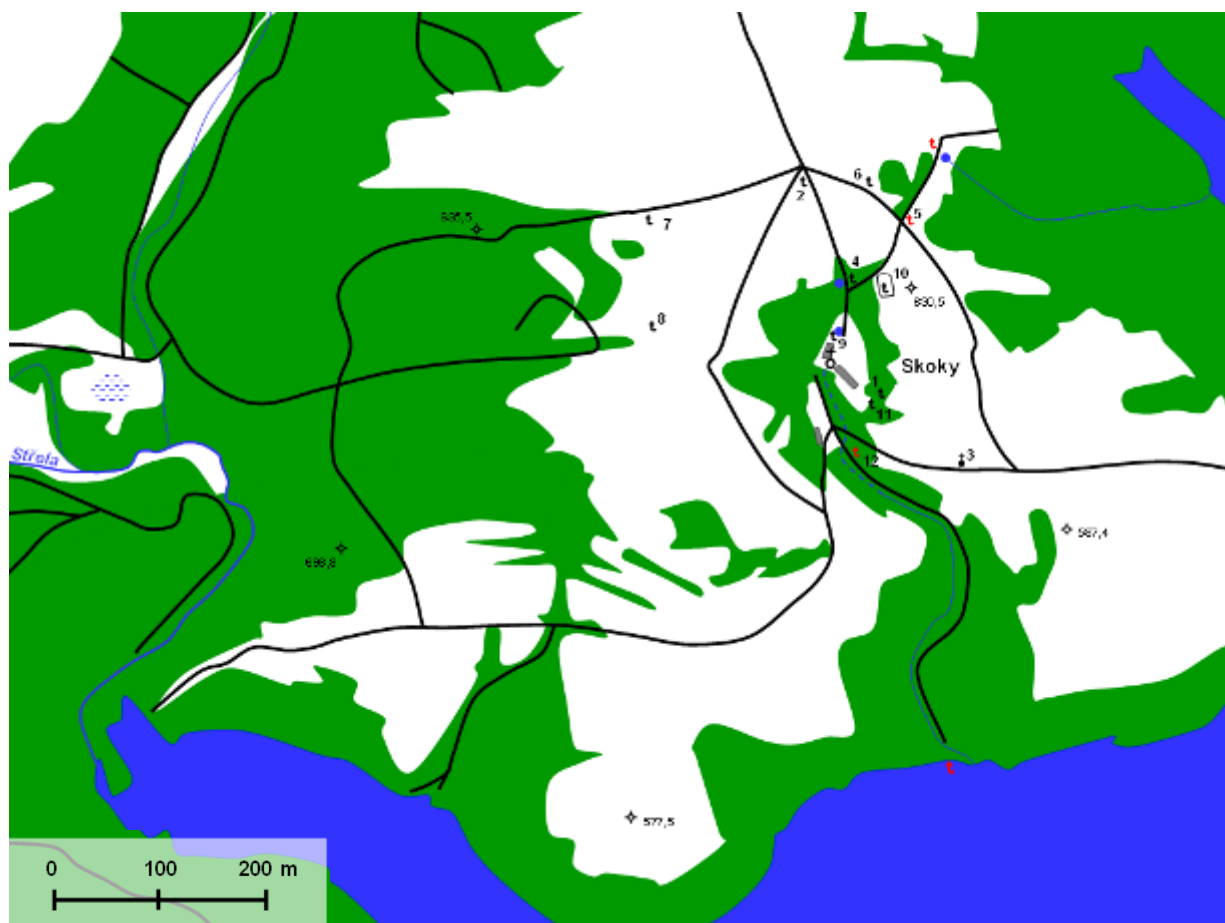
horního podstavce je 20cm a délka 90cm. Jedná se o podobný typ jako S9.

- S11 Křížek nedaleko bývalé hospody. Dnes je zadržán ve zdi bývalé farní stodoly. Kříž s korpusem chybí. Na přední straně je vytesáno FRANK SARK 1840. Jedná se tedy o děkovný křížek, který byl postaven v roce 1840.

50 - Křížek S11

S11 Křížek nenalezen. Na mapách od 1. do 3.vojenského mapování.

51 - Mapa k dnešnímu stavu drobných sakrálních staveb (viz. výše) (2009)

Vývoj cestní sítě v okolí zaniklé vsi Skoky

(Matouš Bičák)

Cíle

- Zmapovat dnešní stav cestní sítě.
- Zjistit, k jakému účelu jednotlivé cesty sloužily v návaznosti na vesnici a poutní místo.
- Vytvořit mapy cestní sítě v období jednotlivých mapování.
- Zjistit vliv vsi a poutního místa na cestní síť.
- Popsat vývoj cestní sítě podle historických vojenských mapování.

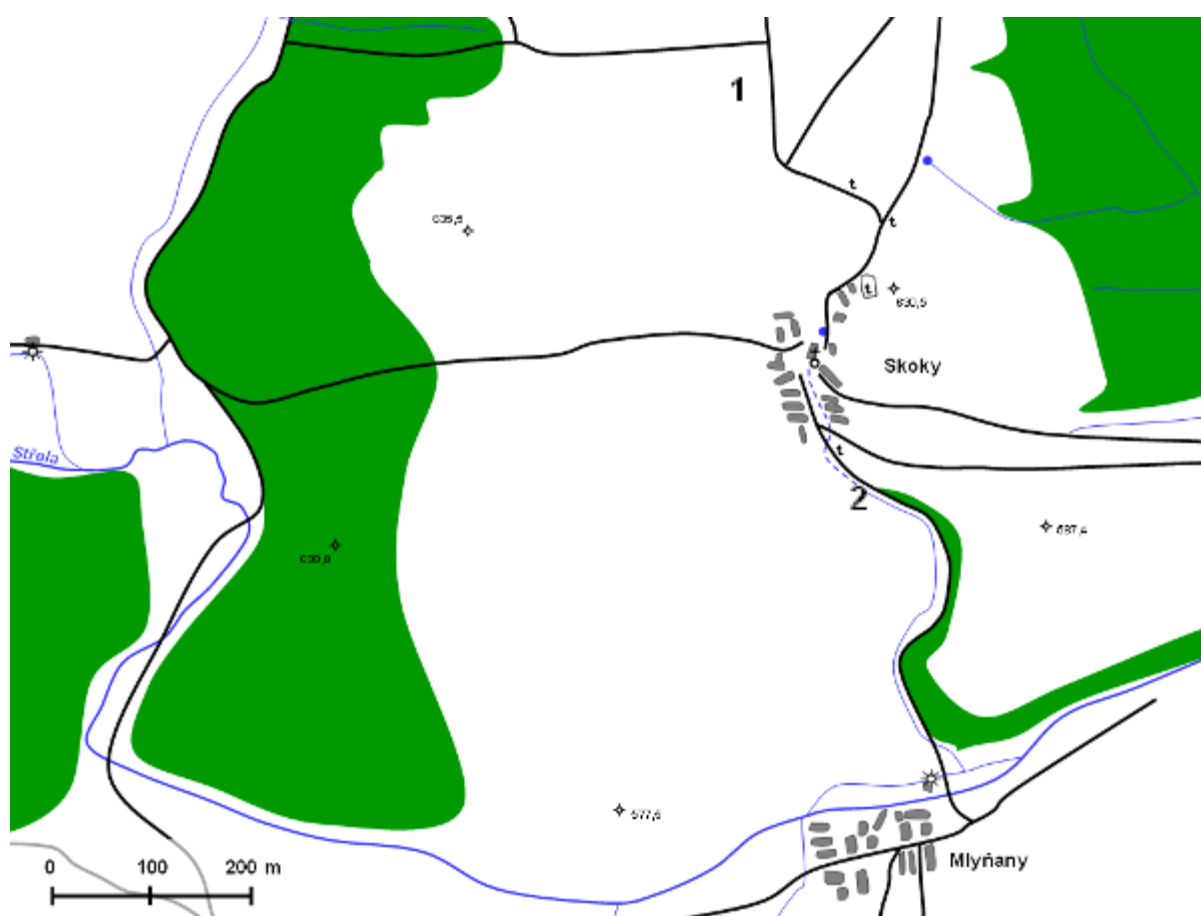
Metodika

V přípravné fázi v Praze jsem sehnali potřebná historická mapování (na www.oldmaps.geolab.cz a v mapovém archivu). V terénu jsme zaznamenávali dnešní stav cestní sítě a na základě historických mapování určovali účel a dobu existence cest.

V závěrečné fázi jsme opět v Praze na základě mapování a dnešního stavu sepsali zprávu o vývoji cestní sítě.

První vojenské mapování (1764-1768 a 1780-1783)

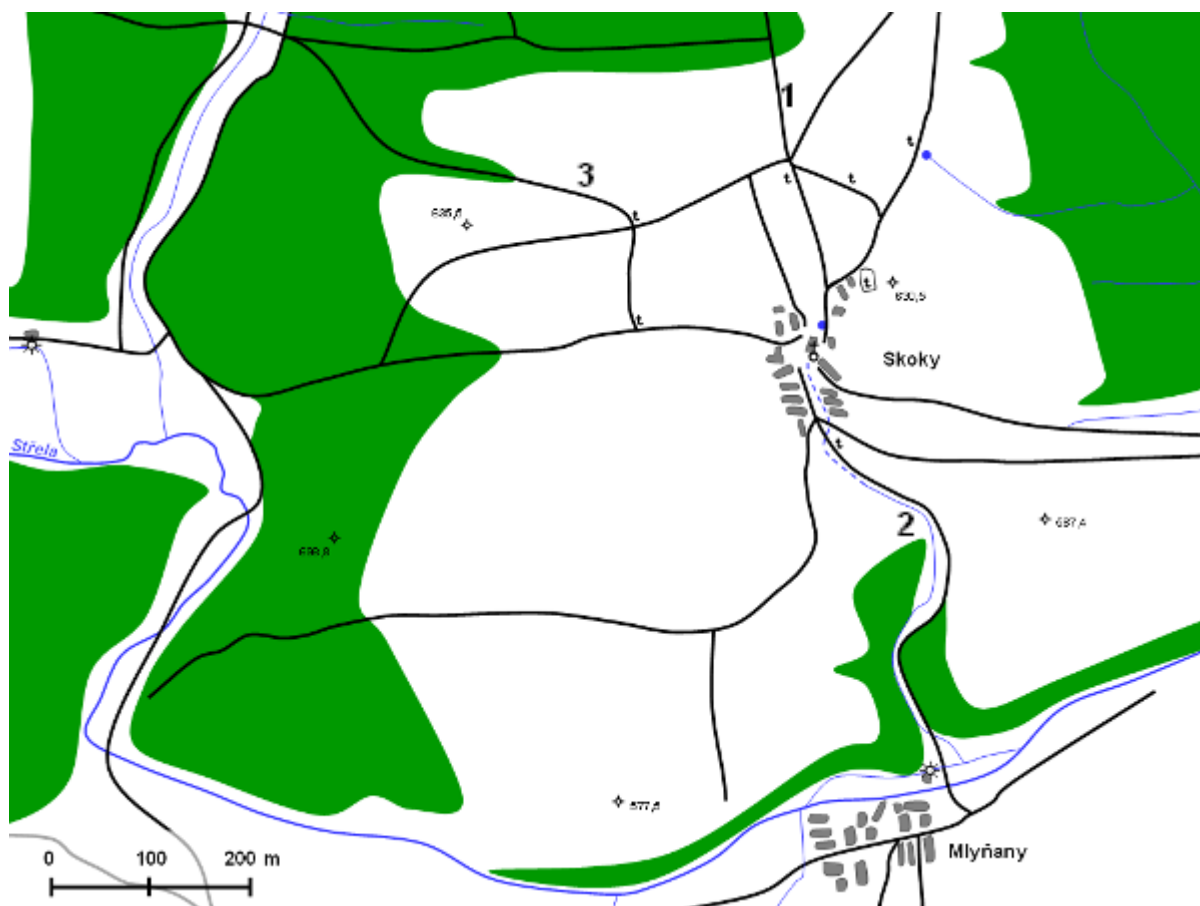
Na prvním vojenském mapování je cest nejméně, ale musíme zohlednit přesnost tohoto mapování, jelikož některé cesty nemuseli být mapovány tak důsledně jako na dalších mapováních. V této době již několik desítek let fungoval provoz poutního místa. K tomuto účelu musela být zohledněna i tehdejší cestní síť. Přesto v této době vedli do Skoků zejména dvě příjezdové cesty, jedna od dnešní vsi Polom (na mapě označena číslem 1) a druhá od dnes zatopené vsi Mlyňany (na mapě označena číslem 2). Hlavním důvodem tak malého počtu cest je náročný terén a technika na budování nových cest. Cesty tedy vedly hlavními směry k hospodářským budovám a okolním vesnicím.

52 - Stav cestní sítě na 1.vojenském mapování (1764-1768 a 1780-1783)

Druhé vojenské mapování (1836-1852)

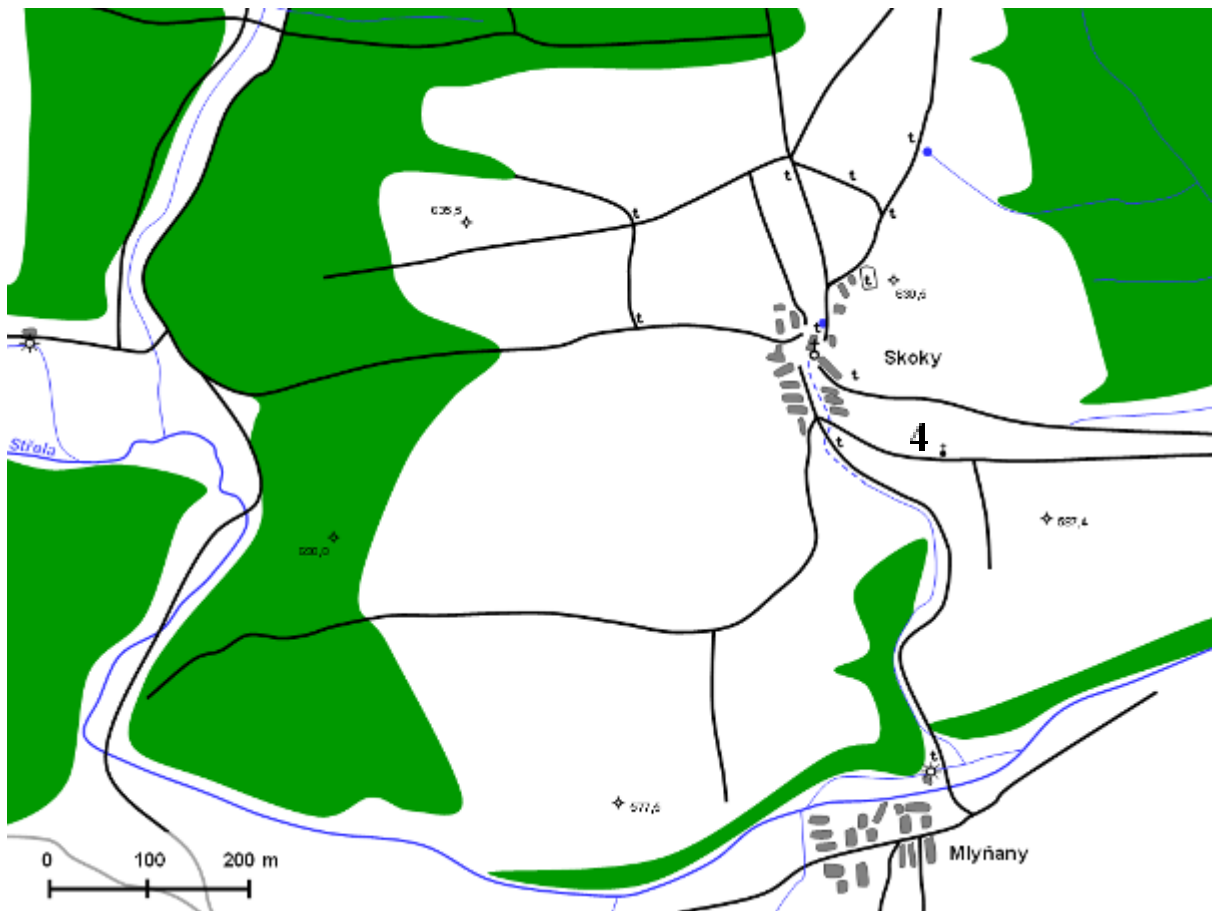
Oproti prvnímu vojenskému mapování cest přibylo. Na významu nabyla jedna z hlavních příjezdových cest z Polomu (byla „napříměna“ přímo do Skoků tak jak ji známe dnes) (na mapě označena číslem 1). Cesta z Mlyňan byla také velmi důležitá (na mapě označena číslem 2). Přibyly cesty na východ (cesta do Sovolusk) (na mapě označena číslem 3) a k Jísenickému potoku.

53 - Stav cestní sítě na 2.vojenském mapování (1836-1852)

Třetí vojenské mapování (1877-1880)

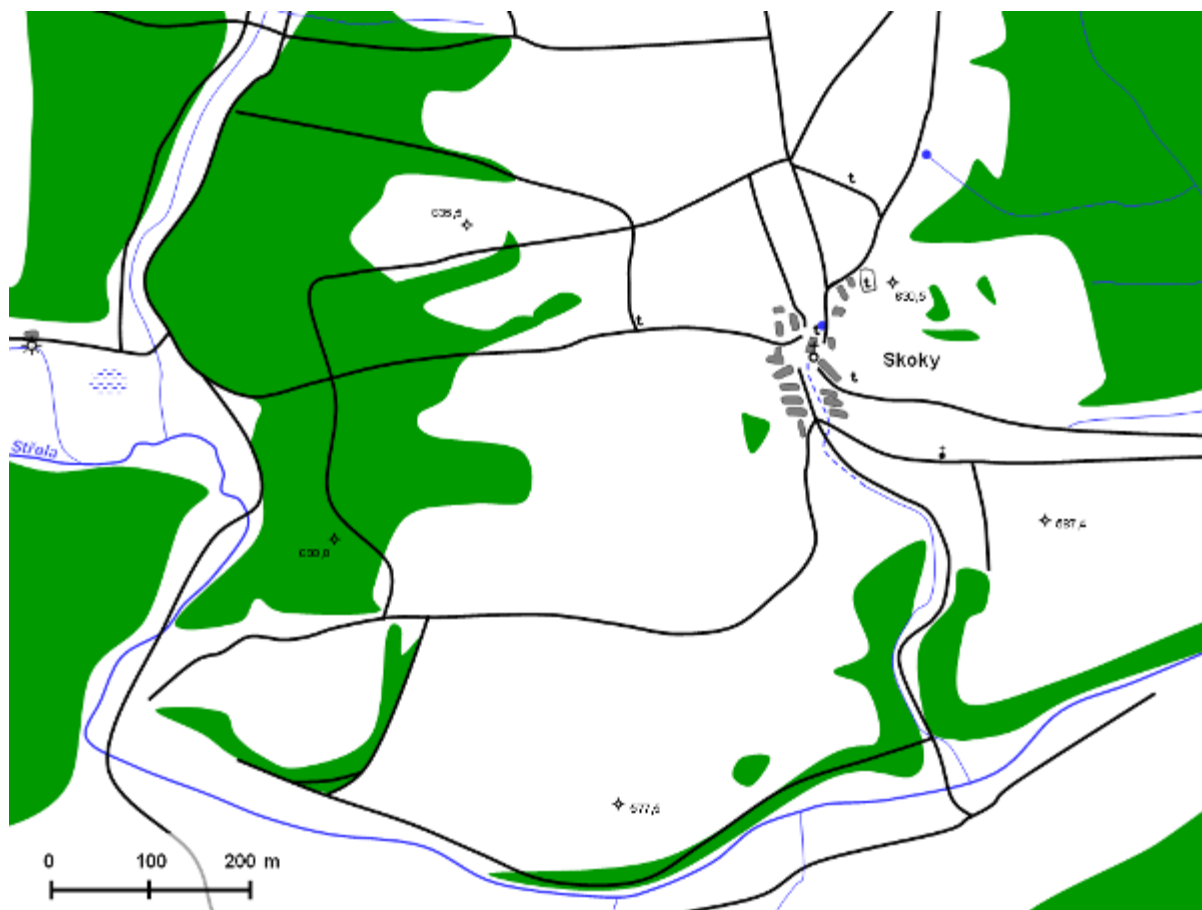
Oproti druhému vojenskému mapování se cestní síť pramálo změnila. Jen některé cesty se zkrátily. Hlavní příjezdové cesty zůstaly stále stejné. Na cestě číslo 4 přibyla kaplička. Chodili po ní poutníci při procesích.

54 - Stav cestní sítě na 3.vojenském mapování (1877-1880)

Mapa z 50.let 20.století

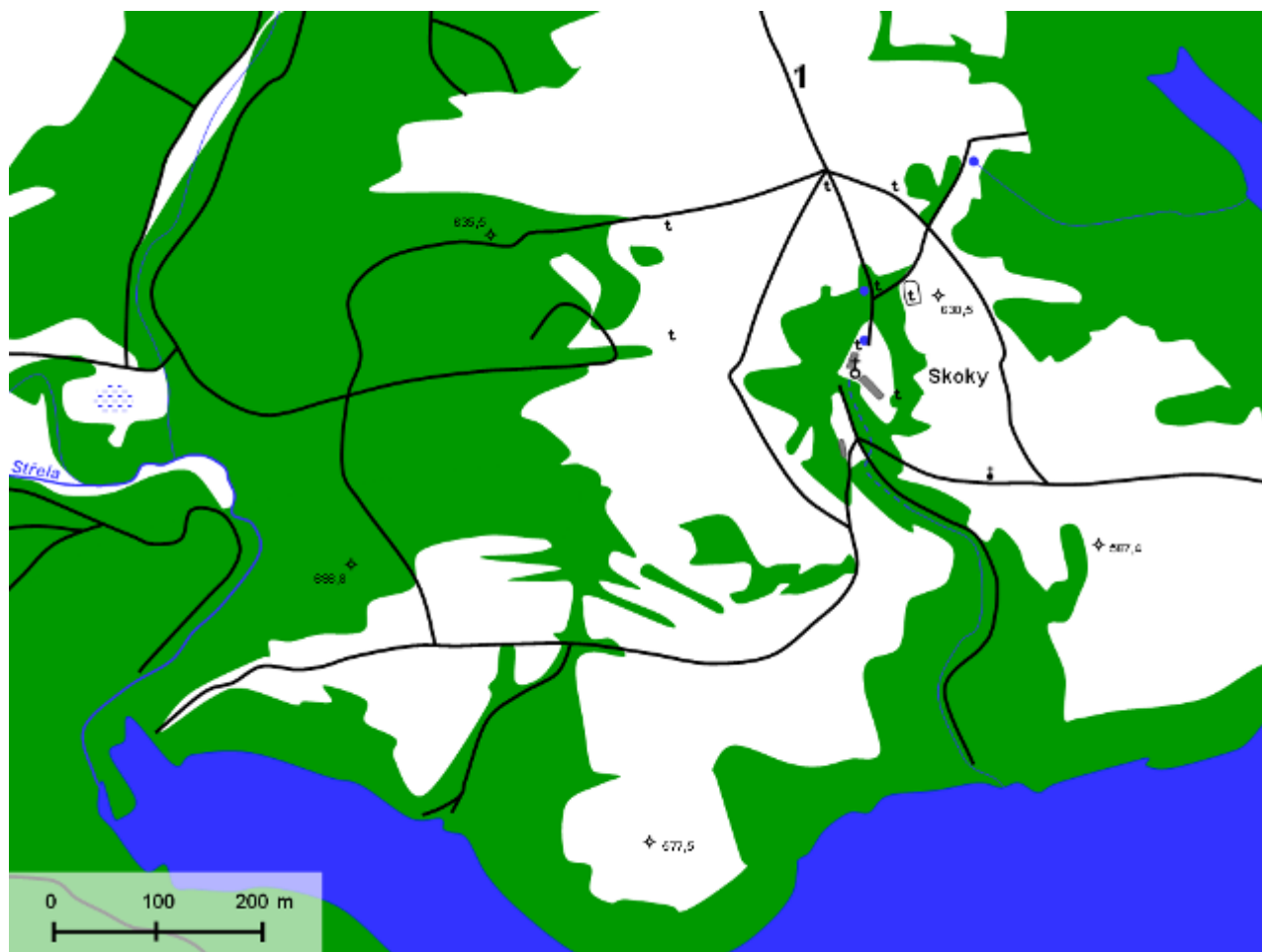
Mapový podklad, který pochází těsně před dobou zániku obce. Pod Skoky již neexistuje ves Mlyňany. Již existuje JZD v okolních vesnicích, Skoky zaznamenávají vzrůst počtu cest, zakládají se cesty, které se Skokům vyhybají a vedou na pole kolem. Cesty, které sloužily vsi, ale stále zůstávají. Některé cesty jsou zahrazovány závaly tehdejšího režimu, z důvodu konání poutí, které režimu nevyhovovaly.

55 - Stav cestní sítě na mapě z 50.let 20.století

Dnešní stav (2009)

Největší proměna cestní sítě nastala mezi mapováním z 50.let a dnešním stavem. Skoky zanikají, údolí pod Skoky je zatopeno Žlutickou přehradou, mlýny v okolí zanikají nebo jsou zatopeny. Hlavní příjezdovou cestou se stává cesta od Polomu (na mapě označen a číslem 1), protože cesta od Mlýňan je zatopena. Pole a louky v okolí jsou obdělávány z okolních vesnicí a není tedy důvod, aby existovali cesty od zaniklé vsi. Cesty vedou kolem Skoků zejména od hlavní příjezdové cesty z Polomu.

56 - Stav cestní sítě dnešní stav (2009)

Stav dnešní cestní sítě (2009)

V následující části je popsán dnešní stav cestní sítě na území Skoků a v blízkém okolí. K jednotlivým označením cest (např. C1) v textu patří příslušné číslo v mapce (v tomto případě 1), která je vložena pod textem níže.

- C1 Cesta vedla od kostela nahoru, na okraji cesty stály domy č.p. 6 a 7, jinak dále vede na hranici dvou sadů. Dále pokračuje malým úvozem, před vstupem cesty na louku zarostla ruderalními porosty. Značená je jen na stabilním katastru jako obsluhová cesta dvou domů. Na jiných mapováních není značena.

57 - C1

- C2 Cesta kolem bývalé hospody k dnešní přehradě, před vesnicí vede velmi hlubokým úvozem, dále ve vesnici po zděné terase. Značena je na všech vojenských mapováních.

58 - C2

- C3 Cesta od kostela na východ od Skoků. U kostela vedla po terase, 150m od kostela vstupuje do velmi hlubokého úvozu. Za úvozem na konci vesnice vstupuje na terasu, na konci vesnice zahýbá na pole, kde není zřetelná.

59 - C3

- C4 Nejprve vede po okraji vesnice a dále vede jako C19 směrem k mlýnu. Značena jen na mapě z 50.let.
- C5 Pokračování cesty C3 na poli je nezřetelná.

C6 Cesta začíná uprostřed vesnice, poté vstupuje do úvozu.

C7 Cesta od kostela na západ, přístupová cesta ke sklepům a sadům. Před koncem vesnice vstupuje do hlubokého a zřetelného úvozu. Na poli zcela zaorána (úvoz), jen tmavý pás ruderálních porostů.

60 - C6

C8 Cesta od rozcestí s C10. Slouží především zemědělcům.

C9 Nová cesta vedoucí okolo Skoků přes C1, C2 a C10, slouží především zemědělcům pro obdělávání půdy, aby nemuseli jezdit přes zaniklé Skoky.

61 - C7 – ve vesnici

C10 Dnes ještě fungující cesta od Skoků k Havlovu mlýnu kolem kapličky S3. Po této cestě chodila procesí od kapličky do Skoků. Ve vesnici lemována asi 1m vysokou kamennou zdí, místy rozpadlou na pravé straně (směrem ke Skokům).

62 - C7 – na poli za Skoky – tmavý pás ruderálních porostů (kopřivy) značí bývalou dnes zaoranou úvozovou cestu

C11 Cesta od kostela k dnešní přehradě, jedna z cest která se používá i dnes. Dříve hlavní cesta spojující Skoky s okolím. Byla nejširší ze všech cest v okolí, na významu nabývá na 3 vojenském mapování, jinak je značená na všech vojenských mapováních. V dolní části obce můstek přes potok se zábradlím, dále napravo (k přehradě) velmi hluboký potok.

C12 Cesta vede od stodoly ve Skokách a C11. Na konci vesnice vede do úvozu, ale dnes odchýlená vlevo, dále od Skoků je dnes zarostlá. Sloužila zemědělcům, aby se dostali na pole. Je značena na všech voj. mapováních.

C13 Cesta kolem Skoků. Dnes slouží zemědělcům pro přístup na pole. Nevede přes Skoky díky náročnému terénu. Značena je jen na dnešní mapě.

63 - C10 za kapličkou

C14 Hlavní cesta do Skoků. Dnes nejdůležitější příjezdová cesta do Skoků. Vede od křížku nad Skoky do Skoků. Zaznamenána na 2 vojenském mapování. Na 3. vojenském mapování přebírá její význam cesta k přehradě. Dnes jediná komunikační cesta se světem. Po této cestě v dnešní době přijíždějí všichni poutníci.

64 - Most přes C11

C15 Cesta od C14 k hřbitovu a dále. Hned u odbočky až k hřbitovu je vyšší než byla. Na stranách zbytek aleje (jen ve Skokách).

C16 Bývalá přístupová cesta k domům č. 13, 14., vede od C15. Lemována javorovým stromořadím.

65 - C11 k přehradě

C17 Vede od cesty C18 s S7, dále prochází remízem (návršíčko). Vede dolů k rozcestí s S8. Dříve sloužila zemědělcům. Na mapách od 2. vojenského mapování (1836-1852) do mapování z 50.let 20.století.

C18 Vede od rozcestí s S2 dále kolem S7 až na Vraní vrch. Oproti původní pozici se liší posunutím o 2m, lemována keři. Sloužila především zemědělcům a jako přístupová cesta na Vraní vrch. V některých obdobích také jako přístupová cesta k Röhrerovu mlýnu. Zakreslena na mapách je od 2.vojenského mapování dodnes.

66 - C12

C19 Pokračování C15 od hřbitova. Za haldou přes cestu (na rozcestí) pokračuje úvozem dnes zarostlým nejprve osikami, pak bezy. Za posedem po křížení s další polní cestou je zarostlá. Více C20.

67 - C15 – od křižovatky s C14

C20 Jde do hlubšího porostu, dále vede z kopce dolů, dříve vedla podél Ratibořského potoka. Občas je lemována šípky. Dnes se nepoužívá a nahradila ji cesta o pár metrů vedle - polní cesta používaná zemědělci, která je méně zřetelná a ne moc dlouho využívána. Na mapách již od 1.vojenského mapování, dnes se jen výrazně zkrátila a vede jen k lesu.

68 - C21

C20 Polní cesta dnes využívaná zemědělci. Vede lesem dolů z kopce směrem k přehradě, jinak po poli. Pravděpodobně už trochu déle používaná pro obhospodařování polí a luk. Na mapách není zakreslena.

C21 Cesta od Skoků na Polom, dnes

hlavní komunikační cesta, více popsáno v C14. Dnes je hliněná a zpevněná kameny, výmoly, proto je širší (vyjetá od aut), na některých místech objíždíky přes pole pro auta (ty jsou v celkem dobrém stavu).

69 - C21

C22 Cesta od hřbitovu k C1, dnes zaniklá, je vidět terénní val, za hřbitovem u cesty stojí lípa. Za lípou vede po poli, kde dnes není již tak zřetelná, sloužila zemědělcům, kteří přijížděli od Polomu.

70 - C25 za S8

C23 Hliněná cesta, místy rozbitá, dnes pravděpodobně celkem dost využívaná auty a zemědělci. Vede od C21 k Jísenickému potoku, k bývalému Röhroerovu mlýnu a dále na Hlineč. Využívaná také lesníky a „turisty“. Zpevněná a udržovaná (odtoky vody, šterkování). Vede po ní jedna z cyklotras Cesta z města 4.

C24 Zaniklá cesta. Dnes nic nenalezeno. Na mapách od 1.vojenského mapování (1764-1768 a 1780-1783) do mapování z 50.let 20.století. Dříve nahrazovala dnešní C23 a vedla stejným směrem jako C23.

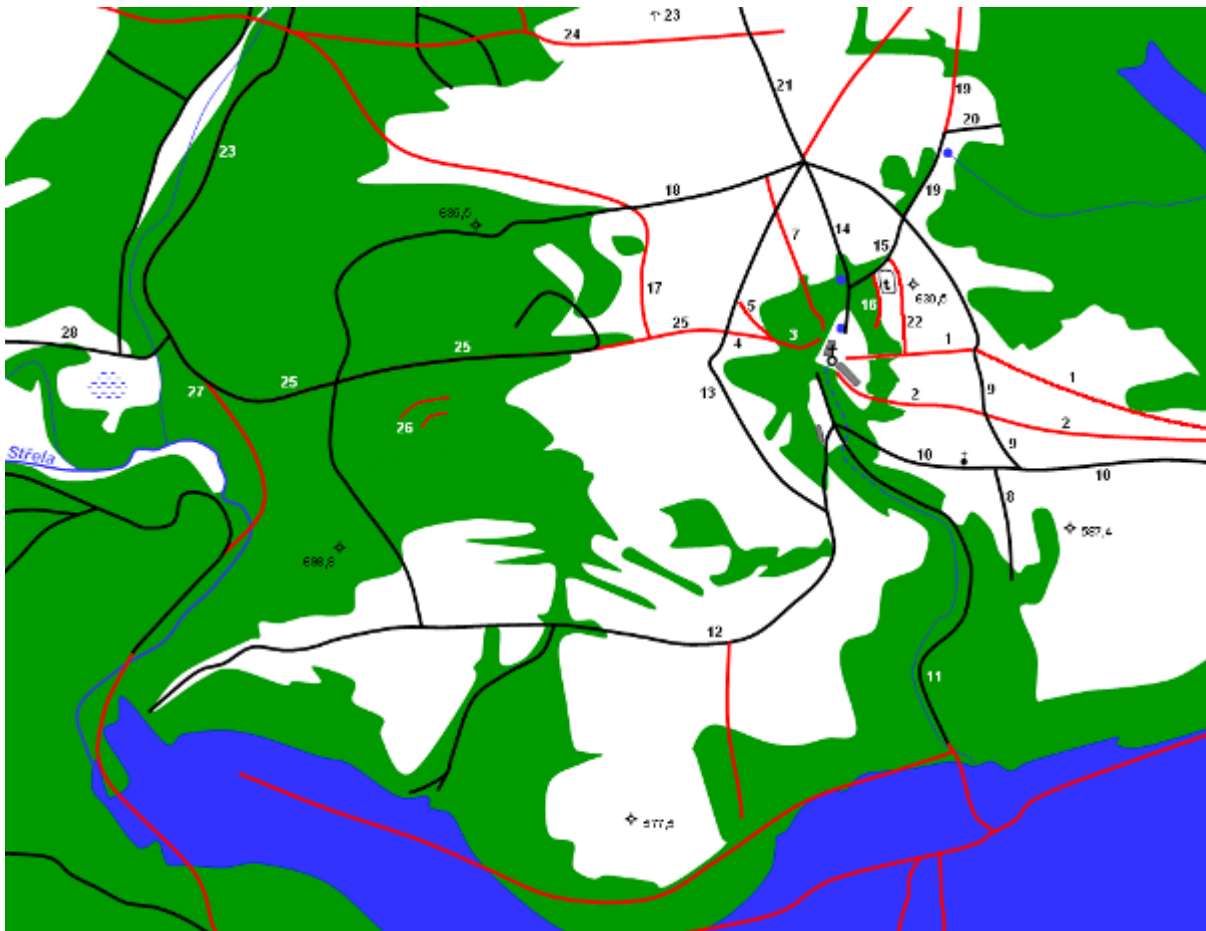
C25 Cesta kolem S8 od Skoků dolů k bývalému Röhroerovu mlýnu. Za křížkem se rozděluje na dvě cesty a každá vede po jedné straně údolí. Pravá (směrem k mlýnu) vede Skoky – mlýn, levá zahýbá na konci údolí po úpatí Vraního vrchu. V údolí Jísenického potoka vede cesta po louce až na křižovatku u mlýna.

C26 Vrstevnicové cesty. Nevíme odkud kam vedly. Dále se začínají rozpadat. Na kopci jsme našli takové dvě a obě stejné.

C27 křižovatka tří cest

1. vede z Havraního vrchu
2. vede také z vrchu ale spíše po vrstevnici
3. cesta ze Skoků (C25)

C28 Cesta u Röhrerova mlýnu. Vede od křižovatky s C25 a C23. Nejprve normální po poli (pro chatu v zadní části údolí), dále se stále zmenšuje, až se z ní stává pouhá stezka.

71 - Mapa k dnešnímu stavu cestní sítě (viz. výše) – černě vyznačeny dnes ještě fungující cesty, červeně zaniklé cesty (2009)

Syntézní část

Závěr

Vliv poutního místa na blízké okolí

Na závěr naší práce jsme se pokusili popsat vliv poutního místa ve Skokách na okolní krajinu.

Na začátek si musíme uvědomit, že přítomnost kostela a poutníků musela obec hodně ovlivnit z historického hlediska, právě to mohl být také jeden z důvodů proč byla obec srovnána se zemí. Pokud budeme srovnávat jiné vodní nádrže na pitnou vodu v Česku zjistíme, že vsi stojící ještě blíže nádrži nežli zaniklé Skoky, stojí dodnes. Jen na nádrži Želivka je jich více než šest.

Nakonec jsme se sami sebe zeptali jak poutní místo ovlivnilo krajinu. Z botanického hlediska se toho moc nezměnilo. Přibyly jen stromy vysazené člověkem a také pár drobných krajinných prvků jako jsou stromy vysázené u křížků. Vodní síť měla bývalou kašnu a byly vybudovány stoky pod kostelem. Studní tu bylo více než v obyčejné vsi. Budov obecně tu bylo více než u obyčejných vesnic. Byly také mnohem větší. Byla postavena fara, hospoda JZ od kostela a také hřbitov. Cesty jsou více upravované a udržované. Díky poutnímu místu tu máme křížky u javoru, jírovců a také křížky děkovné. A je jich více než normálně. Kaplička je tu také díky poutnímu místu. Avšak ves byla kvůli němu zničena.

Závěrem bychom tedy mohli říci, že poutní místo v mnoha směrech ovlivnilo krajinu a život vsi, a myslíme si, že z větší míry pozitivně. Ovšem kdyby tam nebylo, ves by nejspíše pořád žila svůj poklidný život.

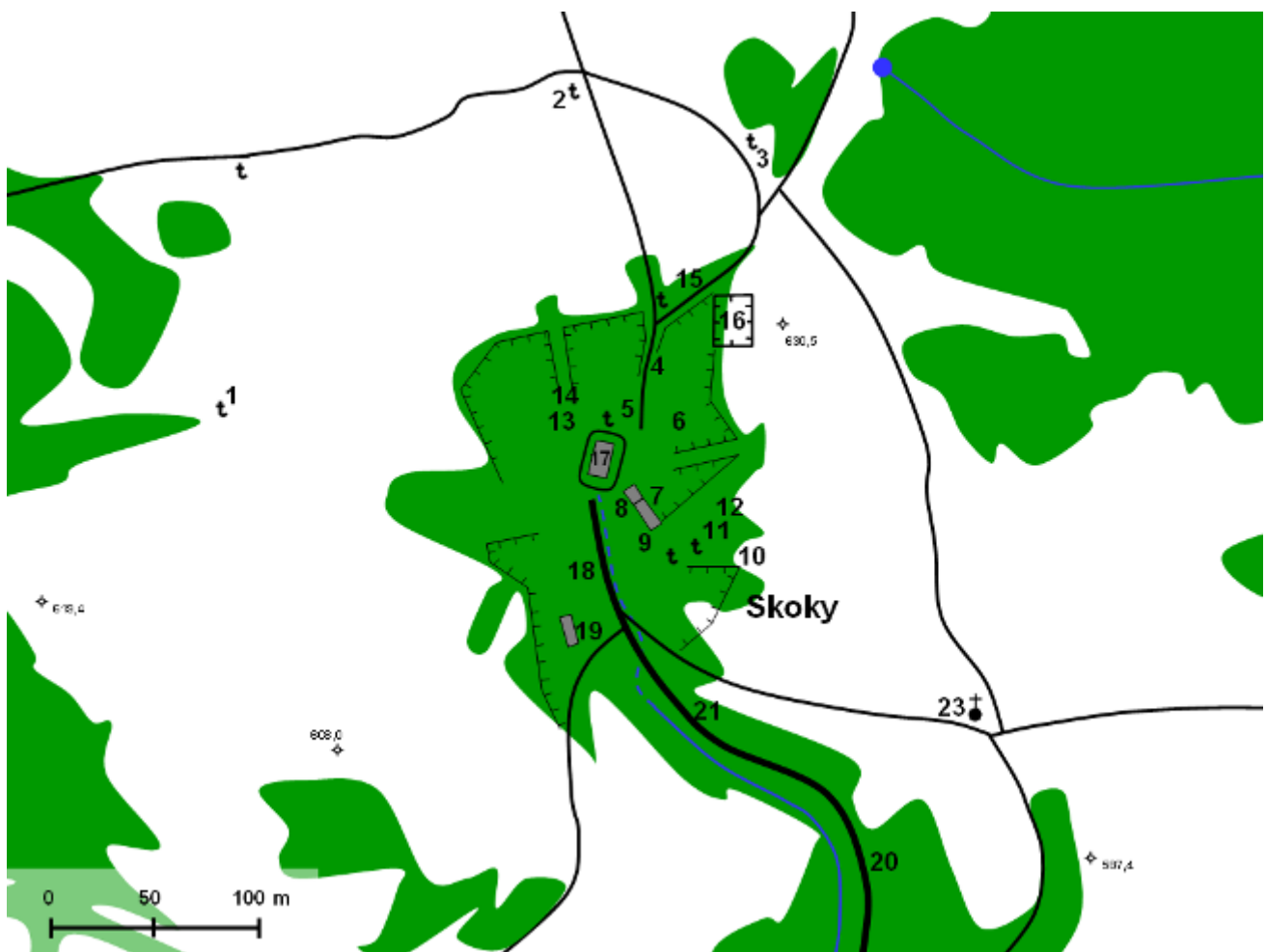
Významné a zajímavé body v zaniklé obci Skoky

1. křížek západně od Skoků u jírovců
2. křížek nad Skoky u javoru
3. křížek severozápadně od Skoků
4. hlavní příjezdová cesta
5. Skokovský pramen
6. sad u kostela
7. bývalá skokovská hospoda a studna
8. kamenné stupně pod bývalou hospodou
9. fara
10. farní stodola
11. loučka nad cestou za hospodou
12. vrch nad Skoky s výhledem na Vladař atd. – byliny z vesnického léčitelství; výhled na Žlutickou přehradu
13. sklípky nad kostelem
14. úvozová cesta od kostela a sklípků
15. cesta k hřbitovu
16. márnice a hřbitov
17. kostel
18. hrušňový, švestkový sad jižně pod kostelem
19. stodola

- 20. budova za stodolou
- 21. cesta k přehradě
- 22. kaplička
- 23. poslední dům ve Skokách směrem na jih (stabilní katastr)

Co u jednotlivých bodů popisujeme:

- 1 název
- 2 poloha
- 3 historie
- 4 charakteristika
- 5 příroda
- 6 fotografie
- 7 stará fotografie

72 - Mapa k významným bodům vsi Skoky

Název bodu	křížek u starých jírovců západně od Skoků
Popis a charakteristika bodu	Jedná se dva urostlé jírovce maďaly staré přibližně 200 let. Mezi kmeny těchto stromů a pod jejich korunami spojujícími se dohromady je ukryt podstavec křížku. Dříve okolo vedla cesta od Rohrerova mlýna do Skoků.
Poloha	Na bývalé cestě mezi Rohrerovým mlýnem a Skoky, dnes uprostřed louky.
Historie	Na mapách je značen od 1836-1852 dodnes.
Mapování	Objevuje se v období druhého vojenského mapování.
Příroda	Dva staré jírovce maďaly obklopují křížek (stáří přibližně 200 let), v okolí bezy.
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	1

Název bodu	křížek nad Skoky na hlavní příjezdové cestě od Polomu
Popis a charakteristika bodu	Vyvýšený bod v okolní krajině, na kterém se nachází votivní křížek. Tento křížek má oproti okolním křížkům z okolí masivnější podstavec. Těsně vedle křížku se nachází majestátně se tyčící javor klen.
Poloha	Na křížení cest Polom – Skoky a Skoky – Rohrerův mlýn.
Historie	Tento křížek byl postaven roku 1833.
Mapování	Již na prvním vojenském mapování v roce 1764-1768 a 1780-1783.
Příroda	Nachází se u vzrostlého javoru kleny (stáří přibližně 100 let). Louky v okolí velmi bohaté (dříve jako pole).

Stará fotografie (pokud je k dispozici)	 <p data-bbox="1010 560 1299 592">Foto konec zimy 2006</p>
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	 <p data-bbox="1771 911 2101 943">(vpravo při rekonstrukci)</p>
Označení v mapě	2

Název bodu	křížek severovýchodně od Skoků
Popis a charakteristika bodu	Obnovený dřevěný křížek, nacházející se nedaleko bývalé cesty a zároveň kousek od hřbitova. Křížek má zachovaný podstavec a ohraničení čtyřmi kamennými sloupky. Z pohledu od křížku u javora je zakryt křovím trnek a šípků.
Poloha	Nachází se severovýchodně od Skoků.
Mapování	Již na 1. vojenském mapování. byl zaznamenán. Stojí dodnes.
Příroda	Louka, šípký.

Současná fotografie (pokud je k dispozici)		
Označení v mapě	3	

Název bodu	hlavní úvozová příjezdová cesta	
Popis a charakteristika bodu	Cesta vede od Polomu ke skokovskému kostelu. Cesta jde přibližně po rovině až zhruba 200 metrů za votivní křížek pod javorem, kde začíná klesat do úvozu. Klesání je poměrně prudké a cesta je zde od dešťů vymleta. Po levé straně se odpojuje cesta, která vede okolo hřbitova. Po pravé straně úvozu vystupuje skalní výchoz s viditelným zvrstvením svoru.	
Poloha	Část cesty od motivního křížku nad Skoky ke skokovskému kostelu.	
Mapování	První zmínka je na druhém vojenském mapování 1836-1852.	
Příroda	Ve vesnici v okolí lada a zarůstající rozvaliny vesnice (převážně javor s příměsí jasanu, skupinky topolů, na krajích bříza). V keřovém patře bez černý, místy trnka, ojedinělé lísky, jasmín a angrešt. V podrostu kopřivy, vlašovičnick, kerblík.	
Současná fotografie (pokud je k dispozici)		
Označení v mapě	4	

Název bodu	pramen nad kostelem
Popis a charakteristika bodu	Vývěr vody se nachází nad kostelem pod zbytkem zpevňující zidky jednoho ze statků. Okolí přemene je bahnité, samotný pramen není vydatný. Pramen není nijak podchycen.
Poloha	Nachází se nad kostelem na místě, kde se dříve nacházela budova.
Příroda	V okolí vrba jíva, javor klen, jahodník.
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	5

Název bodu	sad nad kostelem
Popis a charakteristika bodu	Ovocné stromy ve svahu východně od kostela nad koncem příjezdové cesty k bývalé níže položené budově.
Poloha	Východně od kostela
Příroda	Hlavně třešeň, hrušeň, jabloň, švestka, mirabelka, topol osika, lípa malolistá, bříza, borovice, javor, vzrostlý dub, jasan, hodně malin, kopřiva, růže šípková. Člověk vysadil ovocné stromy, lípy, růže šípkové.

Současná fotografie (pokud je k dispozici)		
Označení v mapě	6	

Název bodu	hospodský komplex	
Popis a charakteristika bodu	Zachovalá budova, kterou můžeme rozdělit na tři části. První sloužila jako obytná, druhá sloužila jako stáje a chlév a třetí byla stodola.	
Poloha	Nachází se východně od kostela na kamenné terase.	
Historie	Původní číslo popisné hostince bylo 21. Je to jedna z mála budov, které se dochovaly dodnes. Dodnes je zřetelný nad vchodem německý nápis <i>Gasthaus</i> . Při demolici obce v 60. letech se obyvatelka z bývalého hostince odmítla vystěhovat, a proto budova nebyla zbourána. Zemřela v roce 1882, utonula ve studni za záhadných okolností.	
Mapování	Císařské otisky stabilního katastru z roku 1841.	
Příroda	Okolí zarostlé ruderálními porosty (kopřiva).	
Současná fotografie (pokud je k dispozici)		

Označení v mapě	7
-----------------	---

Název bodu	stará fara
Popis a charakteristika bodu	Čtvercové základy budovy rozdělené na tři oddělené výškové stupně. Poslední stupeň, který je nejnižší, sloužil jako zahrádka.
Poloha	Nacházela se pod hospodským komplexem.
Mapování	Objevila se pouze na císařských otiskách stabilního katastru z roku 1841.
Příroda	Základy jsou zarostlé travinami a ruderálním porostem, liliovitě jako pozůstatek zahrady.
Označení v mapě	8

Název bodu	nová fara
Popis a charakteristika bodu	Prázdná plošina pod kamennou výztuží svahu. Uprostřed plošiny se nachází otevřená jámka.
Poloha	Nacházela se pod hospodským komplexem východně od kostela
Historie	Fara byla postavena stavitelem Fernandem Schindlerem z Podbořan za částku 44.460,19 rakouských korun. Základní kámen stavby byl položen 29. dubna 1904 v 5 hodin. Fara byla dokončena 11. června 1904.
Mapování	Objevuje se pouze na mapě z 50. let 20. století
Příroda	Plocha je porostlá travinami a smrk stříbrný.
Označení v mapě	9

Název bodu	stodola za hospodou
Popis a charakteristika bodu	Ze stodoly zbyly pouze rozvalené zdi. V kopci v severní části objektu stojí dobře zachovalá zeď stejně jako více nápadná, 3m vysoká zeď na jihu. Dodnes je zřetelná cesta, která k ní vedla nad novou farou.
Poloha	Hospodská stodola se nacházela východně od hospody samotné pod vrcholem kopce.
Mapování	Objevuje se pouze na mapě z 50. let 20. století.
Příroda	Hlavně jasan, javor mlč, několik vrb jív, třešeň, bez černý, ruderalizováno.
Stará fotografie (pokud je k dispozici)	

Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	10

Název bodu	louka nad cestou
Popis a charakteristika bodu	V létě žlutě kvetoucí louka bohatá na floru.
Poloha	Nachází se nad cestou vedoucí přes hospodský komplex ke stodole číslo 10.
Příroda	Janovec.
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	11

Název bodu	vrch nad Skoky s výhledem na Vladař
Popis a charakteristika bodu	Travnatý vrch, byliny z vesnického léčitelství, výhled na Žlutickou přehradu, vrch Vladař , celkový reliéf krajiny a její celková opuštěnost.
Poloha	Vrch severovýchodně nad Skoky s výhledem na vrch Vladař (osídlen již v době bronzové).

Příroda	Rozchodník, mateřídouška, jetel, jalovec, třešeň, lípa malolistá a borovice lesní.
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	12

Název bodu	sklípky nad kostelem
Popis a charakteristika bodu	Poblíž cesty, která se vnořuje do úvozu, se nacházejí dva zachovalé sklípky ve svahu nad sebou.
Poloha	Nacházejí se severozápadně od kostela.
Historie	Naproti sklepům dříve stával statek (mapa z 50.let 20.století).
Mapování	Prvně se objevují na mapě z 50. let 20. století, kde jsou zakresleny jako již rozbořené budovy.
Příroda	Javor, jilm, šerík, pámelník, jasmín a v podrostu ruderální druhy.
Kresba (pokud je k dispozici)	13

Název bodu	úvozová cesta vedoucí od kostela do polí
Popis a charakteristika bodu	Zaniklá cesta vedoucí od kostela na sever úvozem do polí.
Poloha	Cesta začínala na cestě okolo kostela. Vedla kolem statků a dvou dobře zachovalých sklípků do úvozu, ze kterého se vynořila na začátku polí nad Skoky. Na poli pozůstatek cesty jako tmavý pás ruderálních porostů.
Mapování	Na mapách je zobrazována na císařských otiskách a mapě z 50. let 20. století.
Příroda	V první polovině je cesta téměř znepřístupněna ruderálním a invazivním porostem, druhá polovina je pod

	stínem stromů mnohem chudší.
Současná fotografie (pokud je k dispozici)	
Označení v mapě	14

Název bodu	cesta k hřbitovu
Popis a charakteristika bodu	Cesta krytá korunami stromů.
Poloha	Odbočuje z hlavní cesty na sever do polomu ke hřbitovu a poté se dále stáčí na západ.
Mapování	Objevuje se od mapy císařských otisků do dnešního mapování.
Označení v mapě	15

Název bodu	hřbitov s márnicí
Popis a charakteristika bodu	Hřbitov ve tvaru čtyřúhelníku s nespočtem náhrobků porostlými travinami a křovinami. V severovýchodní části se nachází márnice.
Poloha	Severovýchodní Skoky.
Historie	Márnice spolu se hřbitovem byla založena roku 1749. Márnice stojí v jihovýchodním rohu objektu. Na hřbitově se dochovalo dohromady 102 náhrobků, z toho 64 německých, 2 české a 36 neidentifikovaných. Na hřbitově jsou také náhrobky potomků zakladatele zdejší kaple, rodiny Lienertů.
Mapování	Objevuje se od mapy císařských otisků do dnešního mapování.
Příroda	Traviny a křoviny.

Stará fotografie (pokud je k dispozici)		zima 2006
Kresba (pokud je k dispozici)	16	

Název bodu	kostel	
Popis a charakteristika bodu	Barokní kostel Panny Marie se dvěma věžemi.	
poloha	Nachází se uprostřed vesnice na kamenné terase.	
Historie	Stavbu kostela na místě bývalé kaple umožnil stoupající zájem poutníků a s ním i množství obětních peněz, v letech 1728 – 1739 to bylo již 12 522 zlatých. Barokní stavba zasvěcená Panně Marii byla postavena v rozmezí let 1736 – 1738.	
Mapování	Objevuje se od mapy císařských otisků do dnešního mapování.	
Stará fotografie (pokud je k dispozici)		

Současná fotografie (pokud je k dispozici)		Panoramatická fotografie věží kostela.
Označení v mapě	17	

Název bodu	stodola v dolní části Skoků	
Popis a charakteristika bodu	Budova sloužila jako stodola. Střecha je porostlá travinami. Na boku stodoly ze severní strany je proražen otvor o velikosti 2,3 × 1,9m. Zřetelné zbytky po příčkách do úrovně prvního patra, které nevedly až na druhou stranu. Zepředu budovy byla dvě velká posouvající se od sebe vrata. V zadní zdi jsou 4 pravidelné otvory, které sloužily pro protáhnutí oje vozů. Je možné, že spodní silnější a širší podezdívka, je starší než nástavba.	
Poloha	Nachází se v jižní části Skoků při západní straně cesty, která vedla do Mlyňan.	
Mapování	Prvně se objevuje na mapě stabilního katastru z roku 1841. Budova stojí dodnes.	
Příroda	Okolí stodoly je silně ruderalizováno.	
Současná fotografie (pokud je k dispozici)		
Kresba (pokud je k dispozici)	19	

Název bodu	cesta k přehradě	
------------	-------------------------	--

Popis a charakteristika bodu	Cesta od kostela k přehradě, jedna z cest, která se používá i dnes. Dříve hlavní cesta spojující Skoky s Mlyňany a okolím.
Poloha	Cesta vede od Skoků k přehradě na jih.
Mapování	Je na všech mapováních.
Stará fotografie (pokud je k dispozici)	 <p>Konec zimy 2006</p>
Označení v mapě	20

Název bodu	poslední dům ve Skocích směrem na jih (na stabilním katastru)
Popis a charakteristika bodu	Zasypané základy budovy. Nízké zídky do 0,5m nad zemí. V zadním úseku domu se dochoval zčásti železobetonový sklípek.
Poloha	Nachází se na východní straně cesty do zaniklých Mlyňan, poslední dům na jih od Skoků.
Mapování	Budova není zakreslena na žádných mapováních.
Příroda	Základy budovy jsou zarostlé ruderálním porostem, travinami a bezy.
Označení v mapě	21

Název bodu	hospodářská budova
Popis a charakteristika bodu	Zachovalé zdi čtvercového půdorysu. Budova měla dvě větší vrata po stranách naproti sobě. Střecha budovy byla sedlová. Zřetelné rozdělení na dvě patra, v zadní zdi otvory po trámech. Nejspíše sloužila jako hospodářská budova. Možná to byly stáje. V budově nebyla nejspíše okna.

Poloha	Nachází se jižně od kostela. Jedna z nejjižněji položených budov.
Mapování	Nachází se na mapě z 50. let 20. století.
Příroda	Objekt je zarostlý ruderálním porostem, bezy a javory.
Kresba (pokud je k dispozici)	22

Název bodu	kaple
Popis a charakteristika bodu	Malá kaple s předělávanou střechou a fasádou.
Poloha	Nachází se jihovýchodně od skokovského kostela.
Historie	Od této kaple dříve chodila procesí ke kostelu. Dříve zde byl obraz Panny Marie.
Mapování	Nachází se na třetím vojenském mapování.
Stará fotografie (pokud je k dispozici)	 <p>Konec zimy 2006 (před opravou)</p>

Současná fotografie (pokud je k dispozici)		
Označení v mapě	23	

Přílohy

Poznámka: U příloh neproběhla jazyková korektura.¹ Tímto se čtenářům omlouváme.

Dodatek k historii

Tento e-mail jsme dostali v závěrečné fázi dodělávání sborníku a proto nemohl být doplněn do textu:

Dnes jsem z kláštera dostal zajímavý dopis od bývalého učitele a starosty Skoků, PhDr. Dědiče, který tam působil od r. 1947. Psal si tehdy deník a z něho pak napsal knihu Kantor z Mářina Dvora, vydanou Slov. lit. fondem v r. 2003. Mimo jiné také tvrdí, že ve Skocích žil přímý potomek zbojníka Jánošíka, lidi byli většinou negramotní a tak se ve svých 22 letech se stal starostou Skoků. Nabízí své vzpomínky na minulost. Je z Vlachova Březí, buď by přijel do Skoků nebo my za ním. Škoda nevyužít tohoto zdroje informací!

J. Schierl

Rozhovor s Cecílií Hlaváčkovou

Rozhovor veden dne: 12. 6. 2009

Délka rozhovoru : 1:26:38

Rozhovor byl veden s: Cecílií Hlaváčkovou (CH)

Rozhovor vedl: Vojtěch Nedbal (VN); dále se ptali: Štěpán Macháček (ŠM), Tomáš Kekrt (TK), Matouš Bičák (MB), Honza Chaloupek (HC)

Přítomni byli: Cecílie Hlaváčková, Jiří Schierl, Štěpán Macháček, Vojtěch Nedbal, Tomáš Kekrt, Honza Chaloupek, Matouš Bičák, Matěj Horák, Mirek Pavlíček, Jakub Jindra, David Štěpánek

Rozhovor byl veden v prostorách kláštera Teplá, které se nazývají čeledník. Jedná se o barokní místnost s bohatou štukovou výzdobou. Tato místnost má dobrou akustiku. Rozhovor trval 1 hodinu 26 minut a 38 vteřin. Vedl ho Vojtěch Nedbal. Během rozhovoru se také ptali Štěpán Macháček, Matouš Bičák, Tomáš Kekrt a Honza Chaloupek a také Jiří Schierl. Nesmíme opomenout ani na samotnou pamětnici Cecílii Hlaváčkovou, která nám poskytla mnoho zajímavých informací. Všichni účastníci byli v dobré náladě. Nešvar pamětnice bylo časté skákání do řeči a rychlá mluva.

- ONA ...Sloužily tam ty mše česky... sem do kostela
MY A to jste chodila rovnou už jako malá s rodičem sem do kostela
No
MY Jasný
MY A ta mše když tady byla německy nebo česky, nebo byla vícejazyčná,
nevíte_
MY To asi ze začátku tady byl německej kněz a potom... takový upřímný
Takže tam chodili i Češi na ty poutě, taky z těch okolních obcí?

MY Ano no.
 A nebyly tu nějaké potíže, třebaže by se Češi a Němci nějak
 Ne, ne, to bylo dobrý, v pohodě.
 MY Takže si nepamatujete, že byste tam třeba chodili po té pouti vždycky?
 No tak já jsem necho... ne, my jsme to měli blízko, ne, trochu si jsme
 popovídali s lidma, ne, se známýma, no a šli domu.
 Na faru jste se třeba dostala?
 Taky,
 Ta byla tady za rohem, že jo ta fara vlastně?
 No, no, no
 A vzpomenete si, jak to tam třeba vypadalo? Jaký dojem na vás ta fara
 udělala?
 No na faře jsem asi byla určitě, no ale spíš víc v tom kostele jako no
 A třeba jestli si nevzpomenete, jestli když se na faru tady pod tou
 hospodou, tak po pravý straně ještě před farou byl takový velký dům, jestli si
 nepamatujete?
 Nevim o tom
 Nevíte o tom , už nepamatujete
 Tady bydleli až pod tím kopcem až Řezníčkovi, to si pamatuju, ale
 jinak nevim
 Hm
 My jsme se pak odstěhovali v pětapadesátým no
 Jako odsud'
 No
 Do té vedlejší vsi
 Ne,
 Nebo
 Tam k Toužimi
 Aha
 Do Krásného Hradu jsme se odstěhovali, tak už potom. Na tu pout' no
 jako měla jsem potom malý děti, to už tak nějak nešlo, ale když mě to vyšlo
 tak jsem ještě někdy šla na tu pout'. A teď to už zase jezdívám
 Já se Vás chci zeptat , nepamatujete si na tu eh ženu, která se tady
 utopila , když eh
 No
 To tady
 No ani nevim jak se jmenovala, já to nevim. Ale ona se ani asi
 neutopila, ona spadla do té studny a tam bylo něco, nějaká překážka, ani tu
 neměla žádnou pomoc
 Bez pomoci
 No bez pomoci, no
 ON Nemohla se už dostat ven
 No to se nemohla
 No to se... můj tady byl Pavel před poutí, on si to šel podívat... tak i
 s tou paní mluvil, no i na té pouti byla, no a potom, já nevim když se to jako
 stalo to taky nevim. Syn její bydlel v Úseči, kousek takže sem zrovna nepřišel,
 když se to neštěstí stalo . Ona tam asi šla na večer pro tu vodu, protože se tam
 svítilo v tom bytě
 To už zůstalo
 A to už bylo naposledy no.. Bylo jí škoda, byla jí škoda, byla to hodná

pani

A ona tady teda zůstala jediná v té vsi
Asi...

Eště se chci zeptat, když tady nějaký eh teda lidi opravdu třeba z daleka, když sem jeli na tu pout'

Cože?

Když sem jeli nějaký lidi opravdu z hodně daleka, tak odkud sem třeba chodili, jestli třeba chodili ze Žlutic nebo jestli chodili třeba i od vás

I ze Žlutic chodili, ano. I... ještě dál. Voni sem jezdívali autobusem na tu pout'. Jezdívalo dost lidí, no. No a teď jaksí tedy potom oni když už že jo, jaksí byli, oni sem jako nemohli. Až potom zase, když se to trošku urovnalo tak potom zase jezdili

A tam takhle dolů k tý přehradě, tam byla dřív asfaltová silnice nebo nějaká jenom eh hliněná?

Hm

Jestli nevíte

Já nevím... no asi nic moc asi jen taková holt pěšina. No ale když tam nebyla ta voda tak se dalo jezdit tam no a teď už ne.

Protože když tam jezdili ty autobusy tak tady museli mít nějakou lepší cestu

No... voni jezdívali taky takhle od tý Údrče a od toho Bochova, taky tam tudy.

A kde třeba parkovali, protože jestli sem přijelo třeba 5 autobusů

Tam nahoře, voni sem nejeli, to ne. Tam bylo... Dneska je tam toho dřeva plno

Jo, jo, jo

Tak tam někde vždycky zajeli kus tam

Tam je takovej, takovej pomníček teďka u těch dřev, tam byl nějaký křížek

To byl křížek no, a byl tam dlouho. Já nevím jestli vloni nebo kdy to, myslím že jo,

ON Předloni ještě

Letos mi jeden pán říkal on má v Toužili přímo toho baráku jak bydlíme ale on bydlí ve druhým vchodě takže ten křížek už tam není

Aha, hm

A teď jsem koukala... a to von by zase neříkal... voni to tak vopravili, tak se to zdevastovalo všechno a že prej tam má bejt nověj nějaký, no já nevím, kluci to dělají

No

Koukám že sou tu myši!

Je tady nějaká jedna myš

No tak hoši, ještě no, co ještě vás napadá? Tak Janku

Já bych se vás chtěl zeptat eh, tam na kopci eh ve Skokách vzadu, tam byl na kopci jak je vyhlídka na žlutickou přehradu takovej velkej dům? Nevzpomínáte si na něj?

ONA Nevím, nevím.

ON Skoky, skoky?

Co to tam bylo Jirko? Ty nevíš? Já nevím taky nevím nic

ON Já sem se totiž... namotal ... chvíli tady potom jsem byl až v Praze jednou dobou

ON Já nevím, nevím co to tam bylo kde sme
 Ve Varech taky když jsem křečoval
 Počkej, mlč.
 Bylo to tak skoro úplně skoro na hřebeni, když se šlo od fary tam dál
 tak tam asi po dvě stě metrech nebo tři sta tam eh měl bejt
 Hm já nevím , nevím.
 Hm
 JS Jakoby v pokračování tý farní zahrady myslíš
 No tam po té cestě
 JS Jo kolem toho křížku jak je zazděný
 ON Jó tam byly kamarádi ve Varech, já sem dělal
 JS Protože tam k té faře patřilo hospodářství tak tam bejvala stodola. No a
 vlastně tou stodolou se projíždělo k polím farním, takže to co tam ta ruina je to
 bude nejspíš stodola
 Hm, hm
 A třeba nevíte, jestli ta cesta co byla tady příjezdová to byla nějaká
 hliněná cesta polní nebo lesní, jako je to teďka vlastně nebo byla nějaká lepší
 Nebyla lepší
 Nebyla
 ... No, asi to nebylo takový vyježděný, protože tolik aut nebylo, že jo
 To ne.
 Ale jinač to nebylo lepší
 No a ještě se zeptám k těm poutím. Když byla ta pouť hlavní v tom
 červenci, tak jestli tady byla třeba jenom jedna mše, nebo jich bylo víc během
 dne?
 No ...
 Nebo jaký byl vlastně program, jak to vlastně probíhalo?
 No asi myslím, že tam mše byla, a potom nějaké pobožnosti odpoledne
 Jasně, jo, hm ...
 A ta stodola
 To já nevím
 ON No je nás tady dost, kdybychom začali křečovinu, tak by jsme byly
 bohatý jednou
 Já se jenom chci zeptat, tady dole ve Skokách je tam vlastně už jenom
 jeden barák
 Ta stodola
 ON Mlyňany, ne?
 ONA No to né, ty už jsou pod vodou
 ON No dobře
 ONA No ty už nejsou
 ON Tam hospodařili...
 Jestli se nepamatujete jestli tam byl nějaký větší komplex toho statku
 Rovnou pod tím kostelem když se tam jde
 No já nevím. Tady to bylo, ty baráky tu byly tak to bylo asi všude
 spadnutý
 ON Nó
 Nevím jiného tu asi nic nebylo
 Vzpomenete si třeba něco tady tomu pramenu, jestli když tady byla ta
 pouť, jestli chodili ty poutníci k tomu pramenu nebo jestli se vyloženě
 soustředila, soustředily do toho kostela

No tak říkali, že je léčivý, ten pramen, no
Třeba brali si to lidi nějak, do nějaké nádoby jako domu, tu vodu
nebo... nevíte?
Nevím, já jsem si ji asi nebrala nevim
Hm
Když to je hrozně dávno,
ON No jo, no... no. My jsme pít nesměli, no
Nech toho. Tak se teď napij
Vy jste na ty , já jsem tady teda nebyl, ale vy jste tady na ty poutě
chodili před válkou, jo ještě, nebo po válce
Po válce
Takže, takže vlastně v tom roce čtyřicet šest, a to tady měli, to tady
sloužili česky, nebo sloužilo se latinsky samozřejmě že jo
No
Ale kázání bylo česky jo?
No to ze začátku tu byl německej kněz
Hm
Potom byly ty český kněží
ON Tady by se nám už špatně spalo
A vy jste tady spali normálně
Ně...
Že říkáte, že ste tady spali...
Von mluví z cesty
A to byli, to byli premonstráti tepelský?
Ne ze začátku ne, až pak, já nevím od kdy... Já nevím
A nevíte, jaký to byli kněží, jestli tady byl opat Tyl na nějaký tý pouti
z Teplý
Taky na pouti byl i ten, z Prahy jak se jmenoval
Beran
Jak
Beran
Ten byl až potom, ale předtím
Předtím
Teď už to nevim
ON Já už sem to zapomněl všechno.
...a Beran tady taky byl
Hm
A pak vlastně v těch devadesátech letech , nějak těsně po instalaci byl i
nynější arcibiskup že jo, Vlk.
ON Já už jsem si udělal ten kurz no a
Nech toho...voni se ptaj na kostel
Na poště sem taky byl
Na kostel se ptají
Kde?
Na kostel. Ke kostelu chtějí vědět něco
Jo na kostel
Na Skoky, na Skoky
Skoky
Na kostel? Jsme taky chodily do kostela
Vy jste teda

No z tych Martic a
 Jo jo
 A vy jste chodili do kostela sem
 ONA Sem, no
 ON No
 Jkao v neděli , každou neděli
 No, ano
 Hm
 A třeba v tu neděli byl kostel plnej jako lidí, bylojich tady hodně?
 No bylo jich dost, no plnej asi ne
 No tak von je velkej
 Ale... a bylo jich hodně
 No to asi bylo běžný že chodili z okolních vsí sem, to byl takovej farní kostel tady.
 ON I ze školy, jako...
 ONA A do školy jsme chodili z vrchu a
 A šetřili se ty žáci ne
 Všicki jeli do Údrče a ale do tý ... občas taky někdy v tom kostele jsme byly v Bochově, no ale víc sem do Skoků jsme chodili
 JS Tady vlastně škola tady ve Skocích po válce už nefungovala
 ONA Škola tu byla
 No bejvala tady škola ve vsi
 Já sem chodila do tý měšťanky do Bochova. Když jsme sem přišli, v tom čtyřicátýmšestým roce
 Tady byly teda, už v tý době sem chodili jenom samí Češi, Němci už sem žádný nechodili
 V tom čtyřicátýmšestým eště tam byly, chodili tam
 Chodili, jo
 Chodili
 A jako vztahy jste měli dobrý
 Dobrý no
 Normálně
 No
 To nebylo špatný, to bylo dobrý
 A třeba vzpomenete si jestli se tady konala nějaká pouť třeba po revoluci? Jestli to třeba někde bylo, jestli to někde říkali, že sem konala pouť třeba po revoluci
 Teďka? To první neděli červencovou, no a potom ... já nevím od kdy se koná, ta v květnu se dělá taky dělá pouť tady, ale od kterýho roku já nevím, to já sem sem už nechodila. My jsme se v pětapadesátým roce přestěhovali k tý Toužili do toho krásného hradu a to už ... Jenom na ten červenec, když se to dalo. Když se nedalo tak taky ne, to nešlo.
 Takhle když se přichází do Skoků, tak tam napravo hned teda na napravo byly po pravý ruce zbyly takový zídky, tak sem se chtěl zeptat, že tam pravděpodobně byl asi nějaký sady a taky jestli to byly ohraničení nějakéj těch sadů nebo jestli to bylo něco jinýho
 Sady?
 Jestli eh nebo co tam bylo takhle když se po pravý ruce jak jste vlastně přijížděli tak se vjede, vjede do tý vesnice, tak co tam bylo.
 V tom Polomu?

Tady ve Skokách
 ONA Jo ve Skokách
 ON Skoky, skoky
 Já nevím, já jsem tam snad ani, to já si už nepamatuju, nevím, nevím
 Ono vlastně
 Pole, pole tam byly
 A jak se tam jde dolů tam napravo, tak tam byly, tam byly hnedka
 stavení
 Jo, jo, tam byli ty Řezníčkovi tam bydleli
 Napravo?
 No
 Tam jako když se jde dolů tak je taková jedna cesta, ta jako jde po
 vrstevnici a pak se jde dolů
 No tam byly, tam bydleli Řezníčkovi. Tam kolem nich jsme chodili
 vždycky, tak ty si pamatuju
 Aha
 ONA A bydleli tady Kramárovi, ale někde asi tam dole. Nevím, kde bydleli
 ON Kramárovi? No ty byly v tom
 ONA Tady ve Skokách bydleli.
 ON No, Skoky, Skoky
 No, vždyť my jsme ve Skokách, v kostele přímo, víš? Bylo tady dost
 lidí, ale já nevím.
 ON Já potom jsem si začal chodit, jsem si udělal tu krejčovinu, no a
 ONA Nech toho
 ON Jsem taky potom krejčoval.
 Bud' zticha
 Třeba když tady byla pouť byly tady ještě nějaký, byly tady ještě
 nějaký děti? Na těch poutích, jestli sem chodili?
 Byly děti, byly, chodili
 Kolik jich třeba tak bylo? Když se chodilo v tu neděli, tak
 No tak
 Kolik jich třeba chodilo
 Já nevím. No s rodičema šli, no bylo jich tak dvacet, třicet jich mohlo
 být
 ON Ale nebylo to špatný. No!
 No já jsem tady taky byla s dcerkou tady na pouti. To byla malinká. My
 jsme sem chodili z těch Martinice takhle nahoru do kopce, ale s tím kočárkem
 to nešlo. Tak to jsem musela na Polom a tamtudy hořejškem. Byla tady i
 pokřtěná. A my jsme byly tady oddaný, v tomhle kostele to bylo
 šestadvacátého dubna, už je to šestapadesát let. (*v roce 1953*). To už je hodně,
 to už je hodně, co si člověk může pamatovat, nejde to moc
 Tam dole takhle u Střely tam neval dřív mlýn, kdysi taky, jestli jste
 taky, jestli oněm něco nevíte
 To bylo v těch Mlyňanech, ne?
 To taky, tam byl taky mlýn, ale eště tu byl jeden takhle dál
 ON Mlyňany byly pod Skokama ne?
 Nevím, nevím.
 A třeba v těch Mlyňanech, tak ten, ten, ten mlýn, jestli třeba o něm
 něco nevíte
 Já jenom vím, že tam ten mlýn byl, ale nevím. Já jsem to říkala, že nic

nevim
A vy jste teda na těch poutích tady byla i v těch šedesátech letech za komunismu, i když to bylo zakázaný, jo?
Ano, voni tam hlídali někde u Údrče a prej si to zapisovali, kdo jel sem a pak nevim. Já jsem... Mně nikdo nikdy nic neřikal.
Jo, takže jste chodila dál.
A chodilo, bylo tady o poznání míň lidí?
Ale, jo. Trošku míň asi bylo.
A když byly ty poutě po válce, ještě, byly tady kolem třeba nějaký atrakce nebo jak bejvá na pouti
No něco tu bylo. I sem přijeli
A byla tady třeba i nějaká kapela?
ON No, občas se nějaký muzikanti taky objevili
Možná, že něco bylo
Tak co budeme, do kdy
No už půjdeme domu.
Nevíte, když sem přišli nějaký lidi opravdu z dále, tak jestli tady někde přespávali v těch staveních ve Skocích nebo jestli se po pouti vydávali domů
Nevim, ale nevim.
Protože jak to tak vypadá tak tam za tou hospodou co tady stojí
pravděpodobně byla nějaká stáj, jestli někdo přijel na koni
ON Počkej, kdo byl na hospodě, to jméno?
Nevim, nevim, já jsem tak jako ty hospody nenavštěvovala, já to nevim.
A je možný, že tam byla i nějaká ubytovna v tý hospodě, že tam bylo možný přespát
Já už nevim
Můžu se zeptat, nějaký blízký přátele, se kterýma byste se dlouhodobě znali, jste tu měli?
Nevim, ono už ty lidi vymřeli a ...nevím. No jestli by něco nevěděla, hele Jirko, z Třebouně, jak se jmenuje
ON Třebouň
JS Hlaváčková
Ta je odsad' přímo?
No bydleli tady
Tady bydlela
JS Vlastně jí patřil statek. Po nich vlastně zbyla ta stodola
Teď už to bude. Kam to teď budeme cestovat pěšky?
Kde ona tam bydlí Hlaváčková v Třebouni. Nevíte?
Nevím.
ON No tak jak to máme ještě daleko.
No ještě, ještě hodně daleko. Autem je to kousek
JS Pane Duříš, vy jste jezdil i po Tepelsku, že jo?
ON No
JS Protože pan Ďuriš dělal pošťáka a jezdil tady vlastně po širokým dalekým okolí. tal by jste se ho mohli zeptat na některý jiný lokality
ON Pošťáka sem děla a všechno možný
ONA Von dělal u toho krejčího ve Štědrý a pak toho nechal a děla na pošťě
ONA A jak jste se tady pohyboval, to jste jezdil na koni nebo na kole?
ONA Kolo a pionýra, vid'?

A vy jste tady byl, do Skoků už jste nejezdil to už, to už byly zavřené
S poštou ne
Jezdil ze Štědrý s panem farářem do Skoků, do kostela, za nevěstou. A
když ho pan farář nesvez, tak jel na kole až do těch Morotic. A v zimě na
lyžích. A trvalo mu to tři roky, byl vytrvalej

ON No a ... teď bych se ještě do toho pustil.

ONA Už to nejde

ON Co, nešlo? Ale šlo.

ONA No já jsem říkala, že nic nevím, no tak já to nemůžu. Já bych ráda byla
něco řekla, už to nejde.
Na ty pověsti jste se ptali. Jestli se nevážou nějaký pověsti tady k tomu
kraji třeba ke Skokům nebo
Nevím. Já nevím
Paní Ďuriš reaguje na odpověď určenou pro nás 32:12 – 32:28

JS No to je právě ten problém s těma pověstma, že jak se vlastně
vyměnovalo to obyvatelstvo, tak samozřejmě byla taková velká vůle nějak se
s těma Němcema přátelit. Ale vznikla tam jazyková bariéra pochopitelně od
řady lidí a samozřejmě tady bohužel nedošlo k tomu předání prostě, v tom
historickým povědomí, přenesení vlastně těhletých informací na to, na ty
nově přicházející obyvatele. Protože ta výměna byla dost rychlá na to aby se to
nějak přeneslo
A třeba, vzpomenete si třeba, že jste šla přímo k tomu obrazu?

ONA Kam
K tomu obrazu, jak tady visel? Tady visel obraz

ONA No
Panny Marie Pomocný

ONA No tam se chodilo
A jak to, jak to probí probíhalo, když se tam chodilo k tomu obrazu.
Skončila mše, jo, a potom se šlo k obrazu?
Ta mše, chodívalo, já asi až ne až nakonec jako se když se vybíraj‘
peníze v kostele do toho košíčku tak tam se chodívalo kolem toho oltáře a tam
taková pokladnička, tam se to dávalo. To asi nebylo úplně nakonec mše
hm
N tak, tak nějak v prostředku nějak tak, tak nějak to je uprostřed mše
Třeba nějaký zázraky, jestli si vzpomenete, třeba jestli někdo říkal, že
se mu vyplnila nějaká prosba nebo přání, jestli si nevzpomene. Nebo nějaký
přání, který se Vám vyplnilo

ON Šlo to všechno dobře pak to začlo zase ubývat no
Nevím, já sem si asi nic nepřála, nevím
No a teď už to tam doopravdy člověk, když na to kouká tak to upadá
Já jsem slyšela jakože ta voda uzdravila někoho, jak teče pod tím
kostelem, to jsem slyšela jinak
A nevíte z čeho bylo uzdravená
Né, nevím, to névim už
A někdo jako z lidí ve Vašem, ve Vašem věku, jako po válce až nebo se
to jenom tak vyprávělo ?
Já jsem to jenom slyšela jako vyprávět, no
Třeba z Vaší vesnice někdo třeba někdo takovej byl? Kolik vás tak z tý
vesnice sem chodilo do kostela? Třeba celá vesnice se sebrala a šla sem do
kostela nebo nikdo

- Jedna, dva, tři, čtyry. Tam bylo asi devět stavení nebo deset, tak nějak. To nebyl, to bylo malý takový. Taková malá osada.
Chodili jako všichni sem do kostela?
Ne, někdy někdo šel a někdy zase někdo nešel a tak. Všichni najednou
ne
- ONA I do Skoků chodili
No do Skoků, sem chodili do kostela. Ale chodilo nás dost. Na to že nás bydlelo tam málo
To jste , to jste šli společně vždycky třeba v tu neděli ráno nebo jste šli těch pár lidí z obce a šli jste
No, no, na jeden čas, ale ... A víte, že ani Vám to neřeknu, v kolik hodin to bývalo ta mše? Nevím
Ale dopoledne, ráno?
- ONA Ano, dopoledne
ON No a do školy už potom začli děti chodit
To jenom teďka máme my přesně ve dvanáct, no
- ON Tak co budeme
ONA Pudem domů
ON Domu?
ONA Stejně nic nevíme, tak co
ON Asi to bude se napít, ať se napije trochu, když tu máme něco, no a ...
Pudeme
A jak třeba eště, když se teda eh tady bourala ta ta ta vesnice, tak jestli třeba lidi třeba z okolních vesnic se proti tomu nějak nebouřili nebo nebou, nebo, ne, ne
- ONA Neprtestovali?
Neprtestovali?
No to já právě nevím, to já už jsem tady nebyla. Já jsem se odstěhovala v tom pětadesátém roce na jaře a březnu a právě. A do tý by ještě tady byli ty domky. A potom, já nevím, já nevím co to, co kdo to udělal nebo něco měli
- ON Ale no tak
ONA Ani jestli, no to, protestovali nevím. No určitě se jim to nelíbilo, ale jestli něco stejně nic nemohli dělat, že jo
- ON Ten to děla, ten zase tohle, no nebo některým to taky nešlo
ONA No a ty Martice to taky tam zbourali, to taky tam. No já jsem tam taky hodně dlouho nebyla. Když jdeme na pouť tak jdeme přes Polom tam tudy, ale jestli tam ještě něco stojí nevím a nebo to tam zbourali
A vzpomenete si kolik tady mohlo tak mohlo bejt třeba na na tu mši třeba ministrantů, jestli jich tam bylo třeba jenom dva nebo jestli jich tam bylo třeba deset
- ONA Jo na pouti bylo hodně
ON Já jsem naposledy dělal v Karlových Varech
ONA To já, jsem . Já jsem ze Slovenska
ON Potom ...
ONA A byla jsem tam a to bylo ve středu ve všední den a tam bylo ministrantů asi dvanáct. A já jsem říkala tomu panu faráři, že říkám: „Těda chudák pan farár, chudák má v neděli jednoho, dva ministranty a ve středu tolik a teda. Jak jsem mu to řekla? Že jsem se divím nebo co, že jsem se tomu divila, tak nějak a on mi řek na to: „A to tak špatně vyzerám? Jsem říkala, že ne, ale že tam má těch ministrantů tolik, že tomu jsem se divila, že u nás je jich

málo. Nikdo tam nejde. A někdy taky byl taky sám pan farář bez ministrantů.

ON Vždyť sem se dostal do takový dálky, no
A z těch zpovědníků, který jsou tady vevnitř, po mši třeba byly tady jako dlouhý fronty třeba těch lidí, který se přišli vyzpovídat
A ještě třeba tady, tady byly taky z venku taky zpovědnice, tak jestli se zpovídalo třeba i

ONA Venku?
No?

ONA O tom já nevím. Jenom tady vevnitř. No tak na tý pouti tam bylo dost lidí, jinač takhle asi moc jich tam nechodilo jenom ... Ale na pouti bylo hodně lidí u zpovědníků

ON Ono, šlo to dobře. No někdy to upadalo, někdy protože to bylo tak, taky že byli lidi co ... záviděli, tak týrali

ONA Ach jo

ON Nedali jim to, nedopřáli, někdy záviděli
Vy jste třeba když, když tady se teda chodilo v tu neděli, tak jestli se chodilo tím přímo jenom tím hlavním vchodem nebo těma bočníma vchodama, jestli třeba sem chodilo

ONA Jo, aj aj hlavním aj postraním, jo, to bylo otevřený
Jasně.

ON Teď už pudeme, ne?

ONA No je to hrozný na ten kostel se teď podívat
Byla jste třeba někdy nahoře na střeše se kouknout v kostel, nebo ve věži?

ONA Ve věži sem nebyla, na střeše taky ne (*smích*)

ON Počkej, jak pudeme
Byla jsem tady se jenom se podívat tady vevnitř a říkala jsem: „ Já tady budu bydlet a budu hlídat kostel, ale jenom jsem to tak řekla, protože já se bojím, já bych tady asi sama nebyla a nezůstala to vohlídat
A ještě tam takhle vzádu, byla taková malá místnůstka, kde byl taky takovej nějakej malej oltář, jestli nevíte? Jestli jste tam třeba někdy byla
Za hlavníma dveřmi tak hned po pravý ruce
No, hned takhle vedle.
Asi, asi, já nevím
Tak si založíme ...
Počkej nech toho
... krejčovinu ...
Dej pokoj!
Když nám nepude tohle, tak nám pude krejčovina. Pán Ďuriš mluví o krejčovině 42:37 – 42:56
Takhle když se hlavním vchodem vstoupilo, tak hnedka napravo byla taková místnost

ONA No
Tak jestli na ní pamatujete, že tam něco bylo. Takhle vpravo hnedka když se vešlo jako do kostela

ONA Já nevím, možná, že tam něco bylo, no
Nebyla jste tam

ONA Nevím já nevím ... Ne

ON Tak, kdo chce ať se napije

ONA Buď zticha už

- Pan Ďuriš hovoří o rozloučení. 43:40– 44:03
A jak vám se tady líbí ve Skokách? To musej bejt galeje
Mně se tady třeba líbí hodně
Líbí? Ale líbit jo, ale podmínky jsou špatný, ne?
Ne
Matěj Horák mluví o tom, že mu nevadí dnešní stav, protože neví, jak vesnice vypadal dříve. 44:28 – 44:42
Byla to hezká vesnička. A je pryč. A zbyl jen kostel a ani tomu nedají pokoj. Eště tam kdeco se dá ukradnout a už by kradli všechno. Je to hrozný. Ach jo.
- ON Von některý, tak některý těm lidem se závidělo no pak to začali do toho rejpat a to taky jim to špatně
- ONA Já myslím, že už stačí, ne? Stejně nic nevím. Jirko počkej
- ON To já když, sem se pustil, ve Varech jsem dělal, no a byli tam krejčové taky, dali jsme se dohromady
- ONA Buď ticho, stačí
Pan Ďuriš hovoří o “*krejčovíně*“ a paní Ďurišová ho okřikuje. 45:42 – 46:05
- Jestli sem teda chodíváte na ty poutě, potkáváte se tady třeba s někým, kdo tady třeba i dřív byl?
- ONA No, toho ...
Třeba jako z tý Třeboně nějaká ta paní
- ONA Jo i s Cilkou se tady potkáváme, taky.
Takže sem ještě chodej‘ pamětníci
- ONA Ano, chodí
A chodej sem i mladý lidi, třeba?
- ON Já se musím postavit nebo ...
No, taky mladý lidia byla sem tady vloni. Byl tady nějakej koncert nebo co to tu bylo. A tak jsem na když ja už je taky ale neznám. Dřív jsem je znala a už jsem koukala po kostele a teď tam nikoho tady neznám
A oni se k Vám třeba hlásej‘
- ONA Nikoho neznám, říká, mě taky nikdo a najednou, jo, mně oslovila Kčerjaková Viktorka, no. Ona bydlí myslím, že ve Žluticích. Je učitelka, už asi ve výslužbě, no už jo, no tak tak jsem měla radost. Když mně oslovila potom už jo, už jsem reagovala. No ten hlas je takovej pořád stejnej, no a
- ON No a mně měli taky rádi, když jsem něco udělal, no a šlo to, no
- ONA Tak ta bydlívala v Polomu a pak jsme sem chodívali do toho kostela
Bylo tady třeba někdy Slavnost Božího Těla?
- ONA To bylo, taky. Ta byla v červnu
To se chodilo venkem, někde venku se chodilo
No tak okolo toho kostela no a zase zpátky do kostela. To bylo a Jak je venku? Teplo nebo zima?
Teďka už Boží Tělo nebývá. Jenom v tom kostele je to, a tak. A ne aby si mi utek, já tě nebudu hledat nikde. Von asi někam potřebuje. Asi jo. Von je nemocnej. Von už neví nic, ani nikoho nezná. Je to špatný. Tak JS mi včera volal, jestli bych nešla a já říkám: „Já nevím, nevím, no ale já nemůžu sama. No tak prej pojede s náma. To bylo, neřek ani slovo.
Následuje nerozlišitelný šum. 48:54 – 49:06
- ONA Já bych vám ráda pomohla, chlapci, ale když se opravdu já už víc nevím ... A já jsem chodívala i s vnučkami sem na pout‘ a někdy bylo hezky a

někdy bylo dost ošklivě i v tom červenci, no
 Tak Vám mockrát děkujeme za Vaši ochotu, že jste sem takhle přijela
 kvůli nám. Že jste nám něco řekla, i když to nevypadalo
 ONA Neřekla. Já bych byla ráda pomohla, ale
 Tak se tu mějte a jak dlouho jste tady?
 Od úterka do pátku
 A kdy tu končíte
 Dva týdny, ale s přestávkami, vždycky pojedeme do Teplý do kláštera a
 tam budeme taky něco zkoumat v archivu zase a taky se musíme umet a tak

Rozhovor s paní Ďurišovou a panem Ďurišem

Rozhovor proveden ve Skocích (Mariánské Skoky) v sakristii kostela. U rozhovoru byli přítomni všichni členi expediční skupiny, pan Jiří Shierl, paní Ďurišová a pan Ďuriš.

Přepis rozhovoru s paní Ďurišovou a panem Ďurišem

ONA ...Sloužily tam ty mše česky... sem do kostela
 MY A to jste chodila rovnou už jako malá s rodičem sem do kostela
 No
 MY Jasný
 MY A ta mše když tady byla německy nebo česky, nebo byla vícejazyčná, nevíte_
 To asi ze začátku tady byl německej kněz a potom... takový upřímný
 MY Takže tam chodili i Češi na ty poutě, taky z těch okolních obcí?
 Ano no.
 MY A nebyly tu nějaké potíže, třebaže by se Češi a Němci nějak
 Ne, ne, to bylo dobrý, v pohodě.
 MY Takže si nepamatujete, že byste tam třeba chodili po tý pouti vždycky?
 No tak já jsem necho... ne, my jsme to měli blízko, ne, trochu si jsme popovídali
 s lidma, ne, se známýma, no a šli domu.
 Na faru jste se třeba dostala?
 Taky,
 Ta byla tady za rohem, že jo ta fara vlastně?
 No, no, no
 A vzpomenete si, jak to tam třeba vypadalo? Jaký dojem na vás ta fara udělala?
 No na faře jsem asi byla určitě, no ale spíš víc v tom kostele jako no
 A třeba jestli si nevzpomenete, jestli když se na faru tady pod tou hospodou, tak
 po pravý straně ještě před farou byl takový velký dům, jestli si nepamatujete?
 Nevim o tom
 Nevíte o tom, už nepamatujete
 Tady bydleli až pod tím kopcem až Řezníčkovi, to si pamatuju, ale jinak nevim
 Hm
 My jsme se pak odstěhovali v pětapadesátým no
 Jako odsud?
 No
 Do té vedlejší vsi
 Ne,
 Nebo
 Tam k Toužimi
 Aha

Do Krásného Hradu jsme se odstěhovali, tak už potom. Na tu pouť no jako měla jsem potom malý děti, to už tak nějak nešlo, ale když mě to vyšlo tak jsem ještě někdy šla na tu pouť. A teď to už zase jezdívám

Já se Vás chci zeptat , nepamatujete si na tu eh ženu, která se tady utopila , když eh
No

To tady

No ani nevím jak se jmenovala, já to nevím. Ale ona se ani asi neutopila, ona spadla do té studny a tam bylo něco, nějaká překážka, ani tu neměla žádnou pomoc

Bez pomoci

No bez pomoci, no

ON Nemohla se už dostat ven

No to se nemohla

No to se... můj tady byl Pavel před poutí, on si to šel podívat... tak i s tou paní mluvil, no i na té pouti byla, no a potom, já nevím když se to jako stalo to taky nevím. Syn její bydlel v Úseči, kousek takže sem zrovna nepřišel, když se to neštěstí stalo . Ona tam asi šla na večer pro tu vodu, protože se tam svítilo v tom bytě

To už zůstalo

A to už bylo naposledy no.. Bylo jí škoda, byla jí škoda, byla to hodná pani

A ona tady teda zůstala jediná v té vsi

Asi...

Eště se chci zeptat, když tady nějaký eh teda lidi opravdu třeba z daleka, když sem jeli na tu pouť

Cože?

Když sem jeli nějaký lidi opravdu z hodně daleka, tak odkud sem třeba chodili, jestli třeba chodili ze Žlutic nebo jestli chodili třeba i od vás

I ze Žlutic chodili, ano. I... ještě dál. Voni sem jezdívali autobusem na tu pouť.

Jezdívalo dost lidí, no. No a teď jaksí tedy potom oni když už že jo, jaksí byli, oni sem jako nemohli. Až potom zase, když se to trošku urovnalo tak potom zase jezdili

A tam takhle dolů k té přehradě, tam byla dřív asfaltová silnice nebo nějaká jenom eh hliněná?

Hm

Jestli nevíte

Já nevím... no asi nic moc asi jen taková holt pěšina. No ale když tam nebyla ta voda tak se dalo jezdit tam no a teď už ne.

Protože když tam jezdili ty autobusy tak tady museli mít nějakou lepší cestu

No... voni jezdívali taky takhle od té Údrče a od toho Bochova, taky tam tudy.

A kde třeba parkovali, protože jestli sem přijelo třeba 5 autobusů

Tam nahoře , voni sem nejeli , to ne. Tam bylo... Dneska je tam toho dřeva plno
Jo, jo, jo

Tak tam někde vždycky zajeli kus tam

Tam je takovej, takovej pomníček teďka u těch dřev, tam byl nějaký křížek

To byl křížek no, a byl tam dlouho. Já nevím jestli vloni nebo kdy to, myslím že jo,

ON Předloni ještě

Letos mi jeden pán říkal on má v Toužili přímo toho baráku jak bydlíme ale on bydlí ve druhým vchodě takže ten křížek už tam není

Aha, hm

A teď jsem koukala...a to von by zase neříkal... voni to tak vopravili, tak se to

zdevastovalo všechno a že prej tam má bejt novej nějakej, no já nevím, kluci to dělají

No

Koukám že sou tu myši!

Je tady nějaká jedna myš

No tak hoši, ještě no, co ještě vás napadá? Tak Janku

Já bych se vás chtěl zeptat eh, tam na kopci eh ve Skokách vzadu, tam byl na kopci jak je vyhlídka na žlutickou přehradu takovej velkej dům? Nevzpomínáte si na něj?

ONA Nevím, nevím.

ON Skoky, skoky?

Co to tam bylo Jirko? Ty nevíš? Já nevím taky nevím nic

ON Já sem se totiž... namotal ... chvíli tady potom jsem byl až v Praze jednou dobou

Já nevím, nevím co to tam bylo kde sme

ON Ve Varech taky když jsem krejčoval

Počkej, mlč.

Bylo to tak skoro úplně skoro na hřebeni, když se šlo od fary tam dál tak tam asi po dvě stě metrech nebo tři sta tam eh měl bejt

Hm já nevím , nevím.

Hm

PAN Jakoby v pokračování tý farní zahrady myslíš

SHIERL

No tam po té cestě

PAN Jo kolem toho křížku jak je zazděný

SHIERL

ON Jó tam byly kamarádi ve Varech, já sem dělal

PAN Protože tam k té faře patřilo hospodářství tak tam bejvala stodola. No a vlastně tou

SHIERL stodolou se projíždělo k polím farním, takže to co tam ta ruina je to bude nejspíš stodola

Hm, hm

A třeba nevíte, jestli ta cesta co byla tady příjezdová to byla nějaká hliněná cesta polní nebo lesní, jako je to teďka vlastně nebo byla nějaká lepší

Nebyla lepší

Nebyla

... No, asi to nebylo takový vyježděný, protože tolik aut nebylo, že jo

To ne.

Ale jinač to nebylo lepší

No a ještě se zeptám k těm poutím. Když byla ta pouť hlavní v tom červenci, tak jestli tady byla třeba jenom jedna mše, nebo jich bylo víc během dne?

No ...

Nebo jaký byl vlastně program, jak to vlastně probíhalo?

No asi myslím, že tam mše byla, a potom nějaké pobožnosti odpoledne

Jasně, jo, hm ...

A ta stodola

To já nevím

ON No je nás tady dost, kdybychom začali krejčovinu, tak by jsme byly bohatý jednou

Já se jenom chci zeptat, tady dole ve Skokách je tam vlastně už jenom jeden barák

Ta stodola

ON Mlyňany, ne?

ONA No to né, ty už jsou pod vodou

ON No dobře
 ONA No ty už nejsou
 ON Tam hospodařili...
 Jestli se nepamatujete jestli tam byl nějaký větší komplex toho statku
 Rovnou pod tím kostelem když se tam jde
 No já nevím. Tady to bylo, ty baráky tu byly tak to bylo asi všude spadnutý
 ON Nó
 Nevím jiného tu asi nic nebylo
 Vzpomenete si třeba něco tady tomu pramenu, jestli když tady byla ta pout', jestli
 chodili ty poutníci k tomu pramenu nebo jestli se vyloženě soustředila, soustředily
 do toho kostela
 No tak říkali, že je léčivý, ten pramen, no
 Třeba brali si to lidi nějak, do nějaké nádoby jako domu, tu vodu nebo... nevíte?
 Nevím, já jsem si ji asi nebrala nevím
 Hm
 Když to je hrozně dávno,
 ON No jo, no... no. My jsme pít nesměli, no
 Nech toho. Tak se teď napij
 Vy jste na ty , já jsem tady teda nebyl, ale vy jste tady na ty poutě chodili před
 válkou, jo ještě, nebo po válce
 Po válce
 Takže, takže vlastně v tom roce čtyřicet šest, a to tady měli, to tady sloužili česky,
 nebo sloužilo se latinsky samozřejmě že jo
 No
 Ale kázání bylo česky jo?
 No to ze začátku tu byl německý kněz
 Hm
 Potom byly ty český kněží
 ON Tady by se nám už špatně spalo
 A vy jste tady spali normálně
 Né...
 Že říkáte, že ste tady spali...
 Von mluví z cesty
 A to byli, to byli premonstráti tepelský?
 Ne ze začátku ne, až pak, já nevím od kdy... Já nevím
 A nevíte, jaký to byli kněží, jestli tady byl opat Tyl na nějaký tý pouti z Teplý
 Taky na pouti byl i ten, z Prahy jak se jmenoval
 Beran
 Jak
 Beran
 Ten byl až potom, ale předtím
 Předtím
 Teď už to nevím
 ON Já už sem to zapomněl všechno.
 ...a Beran tady taky byl
 Hm
 A pak vlastně v těch devadesátých letech , nějak těsně po instalaci byl i nynější
 arcibiskup že jo, Vlček.
 ON Já už jsem si udělal ten kurz no a
 Nech toho...voni se ptají na kostel

Na poště sem taky byl
 Na kostel se ptají
 Kde?
 Na kostel. Ke kostelu chtějí vědět něco
 Jo na kostel
 Na Skoky, na Skoky
 Skoky
 Na kostel? Jsme taky chodily do kostela
 Vy jste teda
 No z těch Martic a
 Jo jo
 A vy jste chodili do kostela sem
 ONA Sem, no
 ON No
 Jkao v neděli , každou neděli
 No, ano
 Hm
 A třeba v tu neděli byl kostel plnej jako lidí, bylojich tady hodně?
 No bylo jich dost, no plnej asi ne
 No tak von je velkéj
 Ale... a bylo jich hodně
 No to asi bylo běžný že chodili z okolních vsí sem, to byl takovej farní kostel tady.
 ON I ze školy, jako...
 ONA A do školy jsme chodili z vrchu a
 A šetřili se ty žáci ne
 Všicki jeli do Údrče a ale do tý ... občas taky někdy v tom kostele jsme byly
 v Bochově, no ale víc sem do Skoků jsme chodili
 PAN Tady vlastně škola tady ve Skocích po válce už nefungovala
 SHIERL
 ONA Škola tu byla
 No bejvala tady škola ve vsi
 Já sem chodila do tý měšťanky do Bochova. Když jsme sem přišli, v tom
 čtyřicátýmšestým roce
 Tady byly teda, už v tý době sem chodili jenom samí Češi, Němci už sem žádný
 nechodili
 V tom čtyřicátýmšestým eště tam byly, chodili tam
 Chodili, jo
 Chodili
 A jako vztahy jste měli dobrý
 Dobrý no
 Normálně
 No
 To nebylo špatný, to bylo dobrý
 A třeba vzpomenete si jestli se tady konala nějaká pouť třeba po revoluci? Jestli to
 třeba někde bylo, jestli to někde říkali, že sem konala pouť třeba po revoluci
 Teďka? To první neděli červencovou, no a potom ... já nevím od kdy se koná, ta
 v květnu se dělá taky dělá pouť tady, ale od kterýho roku já nevím, to já sem sem
 už nechodila. My jsme se v pětapadesátým roce přestěhovali k tý Toužili do toho
 krásného hradu a to už ... Jenom na ten červenec, když se to dalo. Když se nedalo
 tak taky ne, to nešlo.

Takhle když se přichází do Skoků, tak tam napravo hned teda na napravo byly po pravý ruce zbyly takový zídky, tak sem se chtěl zeptat, že tam pravděpodobně byl asi nějaký sady a taky jestli to byly ohraničení nějaké těch sadů nebo jestli to bylo něco jinýho

Sady?

Jestli eh nebo co tam bylo takhle když se po pravý ruce jak jste vlastně přijížděli tak se vjede, vjede do tý vesnice, tak co tam bylo.

V tom Polomu?

Tady ve Skokách

ONA Jo ve Skokách

ON Skoky, skoky

Já nevím, já jsem tam snad ani, to já si už nepamatuju, nevím, nevím

Ono vlastně

Pole, pole tam byly

A jak se tam jde dolů tam napravo, tak tam byly, tam byly hnedka stavení

Jo, jo, tam byli ty Řezníčkovi tam bydleli

Napravo?

No

Tam jako když se jde dolů tak je taková jedna cesta , ta jako jde po vrstevnici a pak se jde dolů

No tam byly, tam bydleli Řezníčkovi. Tam kolem nich jsme chodili vždycky, tak ty si pamatuju

Aha

ONA A bydleli tady Kramárovi, ale někde asi tam dole. Nevím, kde bydleli

ON Kramárovi? No ty byly v tom

ONA Tady ve Skokách bydleli.

ON No, Skoky, Skoky

No, vždyť my jsme ve Skokách, v kostele přímo, víš? Bylo tady dost lidí, ale já nevím.

ON Já potom jsem si začal chodit, jsem si udělal tu krejčovinu, no a

ONA Nech toho

ON Jsem taky potom krejčoval.

Bud' zticha

Třeba když tady byla pouť byly tady ještě nějaký, byly tady ještě nějaký děti? Na těch poutích, jestli sem chodili?

Byly děti, byly, chodili

Kolik jich třeba tak bylo? Když se chodilo v tu neděli, tak

No tak

Kolik jich třeba chodilo

Já nevím. No s rodičema šli, no bylo jich tak dvacet, třicet jich mohlo být

ON Ale nebylo to špatný. No!

No já jsem tady taky byla s dcerkou tady na pouti. To byla malinká. My jsme sem chodili z těch Martinice takhle nahoru do kopce, ale s tím kočárkem to nešlo. Tak to jsem musela na Polom a tamtudy hořejškem. Byla tady i pokřtěná. A my jsme byly tady oddaný, v tomhle kostele to bylo šestadvacátého dubna, už je to šestapadesát let. (*v roce 1953*). To už je hodně, to už je hodně, co si člověk může pamatovat, nejde to moc

Tam dole takhle u Střely tam neval dřív mlýn, kdysi taky, jestli jste taky, jestli oněm něco nevíte

To bylo v těch Mlyňanech, ne?

- ON To taky, tam byl taky mlýn, ale eště tu byl jeden takhle dál
Mlyňany byly pod Skokama ne?
Nevim, nevim.
A třeba v těch Mlyňanech, tak ten, ten, ten mlýn, jestli třeba o něm něco nevíte
Já jenom vím, že tam ten mlýn byl, ale nevim. Já jsem to říkala, že nic nevim
A vy jste teda na těch poutích tady byla i v těch šedesátejch letech za komunismu, i když to bylo zakázaný, jo?
Ano, voni tam hlídali někde u Údrče a prej si to zapisovali, kdo jel sem a pak nevim. Já jsem... Mně nikdo nikdy nic neřikal.
Jo, takže jste chodila dál.
A chodilo, bylo tady o poznání míň lidí?
Ale, jo. Trošku míň asi bylo.
A když byly ty poutě po válce, ještě, byly tady kolem třeba nějaký atrakce nebo jak bejvá na pouti
No něco tu bylo. I sem přijeli
A byla tady třeba i nějaká kapela?
- ON No, občas se nějaký muzikanti taky objevili
Možná, že něco bylo
Tak co budeme, do kdy
No už půjdeme domu.
Nevíte, když sem přišli nějaký lidi opravdu z dále, tak jestli tady někde přespávali v těch staveních ve Skocích nebo jestli se po pouti vydávali domů
Nevim, ale nevim.
Protože jak to tak vypadá tak tam za tou hospodou co tady stojí pravděpodobně byla nějaká stáj, jestli někdo přijel na koni
- ON Počkej, kdo byl na hospodě, to jméno?
Nevim, nevim, já jsem tak jako ty hospody nenavštěvovala, já to nevím.
A je možný, že tam byla i nějaká ubytovna v tý hospodě, že tam bylo možný přespát
Já už nevim
Můžu se zeptat, nějaký blízky přátele, se kterýma byste se dlouhodobě znali, jste tu měli?
Nevim, ono už ty lidi vymřeli a ...nevím. No jestli by něco nevěděla, hele Jirko, z Třebouně, jak se jmenuje
- ON Třebouň
JIRKA Hlaváčková
Ta je odsad' přímo?
No bydleli tady
Tady bydlela
- JIRKA Vlastně jí patřil statek. Po nich vlastně zbyla ta stodola
Teď už to bude. Kam to teď budeme cestovat pěšky?
Kde ona tam bydlí Hlaváčková v Třebouni. Nevíte?
Nevím.
- ON No tak jak to máme ještě daleko.
No ještě, ještě hodně daleko. Autem je to kousek
- JIRKA Pane Duříš, vy jste jezdil i po Tepelsku, že jo?
ON No
JIRKA Protože pan Duříš dělal pošťáka a jezdil tady vlastně po širokým dalekým okolí. tal by jste se ho mohli zkusit zeptat na některý jiný lokality
ON Pošťáka sem děla a všechno možný

- ONA Von dělal u toho krejčího ve Štědrý a pak toho nechal a děla na poště
A jak jste se tady pohyboval, to jste jezdil na koni nebo na kole?
- ONA Kolo a pionýra, vid'?
- A vy jste tady byl, do Skoků už jste nejezdil to už, to už byly zavřeny
S poštou ne
Jezdil ze Štědrý s panem farářem do Skoků, do kostela, za nevěstou. A když ho pan farář nesvez, tak jel na kole až do těch Morotic. A v zimě na lyžích. A trvalo mu to tři roky, byl vytrvalej
- ON No a ... teď bych se ještě do toho pustil.
- ONA Už to nejde
- ON Co, nešlo? Ale šlo.
- ONA No já jsem říkala, že nic nevím, no tak já to nemůžu. Já bych ráda byla něco řekla, už to nejde.
Na ty pověsti jste se ptali. Jestli se nevážou nějaký pověsti tady k tomu kraji třeba ke Skokům nebo
Nevím. Já nevím
Paní Ďuriš reaguje na odpověď určenou pro nás 32:12 – 32:28
- PAN No to je právě ten problém s těma pověstma, že jak se vlastně vyměnovalo to
SHIERL obyvatelstvo, tak samozřejmě byla taková velká vůle nějak se s těma Němcema přátelit. Ale vznikla tam jazyková bariéra pochopitelně od řady lidí a samozřejmě tady bohužel nedošlo k tomu předání prostě, v tom historickém povědomí, přenesení vlastně těhlentěch informací na to, na ty nově přicházející obyvatele. Protože ta výměna byla dost rychlá na to aby se to nějak přeneslo
A třeba, vzpomenete si třeba, že jste šla přímo k tomu obrazu?
- ONA Kam
K tomu obrazu, jak tady visel? Tady visel obraz
- ONA No
Panny Marie Pomocný
- ONA No tam se chodilo
A jak to, jak to probíhalo, když se tam chodilo k tomu obrazu. Skončila mše, jo, a potom se šlo k obrazu?
Ta mše, chodívalo, já asi až ne až nakonec jako se když se vybíraj' peníze v kostele do toho košíčku tak tam se chodívalo kolem toho oltáře a tam taková pokladnička, tam se to dávalo. To asi nebylo úplně nakonec mše
hm
N tak, tak nějak v prostředku nějak tak, tak nějak to je uprostřed mše
Třeba nějaký zázraky, jestli si vzpomenete, třeba jestli někdo říkal, že se mu vyplnila nějaká prosba nebo přání, jestli si nevzpomene. Nebo nějaký přání, který se Vám vyplnilo
- ON Šlo to všechno dobře pak to začlo zase ubývat no
Nevím, já sem si asi nic nepřála, nevím
No a teď už to tam doopravdy člověk, když na to kouká tak to upadá
Já jsem slyšela jakože ta voda uzdravila někoho, jak teče pod tím kostelem, to jsem slyšela jinak
A nevíte z čeho bylo uzdravená
Né, nevím, to nevím už
A někdo jako z lidí ve Vašem, ve Vašem věku, jako po válce až nebo se to jenom tak vyprávělo ?
Já jsem to jenom slyšela jako vyprávět, no
Třeba z Vaší vesnice někdo třeba někdo takovej byl? Kolik vás tak z tý vesnice

- sem chodilo do kostela? Třeba celá vesnice se sebrala a šla sem do kostela nebo nikdo
- Jedna, dva, tři, čtyry. Tam bylo asi devět stavení nebo deset, tak nějak. To nebyl, to bylo malý takový. Taková malá osada.
- Chodili jako všichni sem do kostela?
- Ne, někdy někdo šel a někdy zase někdo nešel a tak. Všichni najednou ne
- ON I do Skoků chodili
- No do Skoků, sem chodili do kostela. Ale chodilo nás dost. Na to že nás bydlelo tam málo
- To jste , to jste šli společně vždycky třeba v tu neděli ráno nebo jste šli těch pár lidí z obce a šli jste
- No, no, na jeden čas, ale ... A víte, že ani Vám to neřeknu, v kolik hodin to bývalo ta mše? Nevím
- Ale dopoledne, ráno?
- ONA Ano, dopoledne
- ON No a do školy už potom začli děti chodit
- To jenom teďka máme my přesně ve dvanáct, no
- ON Tak co budeme
- ONA Pudem domů
- ON Domu?
- ONA Stejně nic nevíme, tak co
- ON Asi to bude se napít, ať se napije trochu, když tu máme něco, no a ... Pudeme
- A jak třeba eště, když se teda eh tady bourala ta ta ta vesnice, tak jestli třeba lidi třeba z okolních vesnic se proti tomu nějak nebouřili nebo nebou, nebo, ne, ne
- ONA Ne protestovali?
- Ne protestovali?
- No to já právě nevím, to já už jsem tady nebyla. Já jsem se odstěhovala v tom pětapadesátym roce na jaře a březnu a právě. A do tý by ještě tady byli ty domky. A potom, já nevím, já nevím co to, co kdo to udělal nebo něco měli
- ON Ale no tak
- ONA Ani jestli, no to, protestovali nevím. No určitě se jim to nelíbilo, ale jestli něco stejně nic nemohli dělat, že jo
- ON Ten to dělá, ten zase tohle, no nebo některým to taky nešlo
- ONA No a ty Martice to taky tam zbourali, to taky tam. No já jsem tam taky hodně dlouho nebyla. Když jdeme na pouť tak jdeme přes Polom tam tudy, ale jestli tam ještě něco stojí nevím a nebo to tam zbourali
- A vzpomenete si kolik tady mohlo tak mohlo bejt třeba na na tu mši třeba ministrantů, jestli jich tam bylo třeba jenom dva nebo jestli jich tam bylo třeba deset
- ONA Jo na pouti bylo hodně
- ON Já jsem naposledy dělal v Karlových Varech
- ONA To já, jsem . Já jsem ze Slovenska
- ON Potom ...
- ONA A byla jsem tam a to bylo ve středu ve všední den a tam bylo ministrantů asi dvanáct. A já jsem řikala tomu panu faráři, že řikám: „Těda chudák pan farář, chudák má v neděli jednoho, dva ministranty a ve středu tolik a teda. Jak jsem mu to řekla? Že jsem se divím nebo co, že jsem se tomu divila, tak nějak a on mi řek na to: „A to tak špatně vyzerám? Jsem řikala, že ne, ale že tam má těch ministrantů tolik, že tomu jsem se divila, že u nás je jich málo. Nikdo tam nejde. A někdy taky byl taky sám pan farář bez ministrantů.

ON Vždyť sem se dostal do takový dálky, no
A z těch zpovědníků, který jsou tady vevnitř, po mši třeba byly tady jako dlouhý fronty třeba těch lidí, který se přišli vyzpovídat
A ještě třeba tady, tady byly taky z venku taky zpovědnice, tak jestli se zpovídalo třeba i

ONA Venku?
No?

ONA O tom já nevím. Jenom tady vevnitř. No tak na tý pouti tam bylo dost lidí, jinač takhle asi moc jich tam nechodilo jenom ... Ale na pouti bylo hodně lidí u zpovědníků

ON Ono, šlo to dobře. No někdy to upadalo, někdy protože to bylo tak, taky že byli lidi co ... záviděli, tak týrali

ONA Ach jo

ON Nedali jim to, nedopřáli, někdy záviděli
Vy jste třeba když, když tady se teda chodilo v tu neděli, tak jestli se chodilo tím přímo jenom tím hlavním vchodem nebo těma bočníma vchodama, jestli třeba sem chodilo

ONA Jo, aj aj hlavním aj postraním, jo, to bylo otevřený
Jasně.

ON Teď už pudeme, ne?

ONA No je to hrozný na ten kostel se teď podívat
Byla jste třeba někdy nahoře na střeše se kouknout v kostel, nebo ve věži?

ONA Ve věži sem nebyla, na střeše taky ne (*smích*)

ON Počkej, jak pudeme
Byla jsem tady se jenom se podívat tady vevnitř a říkala jsem: „ Já tady budu bydlet a budu hlídat kostel, ale jenom jsem to tak řekla, protože já se bojím, já bych tady asi sama nebyla a nezůstala to vohlídat
A ještě tam takhle vzádu, byla taková malá místnůstka, kde byl taky takovej nějaký malej oltář, jestli nevíte? Jestli jste tam třeba někdy byla
Za hlavníma dveřmi tak hned po pravý ruce
No, hned takhle vedle.
Asi, asi, já nevím
Tak si založíme ...
Počkej nech toho
... krejčovinu ...
Dej pokoj!
Když nám nepude tohle, tak nám pude krejčovina. Pán Ďuriš mluví o krejčovíně 42:37 – 42:56
Takhle když se hlavním vchodem vstoupilo, tak hnedka napravo byla taková místnost

ONA No
Tak jestli na ní pamatujete, že tam něco bylo. Takhle vpravo hnedka když se vešlo jako do kostela

ONA Já nevím, možná, že tam něco bylo, no
Nebyla jste tam

ONA Nevím já nevím ... Ne

ON Tak, kdo chce ať se napije

ONA Buď zticha už
Pan Ďuriš hovoří o rozloučení. 43:40– 44:03
A jak vám se tady líbí ve Skokách? To musej bejt galeje

- Mně se tady třeba líbí hodně
Líbí? Ale líbit jo, ale podmínky jsou špatný, ne?
Ne
Matěj Horák mluví o tom, že mu nevádí dnešní stav, protože neví, jak vesnice vypadal dřív. 44:28 – 44:42
Byla to hezká vesnička. A je pryč. A zbyl jen kostel a ani tomu nedají pokoj. Eště tam kdeco se dá ukradnout a už by kradli všechno. Je to hrozný. Ach jo.
- ON Von některý, tak některý těm lidem se závidělo no pak to začali do toho rejpat a to taky jim to špatně
- ONA Já myslím, že už stačí, ne? Stejně nic nevím. Jirko počkej
- ON To já když, sem se pustil, ve Varech jsem dělal, no a byli tam krejčové taky, dali jsme se dohromady
- ONA Buď ticho, stačí
Pan Ďuriš hovoří o “*krejčovíně*“ a paní Ďurišová ho okřikuje. 45:42 – 46:05
Jestli sem teda chodíváte na ty poutě, potkáváte se tady třeba s někým, kdo tady třeba i dřív byl?
- ONA No, toho ...
Třeba jako z tý Třeboně nějaká ta paní
- ONA Jo i s Cilkou se tady potkáváme, taky.
Takže sem ještě chodej‘ pamětníci
- ONA Ano, chodí
A chodej sem i mladý lidi, třeba?
- ON Já se musim postavit nebo ...
No, taky mladý lidia byla sem tady vloni. Byl tady nějakej koncert nebo co to tu bylo. A tak jsem na když ja už je taky ale neznám. Dřív jsem je znala a už jsem koukala po kostele a teď tam nikoho tady neznám
A oni se k Vám třeba hlásej‘
- ONA Nikoho neznám, říká, mě taky nikdo a najednou, jo, mně oslovila Kčerjaková Viktorka, no. Ona bydlí myslím, že ve Žluticích. Je učitelka, už asi ve výslužbě, no už jo, no tak tak jsem měla radost. Když mně oslovila potom už jo, už jsem reagovala. No ten hlas je takovej pořád stejnej, no a
- ON No a mně měli taky rádi, když jsem něco udělal, no a šlo to, no
- ONA Tak ta bydlívala v Polomu a pak jsme sem chodívali do toho kostela
Bylo tady třeba někdy Slavnost Božího Těla?
- ONA To bylo, taky. Ta byla v červnu
To se chodilo venkem, někde venku se chodilo
No tak okolo toho kostela no a zase zpátky do kostela. To bylo a
Jak je venku? Teplo nebo zima?
Teďka už Boží Tělo nebývá. Jenom v tom kostele je to, a tak. A ne aby si mi utek, já tě nebudu hledat nikde. Von asi někam potřebuje. Asi jo. Von je nemocnej. Von už neví nic, ani nikoho nezná. Je to špatný. Tak Jirka mi včera volal, jestli bych nešla a já říkám: „Já nevím, nevím, no ale já nemůžu sama. No tak prej pojedě s náma. To bylo, neřek ani slovo.
Následuje nerozlišitelný šum. 48:54 – 49:06
- ONA Já bych vám ráda pomohla, chlapi, ale když se opravdu já už víc nevím ... A já jsem chodívala i s vnučkami sem na pout‘ a někdy bylo hezky a někdy bylo dost ošklivě i v tom červenci, no
Tak Vám mockrát děkujeme za Vaši ochotu, že jste sem takhle přijela kvůli nám.
Že jste nám něco řekla, i když to nevypadalo
- ONA Neřekla. Já bych byla ráda pomohla, ale

Tak se tu mějte a jak dlouho jste tady?
Od úterka do pátku
A kdy tu končíte
Dva týdny, ale s přestávkami, vždycky pojedeme do Teplý do kláštera a tam
budeme taky něco zkoumat v archivu zase a taky se musíme umet a tak

Současný porost Skoků a okolí

Níže je podrobně popsán dnešní stav jednotlivých lokalit na zkoumaném území. Přesné vymezení lokalit je pod textem na porostových mapách.

- 1. Louka**
Nekosená louka skládající se převážně z různých trav, pcháče, rozrazilu rozekvíteku, bedeníku, vratiče, pryšce chv., ostružiny, pryskyřníku, svízelu b., ruderálů, kopřivy, svízelu přítuly, kerblíku, zvoneku, tařice. Louka zarůstá trkami.
Člověk: Dříve kosení teď zarůstá.
Stromové patro: 0 %
Doporučení: Odklizení povalovaného dřeva.
Ekologická stabilita: 2
- 2. Liniové společenstvo**
Ojedinele jabloň, na jihu jsou trky a severně přibývali vrby jívy, jilm, hloh, ruderály, pryskyřník, kerblík, rozrazil, růže šípková
Člověk: jabloň, trnka, růže šípková
Stromové patro: 90 %
Ekologická stabilita: 3
- 3. Niva**
Převážně vrba a střemcha, vrba jíva, jilm, bez č, kerblík, kopřiva, svízel, divoký chmel, lopuch, hloh, javor k., ojedinelá jabloň- jen na okraji
Člověk: Jabloně na okraji.
Stromové patro: 90 %
Doporučení: Zachovat
Ekologická stabilita: 4
- 4. Zaniklý sad**
Z největší pravděpodobnosti švestkový sad, hrušeň, jabloň, zarůstá trkami a ruderály, pryskyřník, kerblík, rozrazil, kopřiva.
Člověk: Vysadil sad
Ekologická stabilita: 3
Stromové patro: 40 %
Doporučení: Mrtvé -30 %-vykácet a vymítit keře, zbytek prořezat.
Zdravotní stav: 2-3
- 5. Lada - mezi a v zaniklých domech**
Převážně vrba, níž jilm, výš javor k., v podrostu- bez č. hodně a střemcha, ojedinele ovocné stromy- jabloň, vzrostlá třešeň, místy pámelník, chmel.
Člověk: Ovocné stromy, pámelník, chmel.
Stromové patro.: 60 %
Doporučení: Vysekat keř, porost a prořezat nebo nechat (není park)

- Zdravotní stav: 1-2
Ekologická stabilita: 3
6. Remízek
Několik třešní poblíž bývalé cesty s několika borovicemi a břízami, jeřáb, dost střemchy, jilm. V keřovém patru převážně slíva, na kraji janovec a bez, hloh místy ruderalizován, růže šípková.
Člověk: Vysazené třešně
Stromové patro.: 30 %
Doporučení.: Zachovat
Zdravotní stav: 1
Ekologická stabilita: 2 +
7. Louka- kosená druhově bohatá
Ekologická stabilita: 2
8. Louka- nekosená clasice
Jahoda, zarůstá trnkou.
Ekologická stabilita: 2
9. Lada
Převážně třešeň, místy švestka a angrešt, občas javor k., jilm, ruderali- na kraji hodně jasanů (rozcestí) a růže šípková.
Člověk: Vysadil růži a ovocné stromy a keře.
Stromové patro.: 70 %
Doporučení: Vysekat okolo třešní i jinde.
Zdravotní stav: 2-3
Ekologická stabilita: 3
10. Lada sad
Hruškový sad prorostlý převážně jasan, javor k., na kraji skupina vzrostlých lip a skupina akátů, zarostlý náletovými javory k.a jasan, bříza, vrba jíva, keře- bez č., janovec a trnka.
Člověk: Ovocné Stromy, lípy, akáty, jasan a javory, bez.
Stromové patro: 80 %
Doporuč.: Prořezat a zachovat.
Zdravotní Stav: 2
Ekologická stabilita: 3 -
11. Sad u hospody
Hl. třešeň, hrušeň, jabloň, švestka, mirabelka, topol osika, lípa malolistá, bříza, borovice, javor, vzrostlý dub, jasan, hodně malin, kopřiva, růže šípková.
Člověk: Ovocné stromy, lípa, růže šípková.
Stromové patro: 50 %
Doporučení: Vyřezat šípek, prořezat stromy a zbytek zachovat.
Zdravotní stav: Ovocné stromy 2-3, dub 3-, Ostat. 2-3-
Ekologická stabilita: 2 +

12. Lada- zarůstající rozvaliny vesnice
Převážně javor k., s velkou příměsí jasanu (světlejší místa), skupinka topolů, na kraji
bříza. V keři- bez č., místy trnka, ojedinělé lísky, jasmín a občas angrešt. V podrostu
kopřivy, vlaštovičník, kerblík.
Člověk: Líska, angrešt, jasmín
Stromové patro.: 90 %
Doporučení.: Zpřístupnit rozvaliny
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3
13. Hřbitov
Převážně javor k. s příměsí jasanu, bříza, několik lip, třešň (mimo), jeden zeraf
(*Thuja {túje}*). V podrostu- převážně pámelník, mladé jasanu, bedrník a pryskyřník.
Člověk: Třešň, lípa, pámelník, zeraf.
Stromové patro: 30 %
Doporučení: Vysekat podrost.
Ekologická stabilita: 2 -
Zdravotní stav: 2-3
14. Paseka v místě bývalé zástavby
(Nedávno vykáceno několik vzrostlých javorů a vrb jív). Nálety javoru a jasanu.
Vysoká ruderalizace- kopřiva, starček, kerblík, bršlice, chmel, svízel, šípek.
Člověk: Javor u domu, dům, chmel.
Stromové patro.: 0%
Doporučení.: Tažení dřeva, vysadit duby.
Ekologická stabilita: 2
Zdravotní stav: 2
15. Lesík poblíž vesnice
Převážně jasan a borovice lesní a příměsí javoru. V podrostu- bez č., růže šípková,
trnka, ojedinělá třešň.
Člověk: Třešň, růže šípková, bez č.
Stromové patro.: 90 %
Doporučení: Zachovat.
Zdravotní stav: 2 -
Ekologická stabilita: 3
16. Les v okolí vesnice
Javorovo jasanový les, na okrajích hl. javor s příměsí třešně se skupinou akátů, na jihu
několik jabloní. V podrostu- trnka, střemcha, bez č., silně roderalizováno.
Člověk: Třešně, akáty, jabloně, bez č.
Stromové patro.: 80 %
Doporučení.: Prosekat.
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3 -

17. Lada vesnice na bývalé zástavbě
Převážně javor s příměsí jasanu, třešně, jabloně a hrušky a více vrb a jilmů, na okraji střemcha a bez č. silně ruderalizováno.
Člověk: Sad na zahradě, bez č., ovocné stromy.
Stromové patro: 90 %
Doporučení: Prosekat.
Zdravotní stav: 2 -
Ekologická stabilita: 3
18. Niva ve vesnici
Převážně vrba jíva, jasan, několik třešní a bez č.. V podrostu chrastice rákosová (mokřad), malina, kostival, pcháč.
Člověk: bez č., třešně.
Stromové patro: 40 %
Doporučení: Zachovat.
Zdravotní stav: 3
Ekologická stabilita: 3 +
19. Niva okolo potoka na jihu od Skoků
Převážně vrba b., vrba jíva s příměsí javoru a ojediněle bříza. Silně ruderalizováno.
Člověk:
Stromové patro.: 70 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2-3
Ekologická stabilita: 4 –
20. Okolí nivy u potoka
Převážně střemcha (silně napadena hmyzem) a bez černý, hloh, místy trnka.
Člověk: Splaněné dovezené keře, bez č.
Stromové patro.: 0 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní stav: střemcha 4-5, ostatní 3-4
Ekologická stabilita: 2-3
21. Louka nekosená druhově bohatá
Pryskyřík, ptačinec, hadinec, rozrazil, lipnicovití sp.
Člověk:
Stromové patro:
Doporučení: Zanechat.
Zdravotní. stav:
Ekologická stabilita: 2
22. Remízek na louce
Převážně trnka s příměsí růže šípkové, bříza, jilm, třešně, několik lip. V podrostu kopřivy, kerblík.
Člověk: Třešeň a lípa, růže šípková.
Stromové patro: 50 %
Doporučení Zanechat a prosekat.
Zdravotní. stav: 2 -

Ekologická stabilita: 3 –

23. Remízek na louce
Bříza, borovice, několik jabloní. V keř. p. převážně trnka, šípek a bez, podrost silně ruderalizovaný.
Člověk: Jabloň, bez a šípek.
Stromové patro: 40 %
Doporučení: Nechat.
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3 -
24. Remízek na louce
Převážně třešeň, hrušeň, bříza. V podrostu hloh, šípek a trnka, ruderalizováno.
Člověk: Ovocné stromy, šípek.
Stromové patro: 30 %
Doporučení.: Nechat.
Zdravotní. stav: 2 –
Ekologická stabilita: 3 –
25. Remízek na louce
Převážně bříza, borovice, třešeň, hrušeň, jasan, hloh, trnka a bez, podrost- kopřiva a malina.
Člověk: Ovocné stromy.
Stromové patro: 60 %
Doporučení.: Nechat a prořezat větve.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 2
26. Remízek
Převážně bříza s borovicí, dále jasan, ojedinělí jeřáb, vrba jíva, javor, růže šípková, trnka, hloh.
Člověk: Jeřáb, šípek.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Nechat.
Zdravotní. stav: 2 +
Ekologická stabilita: 2-3
27. Les
Bříza na okraji, borovice č. a l., ve středu lesa převládá smrk, několik topolů.
V podrostu bez, malina, šípek, trnka, trávy.
Člověk: šípek, bez.
Stromové patro: 90 %
Doporučení.: Prosekat a nechat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3
28. Remízek
Bříza, jasan, javor k., líska, střemcha, třešeň, bez a vrby.
Člověk: Třešeň.

- Stromové patro: 70 %
Doporučení.: Vykácet napadené střemchy.
Zdravotní. stav: 2 –
Ekologická stabilita: 3 –
29. Topolový háj
Topolový „hájek“ s příměsí břízy, jeřábu a několika třešní, (1) smrk. V podrostu šípek, hloh, střemcha, trnka.
Člověk: jeřáb, třešeň, šípek.
Stromové patro: 80 %
Doporučení: Zachovat.
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3
30. Remízek
Březový remízek s několika keři trnky a javorem.
Člověk: Trnka
Stromové patro: 100 %
Doporučení: Zachovat.
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3 –
31. Okraj lesa
Okraj smrkového lesa, (50/50) bříza a topol o. s příměsí smrků. V podrostu ruderály a borůvka.
Člověk:
Stromové patro: 80 %
Doporučení: Zachovat.
Zdravotní stav: 2
Ekologická stabilita: 3
32. Okraj lesa
Hl. bříza, topol o. třešeň, smrk, šípek, trnka.
Člověk: Třešeň, šípek.
Stromové patro: 70 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3
33. Remízek
Dva březové remízky a jeden z šípku, hlohu a trnky.
Člověk: Šípek.
Stromové patro:
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3 –

34. Paseka
 Vymícený smrkový les.
 Člověk: Vykácel les.
 Stromové patro:
 Doporučení.: Vysázet nové stromy.
 Zdravotní. stav:
 Ekologická stabilita: 2
35. Okraj lesa
 Převážně bříza topol s příměsí (místy převládá) smrku. V podrostu trnka, bez, šípek, luční kytky.
 Člověk: Bez, šípek.
 Stromové patro: 80 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2 +
 Ekologická stabilita: 3
36. Školka
 Částečně louka (clasice) a smrková školka.
 Člověk:
 Stromové patro:
 Doporučení.: Starat se o školku.
 Zdravotní. stav:
 Ekologická stabilita: 2
37. Remízek
 Bříza, trnka, střemcha a smrky.
 Člověk:
 Stromové patro: 60 %
 Doporučení.: zachovat.
 Zdravotní. stav: 2
 Ekologická stabilita: 3
38. Louka
 Louka kosená (občas) středně druhově bohatá.
 Člověk:
 Stromové patro:
 Doporučení.: Pokosit.
 Zdravotní. stav:
 Ekologická stabilita: 2
39. Remízek;
 Hl. Bříza s příměsí topolu o., jasanu a třešně, vrba jíva, jilm, borovice, poblíž skupina jeřábů, keř- líska, trnka, šípek, malina.
 Člověk: Třešeň, jeřáb, líska, šípek.
 Stromové patro: 70 %
 Doporučení.: Prořezat a zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3

40. Okraj lesa
 Hl. bříza s borovicí, dál třešeň a ojedinělý topol, jeřáb, keře trnka, šípek, bez.
 Člověk: Třešeň, jeřáb, šípek.
 Stromové patro: 80 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2 -
 Ekologická stabilita: 2-3
41. Okraj smrkového lesa
 Hl. bříza místy hl. borovice, ojediněle jáva, jeřáby, topoly a javory, několik třešní.
 Keře hl. trnka, ojediněle hloh, šípek, a střemcha později převládá líska.
 Člověk: Jeřáb, třešeň, šípek, líska.
 Stromové patro: 80 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 1-2
 Ekologická stabilita: 3 –
42. Remízek
 Hl. líska, bříza, vrba jáva, topol, hloh, trnka, bez, vysoce ruderalizováno.
 Člověk: Líska, bez.
 Stromové patro: 90 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 1-2
 Ekologická stabilita: 2 (3)
43. Keřový porost okolo bahnitého potůčku
 Hl. vrba jáva, bříza, keře: trnka a hloh.
 Člověk:
 Stromové patro: 20 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 1 -
 Ekologická stabilita: 2-3
44. Okraj smrkového lesa
 Hl. bříza, místy topol a borovice, ojediněle třešně. Keře: Hl. trnka, místy šípek, sz místy janovec.
 Člověk: Třešně, šípek.
 Stromové patro: 70 %
 Doporučení.: Prořezat a zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3 -
45. Paseka
 Paseka ze smrkového lesa prorostlá janovcem.
 Člověk:
 Stromové patro:
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2 - 3
 Ekologická stabilita: 2

46. Výstupek smrkového lesa
Hl. bříza, smrk, borovice, ojedinělý topol, jeden dub l., jeřáb, jabloň, keře: trnka, šípek, líska a malina.
Člověk: Jeřáb, jabloň, šípek, líska.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3 –
47. Remízek
Hl. bříza, místy topol a jedna jíva. Keře: hl. líska, na okraji trnka a janovec, místy šípek.
Člověk: Líska, šípek.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Prořezat, zachovat.
Zdravotní. stav: 2 –
Ekologická stabilita: 3 –
48. Remízek
Bříza, jabloň, líska, šípek, trnka.
Člověk: Jabloň, líska, šípek.
Stromové patro: 10 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 2 +
49. Remízek
Třešeň. Keře: hl líska, trnka, v podrostu kopřivy.
Člověk: Třešeň, líska.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Prořezat a zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 2 +
50. Remízek
Třešeň, švestka, líska, trnka, v podrostu kopřivy.
Člověk: Třešeň, švestka, líska.
Stromové patro: 60 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 2 +
51. Remízek
Hl. topol o., vrba jíva, bříza, smrk, slívy, trnky, šípek, malina.
Člověk: Šípek.
Stromové patro: 60 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3 –

52. Remízek
 Hl. bříza, švestka, třešeň, smrk. Keře: trnka, šípek, místy střemcha.
 Člověk: Švestka, třešeň, šípek.
 Stromové patro: 40 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2
 Ekologická stabilita: 2 +
53. Okraj smrkového lesa
 Hl. topol s břízou. Keře. střemcha, bez č., trnka.
 Člověk: bez
 Stromové patro: 70 %
 Doporučení.: zachovat
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3
54. Remízek
 Bříza, třešeň, jilm, trnka, hloh, šípek.
 Člověk: Třešeň, šípek.
 Stromové patro: 60 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 2
55. Les
 Borovicový háj místy bříza, javor, jeřáb, třešeň. Keře: bez č. a hroznatý, střemcha, líska, borůvky.
 Člověk: Jeřáb, třešeň, bez, líska.
 Stromové patro: 90 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3
56. Les
 Smrková monokultura, ojedinělá bříza, borovice.
 Člověk:
 Stromové patro: 90 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 3 (václavka smrková)
 Ekologická stabilita: 3
57. Les
 Smrková monokultura, na kraji trnka, na s. konci borovice, střemcha, třešeň, bez č. a hroznatý, na prosvětleném místě hustý porost, vrba jíva.
 Člověk: Třešeň, bez.
 Stromové patro: 50 %
 Doporučení.: Prořezat a zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3

58. Niva
Hl. vrba, vrba jíva, javor, jeřáb, smrk. Keře: hl. bez hroznatý a č., kapradiny, mokrokytka.
Člověk: Jeřáb, bez.
Stromové patro: 30 %
Doporučení.: Prořezat a zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3-2
59. Remízek
Vrba, jeřáb. Hl. líska, trnka, bez, střemcha, hloh, šípek a v podrostu kopřivy.
Člověk: Jeřáb, líska, bez, šípek.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2-3 (některé mrtvé)
Ekologická stabilita: 2 +
60. Remízek
Hl. bříza, jeřáb, borovice, lípa. Keře: hl. líska, trnka, bez, šípek, hloh.
Člověk: Jeřáb, líska, bez, šípek.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 2 +
61. Okraj lesa
Hl. borovice a smrk s příměsí topolu o., bříza, třešeň. Keře: bez, trnka, janovec, šípek.
Člověk: Třešeň, bez, šípek.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3 –
62. Část lesa
Bříza, místy smrk, modřín, ojedinělé třešně. Keře: hl. trnka, bez č. a hroznový, šípek, hloh.
Člověk: Třešeň, bez, šípek.
Stromové patro: 40 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 2 +
63. Les
Hl. borovice l. a č. s příměsí smrků ojedinělé modřín, bez č. a hroznový, malina.
Člověk: Bez.
Stromové patro: 90+ %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3

64. Smrkovo borovicový les
Místy topol. Keře: hl. bez č., hloh, na okraji šípek a trnka.
Člověk: Bez, šípek.
Stromové patro: 90 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3
65. Borovicový les
Borovice l., bez hroznatý.
Člověk: Bez.
Stromové patro: 90 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 1 -
Ekologická stabilita: 3
66. Remízek
Hl. trnka, hloh, šípek.
Člověk: Šípek.
Stromové patro:
Doporučení.: Prořezat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita:
67. Nivaremízek
Hl. vrba, bříza, místy jeřáb. Keře: hl. trnka, líska, šípek, střemcha, hloh, bez č..
Člověk: Jeřáb, líska, šípek, bez.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Prořezat.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 3 +
68. Remízek
Smrk, výš borovice, okraj bříza. Keře: bez, trnka, šípek, líska.
Člověk: Bez, šípek, líska.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: zachovat.
Zdravotní. stav: 3 –
Ekologická stabilita: 3
69. Remízek
Jen skupina břízek.
Člověk:
Stromové patro: 100 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 1-2
Ekologická stabilita: 2

70. Remízek
 U lesa bříza, jinak hloh, líska, trnka, bez č. a hroznový, ruderalizováno.
 Člověk: Líska, bez.
 Stromové patro: 20 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2
 Ekologická stabilita: 2
71. Remízek
 Bříza, líska, jeřáb, šípek.
 Člověk: Líska, jeřáb, šípek.
 Stromové patro: 40 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2
 Ekologická stabilita: 2
72. Kraj lesa
 Bříza, malé jeřáby, trnka, hloh (vzrostlý), bez č., ruderalizováno.
 Člověk: Jeřáb, bez.
 Stromové patro: 20 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2
 Ekologická stabilita: 2-3
73. Remízek
 Několik švestek, v keřovém patře převládá trnka a líska s příměsí bezu černého, hlohu, šípku, střemchy. Podrost je silně ruderalizován.
 Člověk :líska, bez, šípek
 Stromové patro : 70%
 Doporučení : zachovat
 Zdravotní stav : 2-3
74. Remízek
 Hl. trnka, bez č., hloh, střemcha (napadena hmyzem).
 Člověk: Bez.
 Stromové patro:
 Doporučení.: Zbavit se hmyzu.
 Zdravotní. stav: 2 (střemcha napad.)
 Ekologická stabilita: 2 +
75. Louka
 Hl. trnka (silně napadena hmyzem), s příměsí hlohu, na kraji bez č., líska, mladá bříza, luční kytky: zvonek, pantofel, kerblík, jahoda, tařice.
 Člověk: Bez, líska.
 Stromové patro:
 Doporučení.: Zbavit se hmyzu.
 Zdravotní. stav: 2-3 (trnka napad.)
 Ekologická stabilita: 2

76. Remízek
Hl. trnka (napadena hmyzem) s příměsí střemchy, růže šípková, několik lísek, jedna bříza a švestka.
Člověk: Šípek, líska, švestka.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Zbavit se hmyzu.
Zdravotní. stav: 3 – (trnka napad.)
Ekologická stabilita: 2
77. Niva v lese
Okraj smrkového lesa s příměsí borovice, bříza, místy, topol, bez č. hodně líska, na okraji trnka.
Člověk: Bez, líska.
Stromové patro: 90 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 3 +
78. Remízek
Hl. trnka, líska, růže šípková, střemcha, na okraji topol, na jižním konci janovec.
Člověk: Líska, šípek.
Stromové patro: 10 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 2
79. Remízek
Místy bříza, ojedinele smrk, vrba jíva, modřín, jilm a jeřáb. Keře: hl. trnka, šípek.
Člověk: Jeřáb, šípek.
Stromové patro: 20 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav:
Ekologická stabilita: 2
80. Les
Smrkový les, na okraji hl. bříza, trnka, střemcha, hloh, modřín s malou příměsí borovice l. (na jednom místě převládá borovice).
Člověk:
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2 místy 3
Ekologická stabilita: 3

81. Paseka
Zatravněná paseka po smrkovém lese.
Člověk:
Stromové patro:
Doporučení.: Vysázen nové smrky.
Zdravotní. stav:
Ekologická stabilita: 2
82. Louka
Nekosená druhově průměrná, jahoda, pryskyřník, kopretina, hadinec, ptačinec, svízel b., zvonek.
Člověk:
Stromové patro:
Doporučení.: Posekat.
Zdravotní. stav:
Ekologická stabilita: 2
83. Remízek
Hl. bříza, smrk, třešeň, všude trnka, trochu hlohu, lísky,
Člověk: Třešeň, líska.
Stromové patro: 40 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 2 +
84. Okraj smrkového lesa s borovicí
Hl. bříza s příměsí smrku a borovice, místy topol, ojedinělý jírovec. Keře: hl. trnka, střemcha, místy šípek, bez č., ojedinělá líska.
Člověk: Šípek, bez, líska.
Stromové patro: 80 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2-3
Ekologická stabilita: 3
85. Niva ve smrkovém lese
Převážně líska a smrk, střemcha, břízy, ojediněle olše, trnka.
Člověk: Líska.
Stromové patro: 70 %
Doporučení.: a odklidit pokácené dřevo.
Zdravotní. stav: 3
Ekologická stabilita: 2 +
86. Remízek
Převážně bříza bělokorá, vrba jíva, ojediněle třešeň a modřín. V keřovém patře převládá trnka, šípek a ojediněle hloh.
Člověk :třešeň
Stromové patro : 40%
Doporučení : Zachovat
Ekologická stabilita : 2

87. Remízek
 Hl. bříza, jíva, několik třešní. Keře: trnka (napadená), šípek, ojediněle hloh.
 Člověk: Třešeň, šípek.
 Stromové patro: 40 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2 – (trnka napad.)
 Ekologická stabilita:
88. Okolí hospodská stodoly
 Hl. jasan, javor mléč (neroste nikde jinde ne zkoumaném území), několik vrb jív, třešeň, bez č., ruderalizováno.
 Člověk: Třešeň, bez, javor.
 Stromové patro: 60 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 3
89. Okolí cesty u Röhreova mlýna
 Hl. bříza, javor k., vrba, jasan, olše, modřín, bez č., střemcha, šípek a malina.
 Člověk: Javor, šípek, bez.
 Stromové patro: 60 - 70 %
 Doporučení.: Zachovat.
 Zdravotní. stav: 2 +
 Ekologická stabilita: 2-3
90. Bezprostřední okolí mlýna
 Hl. vrba s příměsí javoru k. a břízy b., vrba jíva (jedna). V podrostu Hl. střemcha, bez č., silně ruderalizováno- kopřiva, svízel přítula, kerblík, petrklíč, rybíz.
 Člověk: Javor, bez.
 Stromové patro: 70 %
 Doporučení.: Prosekat a zachovat.
 Zdravotní. stav: 2-3
 Ekologická stabilita: 2-3
91. Louka v okolí mlýna
 Bedrník, kopretina, jetel, ptačinec, pryskyřník, pantofel, svízel b., pcháč, rozrazil, šťavel, zvonek, ojediněle malina a vrby, kozí noha, na podmáčeném místě chrastice.
 Člověk:
 Stromové patro: 50 %
 Doporučení.: Posekat.
 Zdravotní. stav:
 Ekologická stabilita: 2
92. Okraj lesa v okolí mlýna
 Hl. bříza a topol s příměsí smrku, malá příměs olše, ojedinělí jasan a jilm, střemcha.
 Člověk:
 Stromové patro: 90 %
 Doporučení.: Zachovat.

Zdravotní. stav: 2 –
Ekologická stabilita: 3

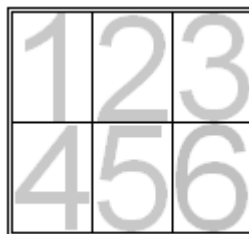
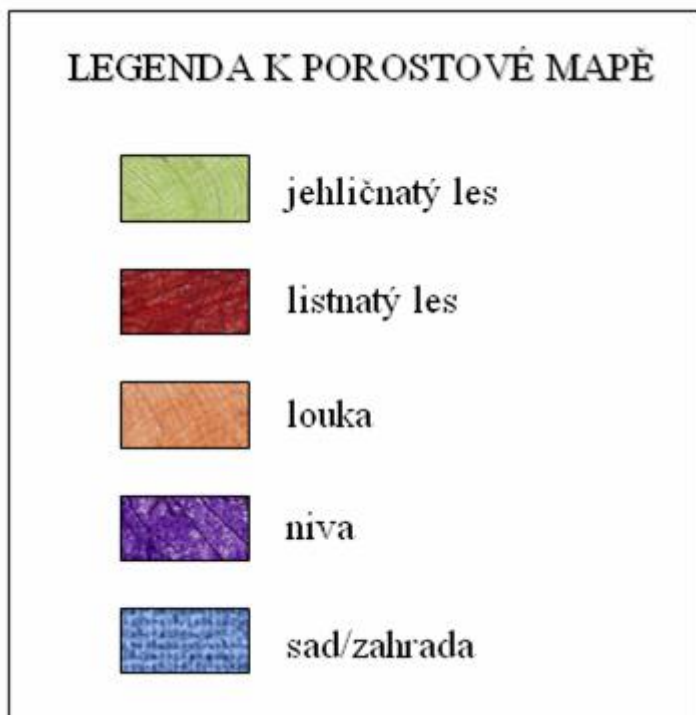
93. Les v okolí mlýna
Smrkový les s ojedinělou příměsí borovice.
Člověk :
Stromové patro: 90 %
Doporučení.: Zachovat.
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 3

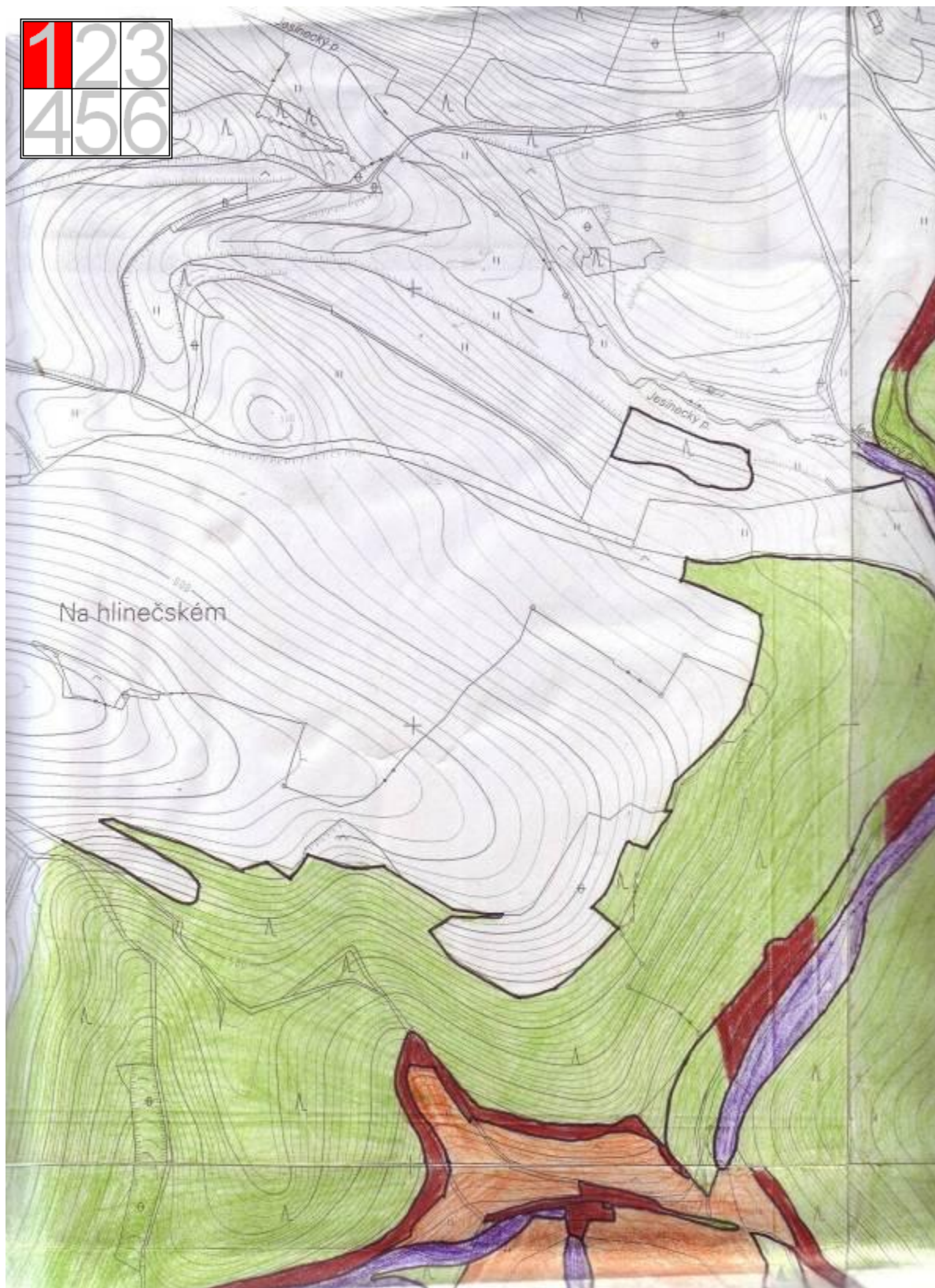
94. Niva v okolí mlýna
Převážně olše lepkavá s velkou příměsí vrby, poblíž mlýna je příměs javoru klenu.
Vkeřovém patru převládá střemcha, v okolí mlýna s příměsí bezu černého a lísky.
Podrost je silně ruderalizován (převážně v okolí mlýna), místa chrastice rákosová.
Člověk : bez, líska
Stromové patro : 80%
Zdravotní. stav: 2
Ekologická stabilita: 4

Porostová mapa okolí Skoků

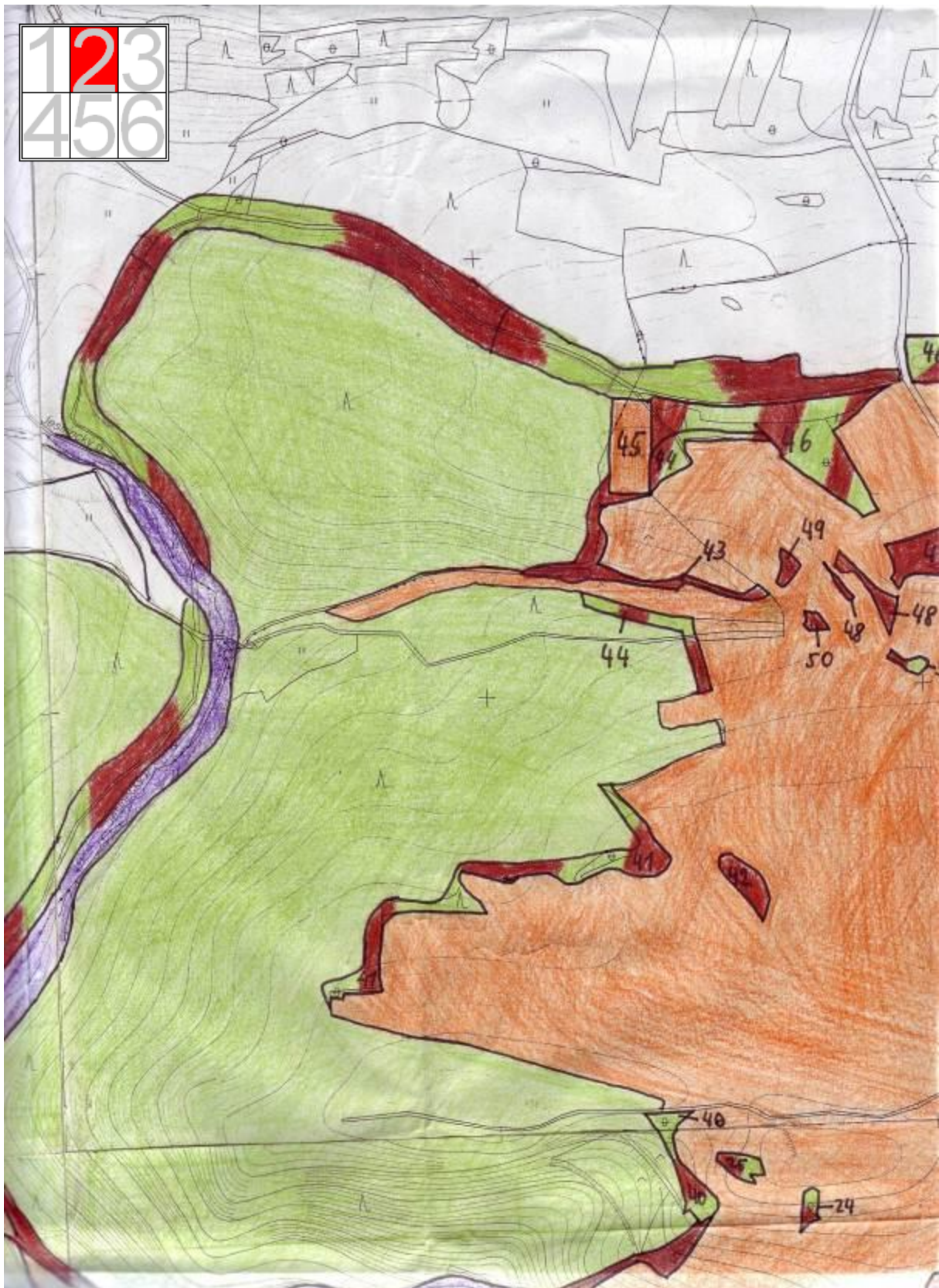
V následující mapě jsou znázorněny jednotlivé popsané lokality z předešlého seznamu dnešního stavu.

Mapa je rozdělena na 6 listů. Aktuální list je zobrazen na schematu na každém listu vlevo nahoře.

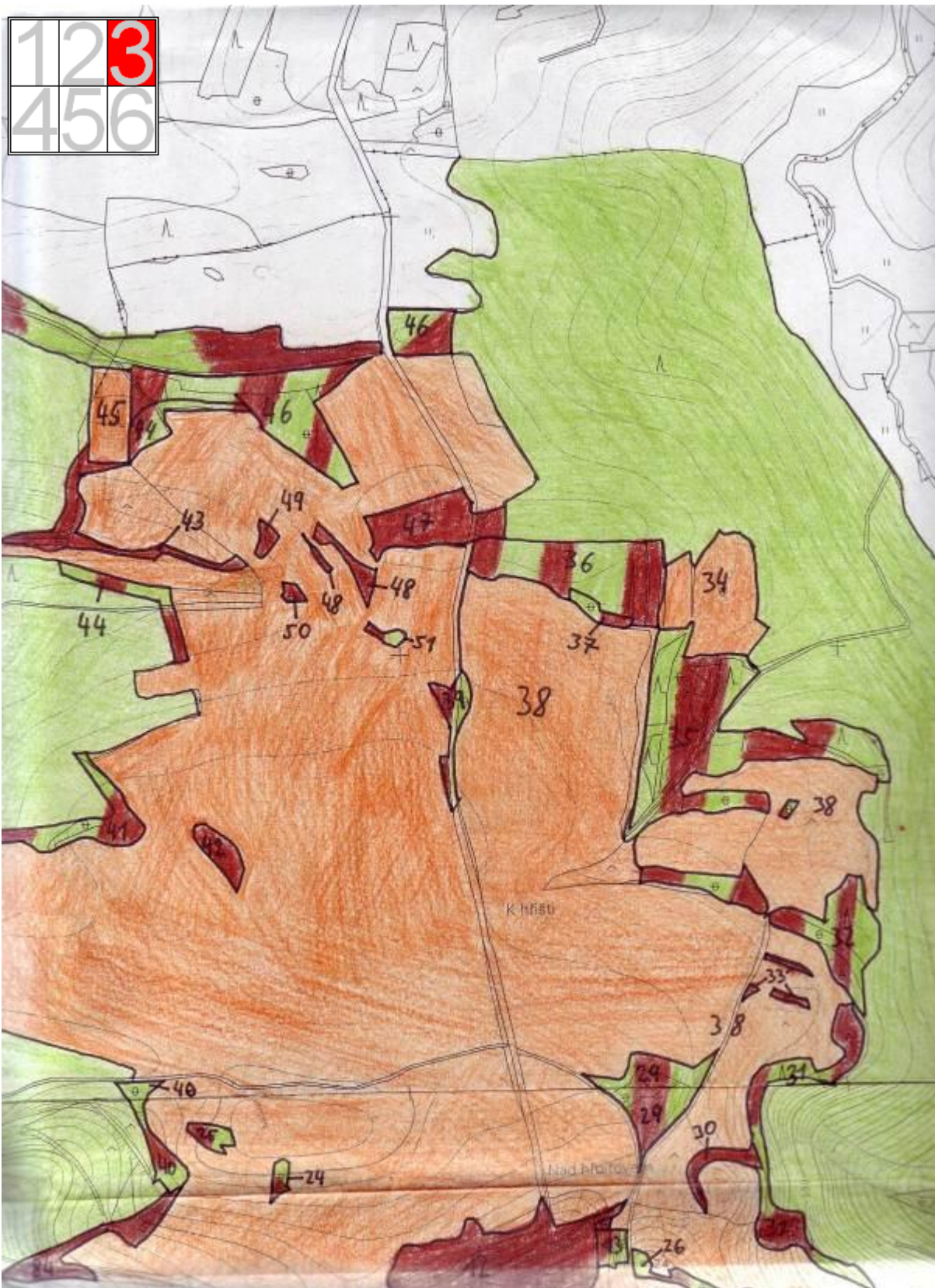

Porostová mapa – list 1 – severně od zaniklého Röhrerova mlýna

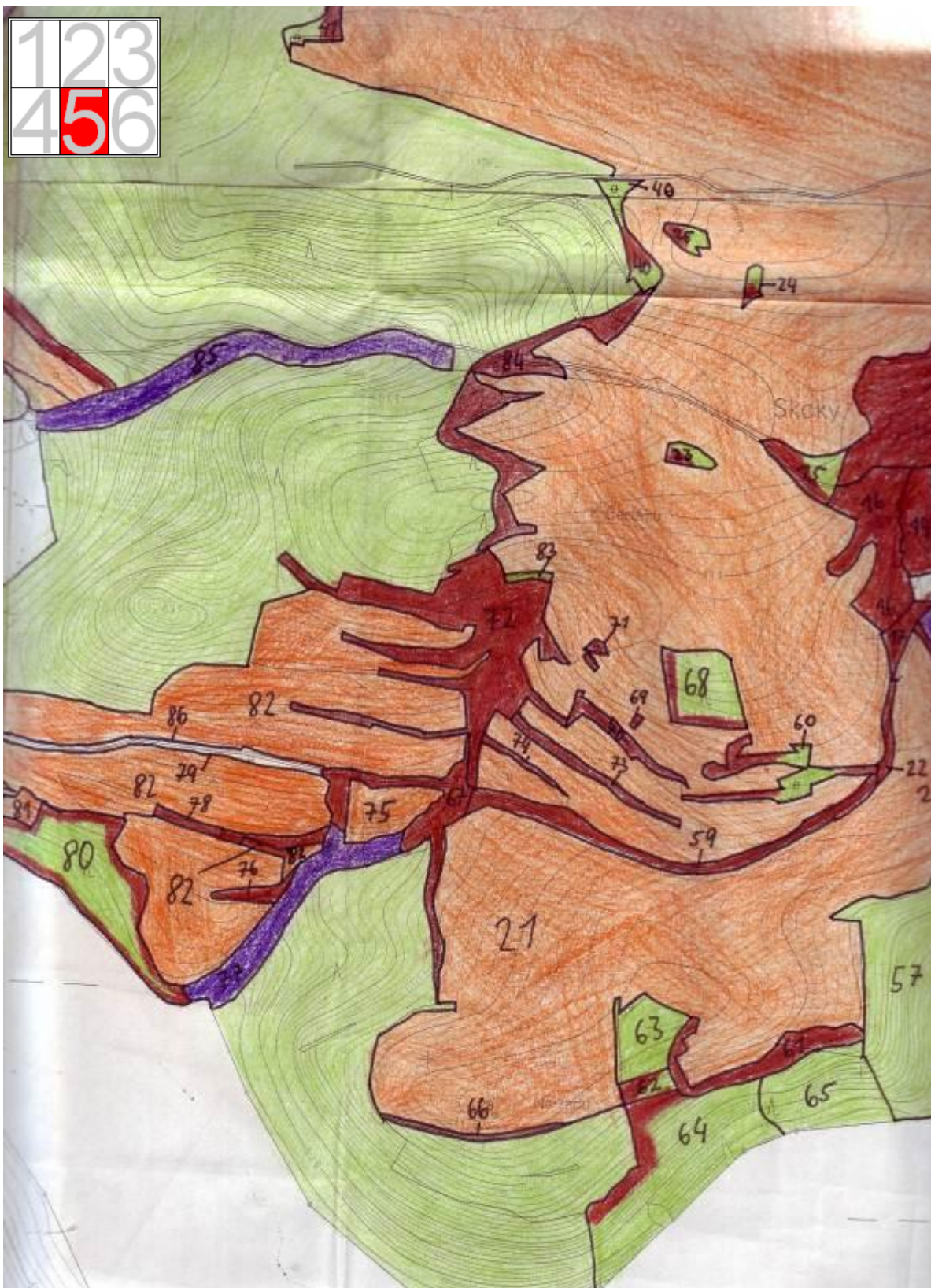
Porostová mapa – list 2

Porostová mapa – list 3 – severně nad zaniklou vsí Skoky (směrem na Polom)

Porostová mapa – list 4 – okolí Střely a zaniklého Röhrova mlýna

Porostová mapa – list 5 – západně od zaniklé vsi Skoky

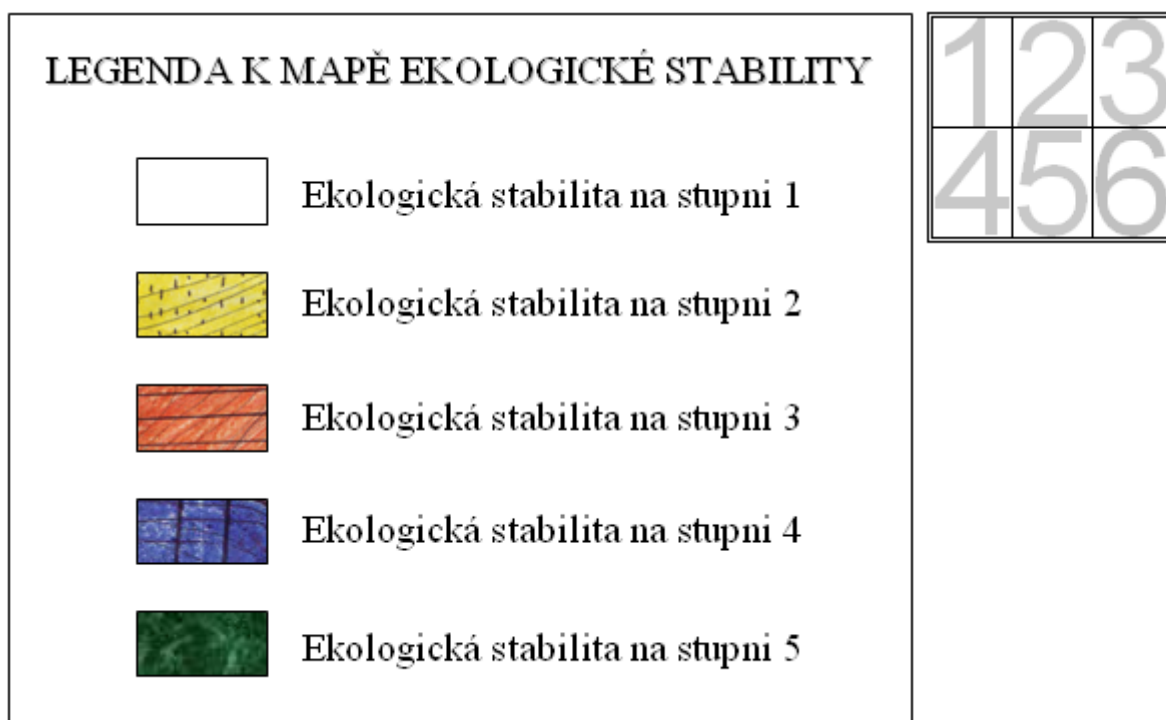

Porostová mapa – list 6 – zaniklá ves Skoky a blízké okolí

Mapa ekologické stability

Na následující mapě je zakreslena ekologická stabilita, která nám ve stupnici 1 (nejméně) až 5 (nejvíce) ukazuje, jak moc se současný stav porostu liší od původního. Porost v lokalita s ekologickou stabilitou stupně 5 se plně shoduje s původním stavem. Tam, kde se les nacházel i nachází, ale se zcela jiným druhovým složením, má lokalita ekologickou stabilitu 3. Tam, kde není přirozený les, ale louka nebo pole, je ekologická stabilita 2 nebo 1. Zároveň tato stupnice ukazuje na hodnotu jednotlivých lokalit.

Aktuální list je zobrazen na schématu na každém listu vlevo nahoře.

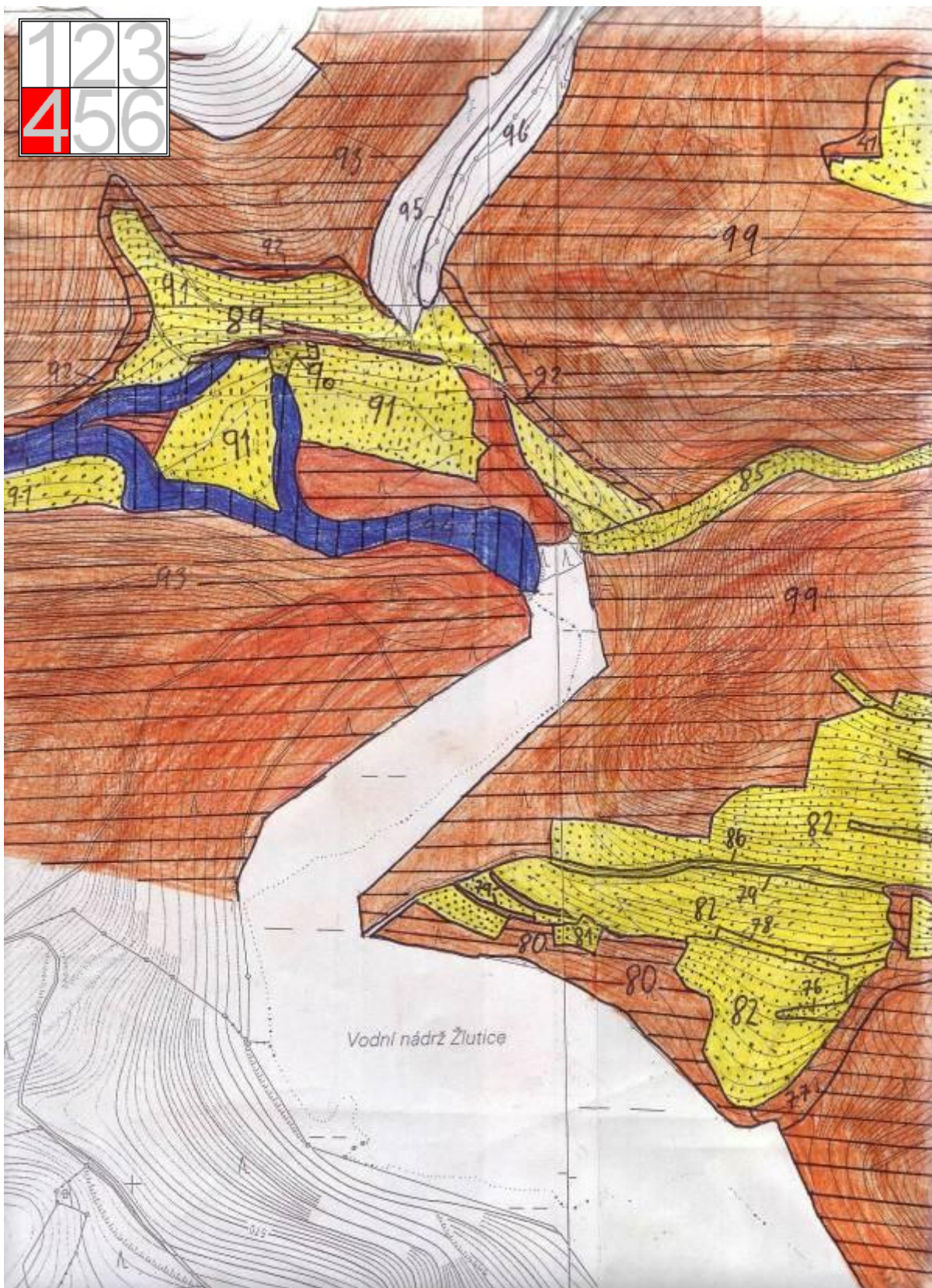
Mapa ekologickej stability – list 1 – zaniklý Röhreuv mlýn

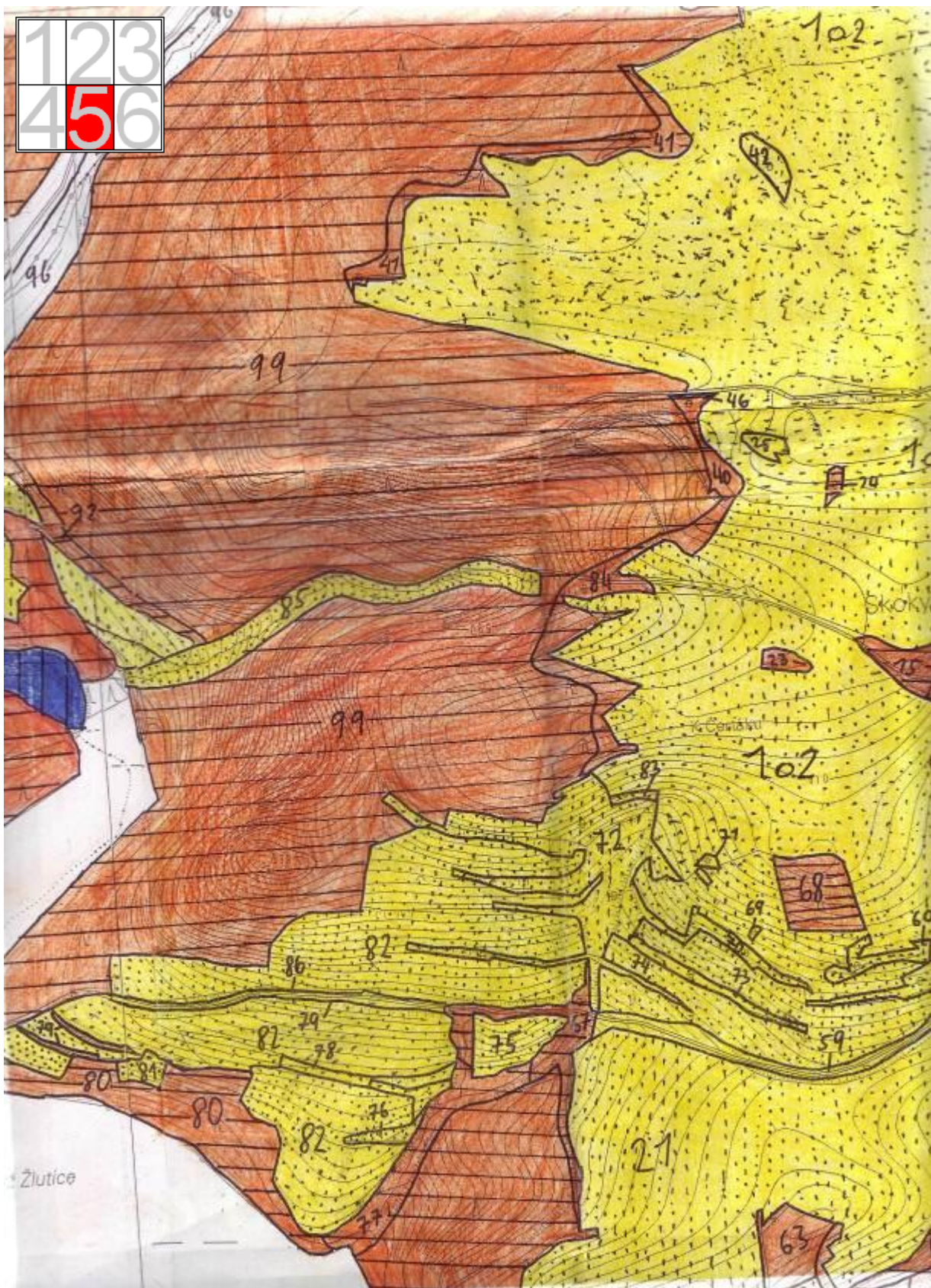
Mapa ekologickej stability – list 2

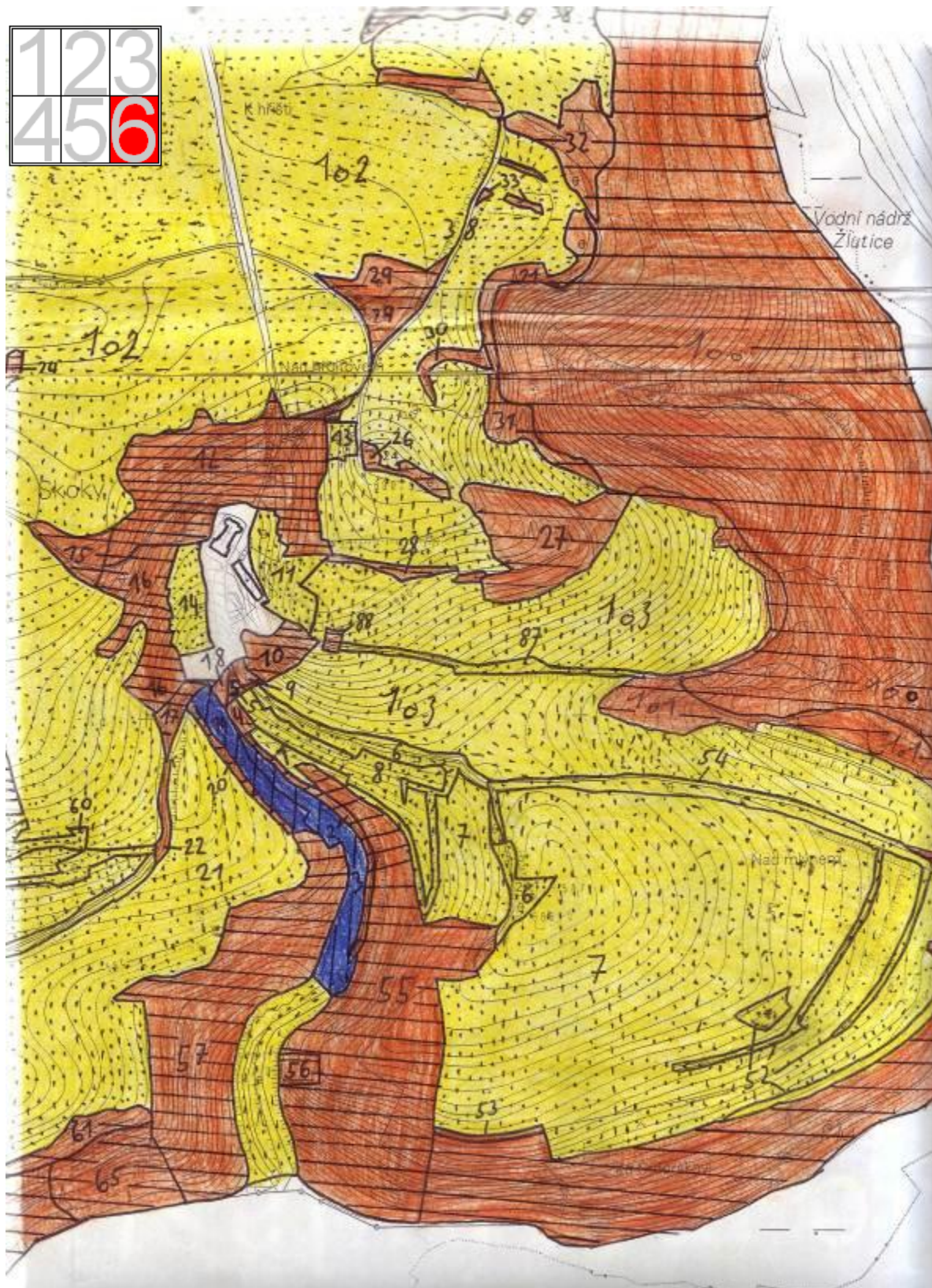
Mapa ekologické stability – list 3 – severně od zaniklé vsi Skoky

Mapa ekologické stability – list 4 – Střela a zaniklý Röhlerův mlýn

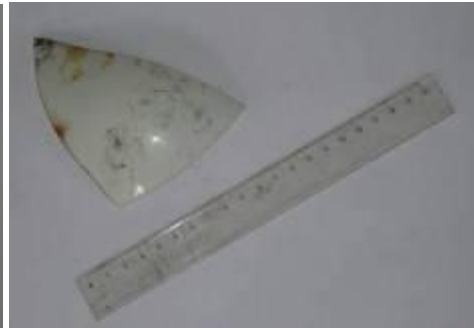
Mapa ekologickej stability – list 5 – Východne od zaniklého Röhrerova mlýna

Mapa ekologické stability – list 6 – Zaniklá ves Skoky a blízké okolí

Nalezené drobné pozůstatky vesnice

Básně Skokovské

Verše na louce

Tomáš Kekrt

Sedl jsem si na louku,
Vítr krásně vál.
Slunce ještě zářilo,
A v dáli pole lán.

Roztrhané mraky,
Víří nad kostelem.
Odlesk z jeho věží,
Je vidět v širý kraj.

Někde cvrká cvrček,
Jinde zpívá pták.
Až by se chtělo brečet,
A vítr vaje dál.

Cáry mraků po obloze
Točí se nad Skoky
Mravenec leze po lodyze
Jakoby už roky

Louka plná vůní kvítí.
Strom už pomalu začíná vrhat stín,
To už slunce zachází a den končí.

Slunce, za strom schované,
Nesvítil už na mne.
Tak to jest asi vše,
To je konec básně.

Verše v kostele

Tomáš Kekrt

Sedím v kostele,
Venku rozpršelo se.
Sedím v kostele,
A poslouchám kapky deště.

Sedím v lavici,
Hledím na oltář.
Sedím v lavici,
A vnímám jeho zář.

Jsem v kostele,
Ve Skocích.
Jsem tu sám
A poslouchám zvuky vesnice.

V okenních vitrážích,
Světlo leskne se.
Dostává barvy
A dopadá na zem.
Jen tu tak sedím,
Schován před deštěm,
V tom si uvědomím,
Že už zbytečně.

Přestalo pršet,
Vysvitlo sluníčko,
Každý ze skupiny,
Pookřál maličko.

Skoky

Martin Liška

Skoky, Skoky,
To jsou ale stoky.

Porostu tu málo není,
Vítězí tu kopřivy.

Vyhlídky jsou pěkné,
I když na nich fouká!

Po večerech do ohně koukáme,
A písničky zpíváme.

Skoky, Skoky,
To jsou ale stoky

Krátká poezie o skocích

Vojtěch Nedbal

Když se řekne obec skoky,
Nikdo si nic nepředstaví.
Piji krásu plnými loky,
Pár kopřiv mě nezastaví.

Vesnice to bývala,
Velice překrásná.
Důležitou se stala,
Panna Maria Pomocná.

Obraz výše jmenované,
Nejprv v drobné kapli byl.
Když zázraky se tu stávaly,
Tu dnešní kostel ji skryl.

By její krásu neskutečnou,
Její dobrotivou tvář,
Pro další generaci užitečnou,
Zanechal třpyt a zář.

Historie krutá byla
K místům sebesvatějším.
I tento kostel zahanbila,
Chamtivost lidí nenasytých.

Krásu tohoto kostela
A sílu tohoto místa,
Šířila se rychle
By vzorem okolí
A dalším místům
Ke vzoru byla.

Poutě během doby
Stále početnější byly
Za komunismu, za Josefa
Se často zakázaly.

To je asi všechno
Stručně o této vsi,
Ve které byl pan Shierl,
Ale žádní psi.
(Což bylo Kubovi strašně líto)

Skokovské MAGNIFIKAT

František Tichý

Trhlina v čase
Co z hlubin temnot
Povolala světlo.

Čas co vyslechl si
A neměl už sil se znovu rozběhnout.

Nadějí v beznaději
A lásky objetí
Navzdory tisícům ran a rouhání.

Hlasy němých,
Doteky zemřelých,
Vůně zmizelých
Co zůstávají stále s námi.

Jen siluety stromů korun
Kamenných křížů torza,
Hromádky zdí, choulících
Se v stínu, květinou

Louky nad Skoky

Matouš Bičák

Cítím vůni bylin,
jdu lesy,
jdu remízky,
jdu loukou,
jdu ve stopách lidí,
kteří tu kdysi žili,
ti lidé,
kteří tu šli tak jako já,
svá místa měli ukryta
hluboko ve svých srdcích,
museli odejít...

Cítím vůni bylin,
Slunce praží do louky,
Tráva se třepotá
A já jdu.

Něžnost, co proráží i dlažbu staletí
A ptáci; to jejich neustálé volání,
Že život nikdy neumírá,
Oblaka, jak nadpozemské krajiny,
Co obzory se dotýkají nebe.

A větru mužné polaskání,
Co vypráví o cestách
Tam a zase zpátky
Až na okraj světa.

Stojíš a náhle víš,
Že vše je tak, jak má být,
Že nejsi sám, neboť někdo
Tiše stojí přede dveřmi
A pokorně čeká na pozvání.

A jen v zlatu podvečerním
Paprsku, zní tiché
Magnifikat.

Cítím byliny,
Které tu zbyly po člověku,
Po člověku,
Který dával krajině svého ducha.

Člověk odešel,
Ale duch místa
Se nevytratil.

Je tu zde s námi...

Krajina zůstala opuštěná,
Ale dobro zde zůstalo.

Othelo

Jan Chaloupek

Panno Maria Skokovská
Ty jsi naše pomocná,
Sedím tady v kostele,
Myslití jen na Tebe.

Mnoho zázraků stalo se,
Viniti nich jen Tebe,
Pro Skoky udělala si hodně.

Lidi na Tebe zapomenou
Však zlo vždy najde se
A dobré časy schovají se
Kam ses ukryla před světem,

Že dějíce se letem
Skoky vadnou s květem,
Ty spolu s Kristem,
To necháte pole!

Ptát se přestati nemůžu,
Protože je ve mně hodně hněvu,
Jak to tu dnes vypadá
Zlo to zase prohrává
Krása kostela je přítomna
I když neviděna,
Kostel velikost si uchová
A my budeme u Boha.

Dojem

Když přišel jsem sem, tak štěstí mě vzalo,
Vzalo mě na místa, kde byl jsem tak dávno.
Co šťastný být znamená, pochopil jsem tady,
Nikdy mě neštvalo, že umírám hlady.

Prostředí výtečné, pracuje se dobře,
„Dřžka“ a „Brejlovec“ chovali se bodře.
Když vědomí nastalo, že už brzy odejdu,
Sebe jsem se ptal: „Co bude zítra k obědu?“

Nic a nikdo mi tu nechybí a chybět nebude,
Jen myšlenka na Tebe...válím se pod sudem.

Sám a sám

Matěj Horák

Sedím a přemýšlím, co jsem to za vola,
Že sedím tu za pípou, když prázdná je
hospoda.

Nikdo sem nevkročí, nikdo nic nekoupí
Jen poutník ubohý, na cestě prohloupí.
Zůstal jsem sám, v téhleté vesnici,
Jenom já jediný, uklízím světnici.

Ohavnost prázdnoty, se tu nedá snést,
Do studny hluboké, dneska se shora snést.

Sám nebo s pomocí, někoho jiného
Skoncovat z bídností, života dlouhého.

Už je konec, slyším hlasy,
Nashledanou, zlaté klasy...

Sen

David Štěpánek

Budovy jsou staré,
Když vcházím tam.
Však ví stále,
Že nejsem tu sám.

Poslouchám vítr
Koukám do stromů,
Nyní mě zaujala
Silueta hospodského domu.

Nikdo tu není,
Říkám si.
Avšak má mysl se mění...
Cítím život vsi,
Vidím všechny lidi,
Slyším štěkat psy
A i nové domy vidím.

Nová ves tu je,
Ale je to jen sen.
Ta vzpomínka však žije,
Nezdálo se mi to jen,
Když sedím v kostele.
Byl to pouze jeden den
A než skočím v Hostele,
Zase vidím staré domy,
Velké rozeklané stromy,
Slyším ticho a klid.

Věže mizí mezi větvemi,
Se hřbitovem s mrtvými.
Polní cesta běží dál,
Najednou jsem zase sám

Zdroje

- FIALA, Jaroslav. Historický sborník karlovarska : Poslední pouť. [s.l.] : [s.n.], [1990?]. s. 6-7.
- FIALA, Jaroslav. Historický sborník karlovarska : Dějiny poutí. [s.l.] : [s.n.], [1990?]. s. 3-5.
- JIŘÍ, Schierl. Skoky u Žlutic - Maria Stock [online]. 2009 [cit. 2009-09-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.skoky.eu/stranka/dejiny>>.
- vojenské mapování-jozefovské. 1764-1768, roč. 1764-1768
- II. vojenské mapování-Františkovo. 1836-1852
- III. vojenské mapování - Františko-josefské. 1876-1878 (Morava a Slezsko), 1877-1880 (Čechy)
- Müllerova mapa Čech. 1720
- MÍCHAL, Igor. Ekologická Stabilita. [s.l.] : [s.n.], 1994. 275 s.
- Vývoj kulturní krajiny v okolí Smolotel a Makové hory.. 2008. vyd. Praha : [s.n.], 2008. 150 s. Dostupný z WWW: <www.smolotely.com>.
- Základní mapa ČR 1:10000. [s.l.] : [s.n.], 2008. 1 s.
- BENEDIKT , Brandl. Zur Geschichte der Wallfahrtskirche und Pfarrei Maria Stock bei Luditz. [s.l.] : [s.n.], 1925
- Otův slovník naučný
- Knihy církevní památky v Čechách a na Moravě
- Vaněk, M. a kol.: Orální historie. Metodické a "technické" postupy, FF UP, Olomouc 2003
- Vaněk,M.: Orální historie ve výzkumu soudobých dějin, ÚSD AV ČR, Praha 2004
- Vliv bývalého paulánského kláštera u Nové Bystřice na okolní krajinu a její vývoj. Praha : [s.n.], 2007. 83 s.
- Turistický portál karlovarského kraje* [online]. 2009 [cit. 2008-10-10]. Dostupný z WWW: <<http://cestovani.kr-karlovarsky.cz/cz/pronavstevniky/Zajimavosti/Archeologie/Stranky/VrchVladaruZlutic.aspx>>
- .